

satisfakce

l i f e s t y l e m a g a z í n

Zážitky

Tour de France: Stará dáma slaví stovku

Cesty

Černá Hora: Malá, ale rozmanitá země

Umění

Janja Prokić: Šamanské symboly ve zlatě a stříbře

Expert

Prezident Světové asociace právníků
Alexander Bělohávek:

**Vždy jsem měl blízko
k mezinárodnímu právu
a mezinárodním vztahům**

ΩMEGA LEGAL
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ | LAW OFFICE

*právo
s nadhledem*

Vyřešíme vaše problémy.
Spolehněte se.

www.omegalegal.cz

Jiří Lána

Obsah

Editorial	03
Recenze	05
Lidé z Unie	06
Vedoucí právního oddělení Unie Tereza Vašíčková: Rozhodčí řízení je čistý a rychlý právní proces	
Expert	08
Prezident Světové asociace právníků Alexander Bělohávek říká: Vždy jsem měl blízko k mezinárodnímu právu a mezinárodním vztahům	
Umění	12
Janja Prokić: Šamanské symboly ve zlatě a stříbrně	
Neziskovka	16
Pomocná ruka Persefony	
Móda	20
Eva Brzáková: Asymetrie je modernost a drapérie představuje ženu	
Klient	26
Daniel Fořt: Firma je pro mě jedním z členů rodiny	
Příloha	29
Daně a daňové poradci	
Publicistika	46
Matěj Hollan: Má to smysl	
České greeny	50
Juraj Werner: Golf člověka naučí překonávat vlastní stín	
Cesty	54
Černá Hora: malá, ale rozmanitá země	
Zážitky	60
Tour de France: Stará dáma slaví stovku	
Pozvánka	66
Mucha se vrací do Obecního domu	
Akt	68
Vít Kovalčík	
Cesty za golfem	70
St. Andrews: Po stopách golfových bohů	
Vinotéka	75
Vína z Chablis: Spojení minerality, čistoty a svěžesti	
Aktivita	76
Paragliding: Dotkněte se oblohy...	
Příloha	79
CESR: tvrdý hlídač – tvrdá fakta	
Společnost	84
Ples jako Brno podruhé: Vydařený vrchol sezóny	
Gourmet	86
Trussardi alla Scala: Zářící hvězda v srdci Milána	
Auto-moto	88
Nový Lexus IS: Spojení elegance a dravosti	
Osobnost	92
Martin Stropnický: Nemám rád pasivitu a zbabělé mazáctví	
Kultura	96
Kaleidoskop	98
Degustace	100
Don Pintxos: Ochutnejte atmosféru tapas baru	
Kalendář vzdělávacích akcí	101
Právní téma	102
Konec akcí na majitele	

Editorial

Vážení čtenáři,

slovo „tradice“ je v dnešní době vnímáno různě. U jedněch vzbuzuje dojem zastaralosti, u někoho jiného zase pocit jistoty, kvality a dobrých základů. My se kloníme k druhému pohledu na věc. A to i přesto, že se snažíme Satisfakci vytvářet a vést jako moderní médium. Proč se o tradici vůbec zmiňujeme? Důvod je jednoduchý – Satisfakce, kterou právě čtete, je už pětadvacátou v pořadí... Jsme velmi rádi, že se časopis tohoto malého jubilea dožil v plné síle a že i na vaší straně trvá chuť listovat jeho stránkami a nacházet na nich radost a inspiraci.

Co na těchto stránkách najdete tentokrát? O své obrovské zkušenosti se s námi podělil mezinárodně uznávaný advokát, rozhodce a pedagog Alexander Bělohávek, v rozhovorech poznáte i životní cesty a názory herce a režiséra Martina Stropnického, módní návrhářky Evy Brzákové nebo Daniela Fořta – ředitele společnosti Schachermayer, v níž zmíněná tradice hraje důležitou roli.

Milovníci gastronomie s námi zavítají do Milána i do brněnského baru v bas-kickém stylu, hráči golfu zase na britské ostrovy. Příznivci rychlých kol se projedou v novém Lexusu IS, sportovci zase ochutnají atmosféru slavné Tour de France či zjistí, co obnáší paragliding.

Věříme, že se vám letní číslo Satisfakce strefí do vkusu i nálady a zpříjemní vám třeba chvíle odpočinku na dovolené.

Přejeme příjemné čtení.

Miroslav Mašek

foto archiv

Tiráž

Satisfakce. Lifestyle magazín Unie pro rozhodčí a mediační řízení ČR.

Foto na obálce: šperk z kolekce vytvořené Janjou Prokić
Vydavatel: Unie pro rozhodčí a mediační řízení ČR, a. s.,
Mlýnská 13, 602 00 Brno, e-mail: unie@urmr.cz,
www.urmr.cz, IČ: 271 66 147

Šéfredaktor: Mgr. Miroslav Mašek,
miroslav.masek@urmr.cz

Redakce: Unie pro rozhodčí a mediační řízení ČR, a. s.,
Cejl 91, 602 00 Brno, tel.: +420 545 242 592

Spolupracovníci: Karel Hájek, Lenka Pospíšilová,
Jiří Salík Sláma, Vojtěch Gabriel

Grafické zpracování a DTP: Kobra Design, s. r. o.,
Jana Uhra 12, 602 00 Brno,
tel.: +420 541 214 448, e-mail: info@kobra.cz

Tisk: Tiskárna Didot, spol. s r. o.,
Trnkova 119, 628 00 Brno, tel.: 543 215 538,
e-mail: info@tiskarna-didot.cz

Inzerce: Miroslav Mašek, tel.: +420 723 467 791,
e-mail: miroslav.masek@urmr.cz

Periodicita: čtvrtletník

Místo vydávání: Brno

Evidenční číslo: MK ČR E 17353

Zdarma, neprodejné.

MÍSTO, KDE JSOU LÍDŘI VIDĚT

A PLACE WHERE LEADERS ARE SEEN

www.leadersmagazine.cz

INTERVIEWS | EVENTS | EU MATTERS | PR TOPICS

Nové publikace Linde o arbitráži a mediaci

Nakladatelství Linde Praha v posledních měsících vydalo dvojici knih, které tematicky souvisejí s hlavním oborem činnosti Unie pro rozhodčí a mediální řízení ČR: rozhodčím řízením a mediací.

Zákon o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů s komentářem

Autor knihy JUDr. Luděk Lisse, Ph.D. LL.M. je absolventem Právnické fakulty Univerzity Karlovy. Zde získal v roce 2002 titul doktor věd

a v roce 2003 titul JUDr. Postgraduální studia LL.M. absolvoval na Právnické fakultě Masarykovy univerzity v Brně v roce 2008. Vyučoval obchodní právo a právo rozhodčího řízení na Vysoké škole finanční a správní a na Vysoké škole CEVRO. Nyní se věnuje vzdělávací a vědecké činnosti na Ústavu práva a právní vědy, jehož je od roku 2003 ředitelem. Vedle toho působí jako rozhodce Rozhodčího soudu při IAL SE. Je zapsán v seznamu advokátů vedeném ČAK. Vedle advokátní, arbitrážní a pedagogické činnosti se věnuje činnosti publikační. Je autorem asi 80 odborných statí z oblasti obchodního práva a rozhodčího řízení, vysokoškolských skript a monografie Přehled judikatury v rozhodčím řízení (2010).

Publikace je sice nazvána komentářem k zákonu o rozhodčím řízení, jedná se však o široce koncipovanou monografii o reálných a souvislostech vztahu arbitráže ke společenskému soukolí a o konkrétních způsobech jeho právně-teoretického a legislativního zpracování. Pozornost je věnována teoretické i praktické dimenzi fungování české moderní unijní společnosti

ve všech oblastech, kde politická a hospodářská moc vstupuje do přímého vztahu k omezujícím principům práva.

Knihy je určena nejen akademikům a studentům, ale zejména praktikům – ať již rozhodcům, soudcům, advokátům, exekutorům nebo osobám zabývajícím se tematikou rozhodčího řízení z pozice ochrany spotřebitele. Taktéž je určena podnikatelům, kteří vstupují do závazkových vztahů s obchodními partnery a spotřebiteli, i spotřebitelům, kteří se chtějí v této oblasti vzdělávat. Všem účastníkům arbitráže by měla být vodítkem na jejich cestě rozhodčím řízením.

Nabídka pro čtenáře Satisfakce

Pokud si u nakladatelství Linde Praha (www.linde.cz) objednáte některou z uvedených publikací do konce července a při objednávce uvedete, že jste se o akci dozvěděli v magazínu Satisfakce, získáte slevu ve výši 20 %.

LINDE PRAHA Připraveno ve spolupráci s nakladatelstvím LINDE PRAHA, a. s.

Praktický průvodce mediací podle nové právní úpravy

Autor publikace Mgr. Robert Cholenský, Ph.D. je advokátem a mediátorem. Ve své praxi se věnuje především právu duševního vlastnictví, obchod-

nímu, občanskému a medicínskému právu. Působí též jako rozhodce. Pravidelně publikuje v odborných časopisech, jako člen pracovní skupiny ministerstva spravedlnosti se podílel na přípravě návrhu zákona o mediaci. Ministr spravedlnosti jmenoval Roberta Cholenského zkušebním komisařem pro zkoušky mediátorů. V roce 2011 získal Cholenský ocenění PRÁVNÍK ROKU v kategorii pro bono. Je absolventem Právnické fakulty Masarykovy univerzity. Studoval mediaci a arbitráž na UNL College of Law i v rámci workshopů v ČR, Rakousku a Maďarsku. Je držitelem certifikátu mediátora, jenž získal ve vzdělávacím programu akreditovaném Americkou advokátní komorou. Magistr Cholenský rovněž praktikoval mediaci v The Mediation Centre v Lincolnu (USA). Působí také jako lektor workshopů zaměřených na prevenci a řešení sporů cestou vyjednávání a mediace. Napsáním publikace o mediaci autor sledoval čtyři základní cíle:

1. Zasadit mediaci do kontextu ostatních metod řešení sporů a do českého právního prostředí.
2. Provést čtenáře stručně a přehledně procesem mediace a seznámit veřejnost podrobně s novou právní úpravou mediace (zákon č. 202/2012 Sb., o mediaci) i tím, co od ní očekávat.
3. Nabídnout návod, podle jakých kritérií postu-

povat při výběru vhodné metody řešení sporů. 4. Provést výzkum vlastností, jimiž se vyznačuje řízení před našimi soudy, a zjistit, zda a jaké může mediace nabídnout výhody v porovnání se soudním řízením.

Publikace je věnována alternativním metodám řešení sporů nebo též ADR (z angl. Alternative Dispute Resolution) a jejich využití při řešení netrestních věcí. V první části se zabývá ADR obecně – definuje je, podává jejich stručný přehled, uvádí příklady v naší současné legislativě a historii. Dále se věnuje výhodám řešení sporů prostřednictvím ADR, zákonným předpokladům jejich fungování, postavení účastníků, principům ADR a vztahům mezi vybranými alternativními metodami řešení sporů. Druhá část je zaměřena především na samotnou mediaci. Je zasvěcena jednotlivým ustanovením nového zákona o mediaci a rozebírá vybrané zákonné předpoklady fungování mediace, hlavně povinnost mlčenlivosti mediátora, sporných stran a ochranu důvěrnosti mediace. Samostatná kapitola je věnována závěrům zahraničních expertů, kteří se zabývají otázkou, jak vybrat nejvhodnější metodu řešení pro konkrétní spor. Poslední část pak patří teoreticko-právním úvahám o mediaci jako cestě ke spravedlnosti.

text Miroslav Mašek, foto archiv Linde Praha

Rozhodčí řízení je čistý a rychlý právní proces

Matematika ve škole nebyla zrovna jejím koníčkem, zato ji zaujaly humanitní obory v čele s jazyky a právem. A proč se na-konec Tereza Vašíčková při volbě povolání rozhodla pro druhou možnost? I proto, že inspiraci našla přímo v rodině.

Od mala měla jasno v tom, že se bude věnovat humanitním oborům. Ne náhodou tak začala navštěvovat humanitně zaměřené gymnázium, kde ji bavil hlavně český jazyk. „Účastnila jsem se jazykových olympiád, hodně jsem se zabývala také němčinou a angličtinou. To, že jsem se nakonec zaměřila na právo, ovlivnila mj. i rodinná anamnéza: Maminka a teta jsou advokátky, sestřenka působí u soudu, druhá sestřenka je právnička. Podala jsem si přihlášku na právnické fakulty v Brně, Olomouci a Praze a na filozofickou fakultu v Brně – obor český jazyk a literatura. A výsledek? První rok jsem v Brně současně studovala češtinu a práva. Filozofická fakulta je ale časově náročná, a také jsem chtěla při škole pracovat. Rozmýšlela jsem se, co dál, a práva jsem vyhodnotila jako univerzálnější i přínosná pro kterékoli zaměstnání,“ vzpomíná Vašíčková.

„Brzo jsem měla jasno, že mou specializací se stane hlavně obchodní právo.“

Rodiče ji od počátku ve studiu podporovali – zejména matka, která díky svému povolání mohla

převážně teoretické učivo z fakulty doplňovat vysvětlením, jak co funguje v praxi. „Bavily mě především předměty, jejichž přednášející dokázali předávat znalosti s důrazem na praxi. Mezi takové – a bohužel jich nebylo mnoho – patřil např. profesor Josef Fiala. Z právních oborů mě zaujalo zejména právo trestní, se kterým jsem se již ale v praxi příliš nesetkala. Brzo jsem měla jasno, že mou specializací se stane hlavně obchodní právo. První zkušenosti s ním jsem získávala už od třetího ročníku – např. jako praktikantka v advokátní kanceláři specializované na nemovitosti a zakládání společností. Naučila jsem se tam nezbytné základní věci, byla to dobrá škola,“ říká Tereza Vašíčková.

Po absolvování práv se rozhlížela po zaměstnání v oboru, avšak volných míst příliš nebylo – a v advokátních kancelářích už vůbec ne. Proto se rozhodla nastoupit na Českou správu sociálního zabezpečení: „Hlavní přínos jsem vnímala v tom, že se naučím správní právo, právo nemocenské a důchodové – to je věc, kterou málokdo ovládá. Další mou pracovní zkušeností byla pozice advokátního koncipienta v advokátní kanceláři a kanceláři insolvenčního správce, kde jsem působila tři roky. Zde jsem měla štěstí na skutečně osvědčeného šéfa – Mgr. Robert Foll byl trpělivý, dokázal vše vysvětlit a velmi mě v oblasti práva posunul kupředu.“ Kvalitní zkušenosti Tereze Vašíčkové poskytla také následující pozice, kdy pracovala jako advokátní koncipient v advokátní kanceláři specializované na přeměny obchodních společností a fúze. „Získala jsem zde kontakt s reálným fungováním obchodního práva. Pochopila jsem rozdíl mezi klasickou „uhlazenou“ advokací a tím, když právník v podniku dostane za úkol vyřešit problém, který hoří, musí ho zanalyzovat a vypracovávat řešení. Extrémní časová náročnost tohoto zaměstnání mě však po čase přiměla poohlížet se po nové výzvě,“ vysvětluje Vašíčková.

„Chci, aby všichni byli spokojeni a pracovali, jak mají.“

Onou výzvou se stal inzerát, který se týkal pozice vedoucí právního oddělení Unie pro rozhodčí a mediační řízení ČR: „S arbitráží jsem se samozřejmě už předtím setkala – jak na škole mj. v kurzech mezinárodního práva profesorky Naděždy Rozehnalové, tak v zaměstnání ve formě rozhodčích doložek ve smlouvách. Měla jsem tedy silný základ, který jsem mohla rozvíjet.

Pohovor dopadl dobře a po krátké době jsem mohla do Unie nastoupit.“

Co bylo pro Terezu Vašíčkovou zpočátku nejtěžší? „V každé nové práci je třeba vstříbat dosavadní systém, navíc vždy navazujete na práci někoho jiného. Je nezbytné zavedený systém práce na oddělení upravit tak, aby vám vyhovoval, a zároveň se do něj musí zapracovat i členové týmu, kteří na jeho novou podobu nejsou zvyklí. Jedním z mých prvních kroků bylo poskytnutí větší samostatnosti podřízeným – a byl to dobrý tah, neboť tak více vycházejí najevo jejich schopnosti. Stručně řečeno, chci, aby všichni byli spokojeni a pracovali, jak mají.“ Součástí její práce je samozřejmě i řešení problémů, které však vnímá spíše jako příležitost: „Když taková situace nastane, vyřešíme ji a na základě této zkušenosti stanovíme mantinely, které opakování problému zabrání. A leckdy taková záležitost i inspiruje.“ Dosavadní bohatá praxe a zkušenosti z mnoha oblastí práva přispěly k tomu, že Vašíčková v některých sporech vystupuje jako rozhodce – a strany oceňují její odbornost i profesionální přístup. Příjemné vystupování a znalosti pak vedoucí právního oddělení předurčily i k přednášení na vzdělávacích akcích Unie. A jaký je její názor na samotné rozhodčí řízení? „Považuji ho za velmi užitečný nástroj a výtky vůči němu mi připadají zpravidla neopodstatněné. Naopak, jde o čistý, rychlý a spravedlivý právní proces, který dokáže účinně pomáhat,“ uzavírá Tereza Vašíčková.

Neodolám...

dobré kávé a dobrému jídlu
zajímavé knížce
tulipánům

Nemám ráda...

lajdáctví a diletantství
celer
nevychovanost a neúctu

| Mgr. Tereza Vašíčková

narodila se v roce 1984 v Brně

2003–2008 studovala na Právnické fakultě MU

2005–2006 právní praktikant

– Pöyry Environment a. s.

2006–2008 advokátní praktikant

– JUDr. Roman Schneider

2007–2008 právní praktikant

– Reality GAIA, spol. s r. o.

2009 referent – Česká správa sociálního zabezpečení

2009–2012 advokátní koncipient – Advokátní

kancelář a kancelář insolvenčního

správce Mgr. Roberta Folla, MBA

2012 advokátní koncipient – Advokátní

kancelář JUDr. Jana Juračky

od r. 2012 vedoucí právního oddělení – Unie
pro rozhodčí a mediační řízení ČR, a. s.

Prezident Světové asociace právníků Alexander Bělohávek říká:

Vždy jsem měl blízko k mezinárodnímu právu a mezinárodním vztahům

Absolvované odborné vzdělání, instituce, v nichž působí, akademická pracoviště, na kterých přednáší, stovky publikací... To vše by vydalo na samostatnou knihu. Alexander Bělohávek zkrátka patří mezi nejaktivnější osobnosti české právní scény. A jeho jméno zaznívá s úctou i v kruzích mezinárodních.

Kdy jste si uvědomil, že se chcete věnovat zrovna právu?

Vypadá to nadneseně, ale ve třetí nebo čtvrté třídě základní školy. Už tehdy jsem psal do dotazníků, že chci být právníkem. Úplně jasno jsem ale neměl, před maturitou jsem uvažoval i o jazycích nebo kunsthistorii. Nikdy jsem tedy nechtěl být kosmonaut nebo veterinář.

Inspiroval vás v této volbě někdo z rodiny?

Pokud vím, v rodině se tímto oborem nikdo nezabýval. Má cesta k právům byla postupná, přijímací zkoušky se mi nepovedly napoprvé. Začal jsem studovat v Brně, po prvním ročníku jsem přestoupil do Prahy, protože tam otevřeli Ústav mezinárodních vztahů a mezinárodního práva. Šlo o samostatné pracoviště při Právnické fakultě a umožňovalo studovat jak tuto specializaci, tak zároveň obecné právo. A to byla jedinečná šance – možnost vystudovat v rámci práva specializaci u nás nikdy neexistovala.

Který typ práva vás při studiu nejvíce zaujal?

Vždy jsem měl blízko k mezinárodnímu právu a k mezinárodním vztahům, nejvíce mě lákalo mezinárodní právo soukromé. Ono to není jednoduché: Mezinárodní právo veřejné je mezinárodní, ale není to právo – spíše politika. A mezinárodní právo soukromé je právo, ale není mezinárodní. (smích) Mezinárodní právo soukromé, které se snažím dělat, je jakousi kombinací – je tam mezinárodní prvek, ale zároveň se člověk nevzdává základní právní kvalifikace.

Jakými tématy jste se na fakultě zabýval?

V diplomové práci jsem zpracovával téma,

o kterém jsem v té době i publikoval: alternativní směry k evropské integraci. Koncem 80. let Evropská společnost nebyla ještě takovým fenoménem. Zaměřil jsem se např. na to, zda by Evropské sdružení volného obchodu nebylo pro naši zemi vhodnější cestou. A dodnes jsem o tom přesvědčen. Dále jsem se na fakultě zabýval třeba konzulárním právem, smlouvami o právní pomoci... Ale zajímaly mě i otázky z teorie práva, jako struktura právních norem nebo historie. Má profiline se tedy vytvářela průběžně.

Kdy jste poprvé okusil právní praxi?

Těsně po skončení studia. Zčásti jsem působil v praxi a zčásti zůstal jako vědecký a pedagogický pracovník na fakultě – ukázalo se jako dobrá kombinace a daří se mi to spojovat dodnes.

Vzpomenete si na první případ, kdy jste jako koncipient stál před soudem?

Velmi dobře, šlo o pracovní-právní věc. Můj tehdejší šéf mě instruoval, abych přišel k soudu a vystřídal ho v průběhu ústního jednání – měl další povinnosti. No... A sklídl jsem za to od předsedkyně senátu velmi razantní kritiku, říkala, že se pánové advokáti mají příště dohodnout, že taková výměna nepřipadá v úvahu. (smích)

Na začátku 90. let jste založil vlastní advokátní kancelář.

Licenci mám od roku 1993. Nejprve jsem krátce působil jako komerční právník, v roce 1994 jsem pak založil vlastní advokátní praxi.

„Nikdy jsem nechtěl být spojován s nějakou větší nadnárodní kanceláří.“

Proč jste si zvolil právě tuto formu výkonu advokacie?

Nikdy jsem nechtěl být spojován s nějakou větší nadnárodní kanceláří, které do ČR v první polovině 90. let přicházely. Mají své výhody, ale nepatřím k těm, kteří by si nechali ze zahraničí diktovat, jak mají něco dělat v ČR. Každý stát má svá specifika, a to je podstata práva – právo a zákonodárství jsou projevem národní suverenity. Navíc, čím větší je kancelář, tím více se její člen stává strojem na tzv. účtovatelné hodiny. Kancelář středního typu, kterou se snažím udržovat, poskytuje více flexibility a umírněnějšího přístupu ke klientovi.

Cítíte se dnes spíše jako právník nebo jako manažer vedoucí ostatní členy týmu?

Stále jako právník. Domnívám se, že pokud by hranice právník-manažer byla překročena

ve prospěch manažera, musel bych najmout někoho, kdo by kancelář vedl. Právník, který ztratí kontakt s vývojem a aplikací práva, přestává být právníkem. A to nechci. I proto se snažím přednášet a publikovat.

Na kterých akademických pracovištích v současnosti působíte?

Mým kmenovým pracovištěm je už přes dvacet let Katedra práva na Ekonomické fakultě v Ostravě. Zároveň jsem externím spolupracovníkem Katedry mezinárodního a evropského práva v Brně a vedoucím Katedry mezinárodního práva ve Varšavě. To, že působím jak v praxi, tak ve výuce, mi umožňuje nebýt postižen ponorkovou nemocí vysokých škol a zároveň si udržovat odstup od žabomyších válek, které existují na každém pracovišti.

Vaše mezinárodní aktivity přinášejí nutnost dobře ovládat cizí jazyky, kde jste na ně při svém vytížení vzal čas?

Má specializace jazyky vyžaduje a měl jsem dobrý základ v rodině. Mou mateřštinou je němčina, dokonce jsem jako dítě měl s češtinou problémy... Poté se přidala ruština, angličtina a další jazyky. Dodnes mám ale potíže s románskými jazyky – i když jsou krásné, je to má noční můra.

Co považujete za největší problém současné české advokacie?

Zajímavá otázka... Domnívám se, že nepochopení nutnosti specializace. Neznamená to, že by právník měl být zaměřen jen na určitou oblast, absolvent právnické fakulty musí mít povědomí o všech právních oborech. Ale následně v praxi je dnes nezbytná specializace. Je to podobné jako s lékaři: Očar i ortoped musí zvládat anatomii, znát krevní skupiny apod. Ale když vás bude bolet noha, půjdete k ortopedovi. Další problém představuje překotný vývoj v legislativě. Změny v právním řádu jsou často příliš rychlé a mnohdy ne nezbytné. Uvedu příklad z Německa: Tato země nemá speciální pracovníprávní úpravu. Vzpomínám, že na přelomu 80. a 90. let jsem překládal návrh tehdejšího zákoníku práce. Konzultovali jsme ho se specialisty na pracovní právo v Německu a ptali se jich, jak dlouho na tom pracují. Odpověděli, že asi dvacet let a že dalších dvacet to ještě potrvá, protože jde o principiální normu. A když si uvědomíte, jak rychle se předpisy novelizují u nás – nepřímé novelizace, přílepký, technické novely... Často ani není čas se s novou úpravou seznámit. Nejde ale jen o problém legislativy a zákonodárců – kolik právníků se u nás včas aktivně začalo zajímat o obsah nového občanského zákoníku? Málokdo, odborná

Mám rád...

modrou barvu
čokoládu
klasickou hudbu

Nemusím...

fialovou barvu
ztrátu času řešením zbytečností
velké horko

veřejnost se probudila až loni po jeho schválení.

Jste uznávaným expertem na rozhodčí řízení.

Jaký podíl vašeho pracovního času zabírá?

Nedokážu to vyjádřit nějak procentuálně, ale určitě stále větší.

Jste rozhodcem u mnoha zahraničních rozhodčích soudů. Jak moc jste na mezinárodním poli aktivní?

Má činnost rozhodce je velmi intenzivní. Zítra ohledně ní letím do Kyjeva, příští týden o této problematice přednáším ve Washingtonu. Vždy ke konci měsíce se účastním plenárních zasedání v Paříži, minulý týden jsem měl tři ústní jednání v Praze...

„Rozhodčí řízení přináší nezávislost nejen ve smyslu nestrannosti, ale i v uvažování.“

Co vás na arbitráži vlastně zaujalo?

Asi její nezávislost. To však neznamená svévoli, rozhodce by měl ke stranám přistupovat maximálně vstřícně. Měl by s nimi komunikovat, ne vystupovat z pozice síly – právě v tom by se měl rozhodce odlišovat od soudce. Samotné rozhodčí řízení pak přináší nezávislost nejen ve smyslu nestrannosti, ale i v uvažování. Když člověk zastupuje stranu, je vždy pod vlivem úvah a pokynů klienta. Ale jako rozhodce vidíte problém z obou stran a usilujete o nalezení správného řešení. Důvodů pro arbitráž a jejich výhod je celá řada. Jako alternativa k soudnímu řízení je celosvětově na velkém vzestupu. Zároveň však vím, že rozhodčí řízení není všelék a mělo by být používáno pouze tam, kde je to vhodné.

Jak vnímáte postavení rozhodčího řízení v ČR?

Chybí u nás komunikace mezi justicí a rozhodcovskou praxí. Ve světě je běžné, že na různých fórech rozhodci a soudci vystupují společně. U nás na konferencích o arbitráži jsou buď ti, nebo ti. Je škoda, že se o něco podobného nesnaží třeba Justiční akademie. V české justici působí řada odborníků a velmi si jí vážím. Na druhou stranu, mnozí soudci, když dostanou rozhodčí náález – ať už do výkonu, nebo s návrhem na zrušení – se v první řadě snaží najít důvod, proč a jak ho „shodit ze stolu“. Mělo by to být přesně naopak – soudce by měl hledat způsob, jak rozhodčí náález udržet. A až pokud by byl neudržitelý, řešit co dál. Toto téma jsem konzultoval mj. s odborníky z ruského stálého rozhodčího soudu. Říkali, že měli tytéž problémy – dokud se neztříbila stálá společná platforma soudců a rozhodců, kde se obě profese vyjadřují k aktuálním otázkám. A situace se postupně změnila, ruská justice primárně hledá způsob, jak rozhodčí nálezy udržet. Změna se projevuje i v rozhodnutích ruského ústavního soudu.

A co v jiných zemích?

V mnoha státech soudci mohou působit i jako rozhodci. Například v Německu se souhlasem správy soudů, která kontroluje případné konflikty. U nás je to vyloučeno, ale takových zemí je spíše menšina. Tam, kde to funguje, je vzájemná interakce zajímavá a přispívá k vzájemnému pochopení obou stran.

Od roku 2011 jste prezidentem Světové asociace právníků. Překvapuje mě, že tato informace je i mezi odbornou veřejností velmi málo rozšířena.

Působím v této organizaci už od poloviny 90. let, v jejích orgánech jsem postupně vystoupal až k této pozici. Je to jedna z nejstarších organizací tohoto typu, letos slaví padesát let existence a má status pozorovatele při OSN. Česká právní scéna se však o mezinárodní aktivity a praxi takřka nezajímá. Například v roce 2001 jsme v ČR pořádali týdenní kongres, na který přijelo několik desítek soudců ústavních a nejvyšších soudů a předsedové senátů z řady zemí. Zvali jsme osobně i představitele tuzemské justice. A víte, kolik českých soudců přišlo? Ani jeden...

Už při pohledu na váš životopis je zřejmé, že máte stále hodně práce. Jak relaxujete?

Nehraju golf ani tenis, neúčastním se párty ani večírků... Relaxuji třeba tím, že si přečtu něco odborného. Přiznávám, že to může být psychická

úchylka. (smích) Na druhou stranu, nemám rodinu – nějak na to nepřišlo... Nikdo mi po příchodu domů neřekne: „Ani se nesvlékej, jdeme nakupovat.“

A kromě odborné četby?

Občas prokládám odbornou literaturu něčím jednodušším. Zaujalo mě třeba jedno zpracování historického tématu ze staré Prahy. Rád odpovídám při hudbě, výlučně klasické a nejráději barokní. Pouštím si ji z CD přehrávače, který jsem dostal od kolegů asi před dvanácti lety. Měl jsem totiž už spoustu CD, ale nikdy jsem se nedonutil koupit něco na přehrávání. K technice, jako je formát mp3, jsem se ještě nedostal – to, že něco takového existuje, se obvykle dozvím se značným zpožděním.

| Prof., Prof. zw., Dr. et Mgr. Ing. Alexander Bělohávek, dr.h.c.

1987–1988 studoval na Právnické fakultě Masarykovy univerzity

1988–1991 studoval na Právnické fakulty Karlovy univerzity

od 1989 soudní tlumočnick (němčina)

1989–1992 studoval na ekonomické fakultě v zahraničí

1993–1994 komerční právník

od 1994 advokát ve vlastní advokátní kanceláři

1996 získal titul docent

2001 jmenován profesorem

od 2011 prezident Světové asociace právníků

| Člen řady profesních a odborných organizací, např.:

- Americká advokátní asociace
- Rakouské sdružení pro rozhodčí řízení
- Švýcarská asociace pro rozhodčí řízení
- Česká společnost pro mezinárodní právo
- Mezinárodní advokátní asociace
- Právní společnost Anglie a Walesu

| Publikáční činnost:

autor více než 360 publikací, z toho asi 80 monografií

| Rozhodce u rozhodčích soudů v těchto zemích:

Francie, ČR, Rakousko, Ukrajina, Bělorusko, Litva, Polsko, Moldávie, Rusko, Kazachstán, Slovinsko, Bulharsko

Úhel pohledu

Přes určité uklidnění v posledních týdnech byl uplynulý kvartál na evropské i české ekonomické a politické scéně plný poměrně divokých událostí, které přinesly mnoho podnětů k zamyšlení. Pojdme se podívat na ty nejvýznamnější, které se týkají každého z nás a plnily nebo plní nejen tuzemská média.

Eurozóna v těchto měsících nepatří mezi místa oplývající ekonomickou stabilitou a realistickým přístupem politiků k problémům. Po Řecku se do problémů, které hraničily až s kolapsem země, dostala další středomořská země – Kypr. Zatímco před rokem 2008 se zemi dařilo a Mezinárodní měnový fond její situaci popisoval jako „dlouhé období růstu nízké nezaměstnanosti a zdravých veřejných financí“, v roce 2009 vypluly na povrch potíže, které letos vyvrcholily. Výsledek? Zavřené banky, nefungující bankomaty, zoufalí lidé bez peněz, restriktivní opatření jako zákaz vývozu hotovosti ze země... Situace, kterou jsme si v Evropě 21. století donedávna neuměli představit. Co se stalo, že se ráj (nejen daňový) změnil v peklo? Základní příčiny jsou dvě: zhoršující se vládní finance a stále více problémové banky. Kyperské finanční ústavy během předchozích let hodně půjčovaly – mj. i do Řecka, zároveň prudce rostl trh s nemovitostmi. A rostly i banky. V roce 2007 jejich celková aktiva (zahrnující poskytnuté půjčky) odpovídala 835 % HDP země. Část z nich připadala na zahraniční banky, samotné kyperské ale např. jen řeckým klientům poskytl půjčky ve výši 160% HDP. Polovinu peněz, které si vypůjčila aténská vláda, jí pak loni odpustily jako součást mezinárodní snahy pomoci problémovému Řecku. A kolotoč nabral na obrátkách... Po nejrušnějších tahanicích, slibech, pádech politiků a návrzích balíčků kyperský parlament koncem

dubna schválil záchranný plán ve výši 23 miliard euro (téměř 595 miliard Kč). MMF dodá 10 miliard, nikosijská vláda musí sehnat dalších 13. Aby to dokázala, zabaví mj. v domácích bankách část vkladů nad 100 tisíc euro. A jestli je majitelé skutečně dostanou, je ve hvězdách, neboť vyplacení je posunuto do budoucna a budoucnost v této lokalitě je nejistá. O vzniku problémů na Kypru se nemluví tak často jako v případě takřka sousedního Řecka. Možná proto, že velikostí je tento stát pro evropské politiky „nezajímavý“ a jeho problémy tím nejsou tak palčivé. Sociální systém je zde stejně štědrý jako v Řecku a stejně bezbřehé budou i další státní výdaje. Nicméně obě země měly rozdílný krizový potenciál. Problém se „hodil na krk“ dvěma bankám: Laiki a Bank of Cyprus. Ale kde nastal? Banky skončily bez hotovosti poté, co se podílely na záchraně Řecka. A položily samy sebe. Vzpomínáte na apel ECB a MMF podporovaný EU o zapojení soukromého sektoru do pomoci Řecku? Kypr je „sesterská země“ a bankéře pod příslibem vysokého zhodnocení dluhopisů asi nikdo moc nenutil. A to v době, kdy jsem již neznal nikoho, kdo by v účinnost pomoci věřil. Následně došlo k nucenému odpisu dluhů, které byly předtím požadovány. V té době ECB nalilo do Laiki „tajně“ neuvěřitelných 9 miliard euro. Tajně píšu záměrně, protože při této částce poskytnuté do soukromého sektoru se divím, že o tom nepsaly ekonomické deníky až na Novém Zélandu. První, kdo o tom měl vědět, byli vkladatelé. Ti byli podvedeni, neboť měli právo znát problémy banky, již peníze svěřují. Ale to by mohlo rozpohybovat trhy, takže orgány, jež mají klienty bank chránit, je vydaly osudu napospas. A ten na sebe nenechal dlouho čekat. Jako vždy se ukázalo, že vymyšlený či „vymodlený“ záchranný plán selhal a došlo k obětování klientů. Že se tím prolomilo jedno dosud platné tabu, ukáže zřejmě blízká budoucnost. Pokud si dáme dohromady děj tak, jak se udál, a dosadíme do něj jiný model, situace mohla (zjednodušeně) vypadat takto: Pomiňme pro začátek, že se ECB a MMF mohly zachovat podobně jako u vkladatelů kyperských už v Řecku, i to, že do něj nakonec kyperské peníze šly. Pokud by kyperské banky nedostaly počáteční sanaci ve výši 9 miliard euro, vkladatelé by dopadli stejně (možná dokonce lépe a neodepisovali by takřka 100 % vkladů, ale menší část) a celá Evropa by z daní ušetřila oněch 9 miliard. Respektive vzhledem ke schodkovým rozpočtům po celé EU bychom si na záchrannou operaci nemuseli dělat další dluhy. Jaké z tohoto vývoje plyne poučení? Že politici

foto Petr Šebel

– a vidíme, že nejen čeští – zpravidla nepřistupují k dlouhodobé péči o stát z pozice dobrého hospodáře a že v krajních případech jsou schopni přijmout prakticky jakákoli opatření. Že je iluzorní věřit v pevnost politicky garantovaných slibů. Že Evropská měnová unie je nepoučitelná, ráda experimentuje a postrádá schopnost pracovat podle dlouhodobé koncepce. A že i národní hospodářství, které se na ekonomice eurozóny podílí z pouhých 0,2 %, se může stát faktorem ohrožujícím celý systém. Ve světě „kauzy Kypr“ nezbyvá než souhlasit s tím, co v rozhovoru v rubrice Expert v této Satisfakci řekl profesor Bělohávek – když koncem 80. let psal diplomovou práci na téma alternativních směrů k evropské integraci, zaměřil se na to, zda by Evropské sdružení volného obchodu nebylo pro naši zemi vhodnější cestou než nynější EU. A pod to, že je o tom dodnes přesvědčen, mi nezbyvá než se souhlasně podepsat. Když vidíme, kam až může vést neuváženě „hospodaření“ v zemích používajících euro, je s podivem, že prezident Miloš Zeman by rád ČR v eurozóně viděl do pěti let. Při jednom z jeho projevů padla také věta, že o ne/přijetí evropské měny by mohlo rozhodnout referendum. Věřím, že občané jsou realističtější než prezident „horních deseti miliónů“, který postoj našeho státu k EU a euru otočil svým vstupem na Hrad o 180 stupňů. A potvrdil to i průzkum veřejného mínění ze začátku května, kdy jasné NE přijetí eura řeklo 48 % respondentů a spíše ne 29 %. V tomto ohledu tedy populistická sebeprezentace Miloše Zemana jako „lidového prezidenta“ pokulhává. Kolem nové hlavy státu toho pokulhává více – a nežádka i ona sama. Podle Ústavy ČR se sice

prezident součástí moci výkonné, ale neméně důležitá – a možná důležitější – je jeho role reprezentativní. A Miloš Zeman v současnosti ČR reprezentuje především tím, jak rychle se po internetu šíří videa zachycující jeho... virózy. Zejména to pořízené při odemykání korunovačních klenotů se stalo mezinárodním hitem. Je otázka, co renomé našeho státu poškozují více, zda kradení psacích potřeb nebo opakovaná kocovina. Stejně tak je otázka, jaké další výstupy můžeme od prvního prezidenta vzešlého z přímé volby očekávat. Jisté ale je, že když jsme si zvolili člověka bez sklonů k sebekritice, který několik let strávil izolovaný od společenského dění, nemůžeme nic jiného ani očekávat... Vzpomenete si, kdo varoval, že přímá volba prezidenta se změní v soutěž Česko hledá (lidovou) superstar – ve stylu „nezajímají nás jeho názory, hlavně musí být populární“? V části tohoto příspěvku věnované Kypru jsem odkazoval na slova profesora Bělohávka. A učiním tak ještě jednou. V rozhovoru se zmiňuje o jevu typickém pro české prostředí, který vnímá snad každý, kdo se pohybuje v oblasti práva: překotný vývoj v legislativě. Přílišná rychlost změn v právním řádu spojená ze zbytečností některých z nich. Tato slova zaznívají z úst stále více odborníků – včetně těch, kteří by se měli na přípravě zákonů podílet, ale často k tomu při šleném tempu legislativních úprav ani nedostanou prostor. Svědčí o tom též slova některých daňových expertů, ve spolupráci s nimiž jsme pro vás připravili přílohu věnovanou daním a daňovému poradenství. Citujme např. Ing. Jiřího Nesrovnala, člena Prezidia Komory daňových poradců ČR, který je autorem textu o novinkách v oblasti daní pro rok 2014: „Předložená novela je rozsáhlá a přináší pro podnikatele zásadní změny, které budou vyžadovat v mnohých případech důkladnou přípravu ve spolupráci např. i s daňovými poradci, na niž však bude minimum času.“ Nezbyvá než doufat, že všechny nastávající změny v zákonech my podnikatelé ve spolupráci s odborníky zvládneme. Co se týče daní, zorientovat se nejen v aktuálních novinkách, ale také v současné praxi, kontrolních postupech i službách daňových poradců vám pomůže právě naše příloha, za její odborné zpracování děkujeme týmu Komory. Zároveň této instituci blahopřejeme k letošnímu 20. výročí založení i k obdivuhodnému vývoji, jímž za tuto dobu poradenská profese prošla.

**Karel Hájek, předseda představenstva
Unie pro rozhodčí a mediační řízení ČR, a.s.**

Janja Prokić:

Šamanské symboly ve zlatě a stříbře

Svého času vešla ve známost ptačími brožemi, následovaly stříbrné lišky, pak zlaté a stříbrné květy... A začaly přicházet nominace z výtvarných a designérských soutěží. Nyní se inspiruje keltskou a severskou mytologií, bez ostychu říká, že se jí líbí kýč a v ateliéru K.O.V. chystá diplomovou kolekci – Janja Prokić.

Odkud pocházíte a jak jste se vlastně dostala do Prahy?

Moje rodina sem utekla před válkou v roce 1993 z Bělehradu. O rok dřív přijel táta, našel si práci, byt. Pak jsme tu byly s mámou na návštěvě a za dalšího půl roku jsme se přestěhovaly. To mi bylo devět.

Jak jste to s maminkou nesly, když jste zůstaly v takové situaci samy?

V Bělehradu vysloveně válka nebyla, i když jsme původně bydleli ve vojenské čtvrti. Ale nedalo se nic sehnat ani si vydělat na jídlo, takže táta nám peníze posílal. A taky třeba čokoládu, která v té době v Jugošce vůbec nebyla. Babička občas přijela s taškami s jídlem, často nešel proud a tak. Samozřejmě, že mi chyběl táta, komplikovaně jsem se dostávala do školy, protože nejezdily trolejbusy, ale jinak musím říct, že nemám žádné traumatické zážitky přímo z války. Ale možná jsem to trochu vytěsnila. Nakonec jsme sem odjely dva týdny před tím, než se zavřely hranice.

Vy používáte výraz „Jugoška“?

Odjela jsem, když to ještě byla Jugoslávie. A nějak to odmítám rozdělovat na jednotlivé státy. Jsem Srbka a mám pocit, že kdybych o někom řekla, že je Chorvat nebo Bosňák, mohlo by to vyznít xenofobně. Sama to vůbec nerozlišuju. Moje rodina a přátelé mých rodičů jsou normální vzdělaní lidé a k tomu konfliktu mají odpor. Sice používají dělení: Srbové, Chorvati, Bosenci, lidi z Kosova..., ale nemám pocit, že by v tom bylo něco hanlivého. Ale v Bělehradu na mě docela koukají, když použiju výraz Jugoši. A někdy mě i opravují.

Nestýská se vám?

Beru to docela věcně: Díky tomu, co se stalo, jsem dnes tady, vedu svůj život. S ohledem na to, co jsem prožila jako malá, si uvědomuju, co mám. A jsem za to vděčná. Vnímám, že se mám fakt krásně. Spousta lidí nadává, že nemá toto a támhleto, a přitom se mají opravdu skvěle.

„Na základku jsem nastoupila, aniž bych uměla slovo česky.“

Jaké byly začátky? Rozuměla jste trochu česky?

Přijely jsme v prosinci, byly Vánoce, které se u nás slaví v lednu, protože máme pravoslavný kalendář. Po vánočních prázdninách jsem nastoupila na základku, aniž bych uměla slovo česky. Tedy, uměla jsem říct „pes“ a „dobrý den“. To mi řekl táta cestou do školy v podchodu. Měla jsem velké štěstí, že mě třídní na základce paní Pytelová – často na ni myslím – hrozně pomohla. Třeba když mě někdo šikanoval za to, že nemluví, za to, odkud jsem... se mě hrozně zastávala a pomohla mi vybojovat mezi děčkama prostor. Třeba tam byl kluk, který mi řekl, že jsem černá svině jugoslávská a uplivil si. Ten byl dost hustej. Vůbec jsem nechápala, co říká. A třídní ho zavolala před tabulí, musel se mi před celou třídou omluvit, vysvětlit, proč to řekl, kde to vzal a tak. Ale zase pro jiná děvka bylo zajímavé, že nemluví česky. Řešily, jak se se mnou dorozumět. V podstatě až na pár kousků byly v pohodě.

Co bylo vtipný, my jsme hned druhý den, kdy jsem byla ve škole, měli výtvarku. U nás jsou známky obráceně – jednička je nejhorší a pětka nejlepší. Něco jsem nakreslila, přišla učitelka, z gestikulace jsem pochopila, že se jí to fakt líbí. A dala mi za jedna. Vůbec jsem to nechápala. Až doma mi vysvětlili, jak to tu se známkami je. Na základku jsem chodila tři roky, pak jsem přestoupila na gympl, kde to bylo super. Osmileté gymnázium Buďánka (zřizovatelem je Mensa ČR, pozn. aut.) byla škola maličká, jen osm tříd, ve třídě nás bylo šestnáct, pořád jsme se potkávali, ani ne tak podle věku, ale spíš podle zájmů.

Mnohdy jsme si s profesory tykali a ti nás vedli k tomu, že je třeba diskutovat, že je dobře vyjádřit svůj názor, i když se liší, ale musím vědět, proč si to myslím. Po čtyřech letech jsem přestoupila na „Hollarku“ na obor zpracování keramiky a porcelánu. Musela jsem znovu do prváku. Byl to trošku návrat k základce. Uvědomila jsem si, že se lidi na gymnáziu Mensy chovali opravdu jinak. Inteligence je důležitá. Ale zase jsem se tam naučila spoustu jiných věcí a bylo to fajn.

Proč jste si vybrala zrovna keramiku?

Proto, že moc neumím nakreslit to, co mám v hlavě. I proto, že jsem předtím na Buďance chodila do keramiky a modelování a hodně mě to bavilo.

Na kreslení nejsem zrovna nejlepší, ale modelování mi jde. Prostě potřebuju prostorové věci. Fakt je, že kreslím hodně, ale takové svoje obrázky, které nejsou moc reálné. Na škole jsem jako závěrečnou práci dělala reliéf a čajový servis.

Pak jste ale pokračovala v malířském ateliéru.

Na AVU jsem šla na malbu a strávila čtyři roky v ateliéru u Vladimíra Skrepla. Pak jsem byla na stáži na VŠUP v sochařském ateliéru Kurta Gebauera a hrozně se mi to líbilo, takže jsem změnila školu i obor. Za půl roku jsem odešla na stáž k Evě Eisler do ateliéru K.O.V. (VŠUP) a už jsem tam zůstala. Takže teď jsem v ateliéru Koncept. Objekt. Význam. a dělám diplomku. Původně to byl ateliér šperku, ale od té doby, co ho vede Eva Eisler, se dělají i objekty. Ona sama dělá spoustu věcí do architektury. Ani my jsme se tak nezasekli jen na šperku a dělali jsme předměty pro stavby a objekty do interiérů.

Styl Evy Eisler a váš jsou tak odlišné, že už ani rozdílnější být nemohou. Jak přijímá vaši práci?

To jo, no. Když jsem s ní měla první konzultaci, řekla, že kdyby mé věci viděla před deseti lety, řekla by, že jsou úplně odporné. Není to její vkus, ale vidí za tím odvedenou práci a postup, takže to bere. Pro ni je důležité, že vím, proč to dělám, že jsem jen nekopírovala nějaký vizuál. Odkazuje mě třeba na knihy, které s tím tematicky souvisejí, ale po vizuální stránce mě nechává být. Toho si vážím.

„Tíhnu ke zdobnosti a kýči, vyrostla jsem mezi zlatými rámy a výraznými barvami.“

Má váš původ vliv na výtvarný vkus, i když žijete v Čechách tak dlouho?

Tíhnu ke zdobnosti a kýči, vyrostla jsem mezi zlatými rámy, výraznými barvami a vzory. Také ženské se na jihu daleko víc čančají než v Čechách. Mně tady přijde oblečení na ženách často velice neženské. Třeba chodit po městě v trekových botách... Jako kdyby člověk jel na výlet. Mezi holkama se například extrémně ujala skejťová móda, i když na skejtu ani nejezdí a už jim zrovna není patnáct. Vypadá to divně. Tady panuje postoj, že jakmile o sebe ženská dbá, automaticky musí být hloupá fillena. To mi přijde špatně. Na druhou stranu chápu lidi, kteří se něčemu věnují, naplňuje to jejich život a podle toho se oblékají.

Také se jinak chovají muži k ženám v Čechách, ve Francii, kde jsem střídavě žila tři roky, a v bývalé Jugoslávii. Tam si je jakoby víc pipalji, jsou galantnější. Podle mého je pro vztah důležité, aby se muž k partnerce opravdu choval jako k ženě, a to mi tady chybí. Můj přítel žije v Berlíně a tam je to ještě drsnější. Němky se často oblékají zajímavě, ale absolutně nežensky.

Na vašem webu jsou vyfotografované „krabičky“, do kterých jsou vtěsnané scény jakoby z loutkového filmu.

Krabičky, to jsou moje kouzelné světy, pohádky. I šperky vznikají tak, že si kolem nich vymyslím pohádky. No a tak jsem si vyrobila krabičky a sněžící koule a pak ještě jednu velkou krabici, ale ta se mi moc nelíbí, takže ji nemám vyfoconou. Krabičky jsou také výsledkem toho, že – jak říkám – neumím kreslit, ale raději to, co si vymyslím, modeluju.

Co vznikalo pod názvem Bobule Corporation?

No to byly úplně začátky. Šla jsem si jednou do Zlaté lodě (obchod s výtvarnými potřebami, pozn. aut.) koupit nějaké barvy a viděla tam třpytivé materiály, hmotu, která svítila ve tmě. A jak jsem tak infantilní, moc se mi to líbilo a používala jsem to do těch krabiček. Pak jsem z toho začala dělat přívěsky a ještě s kámoškou všelijaké korálkové věci, tedy bobule. Hrozně se to chytlo a čtyři roky jsem se tím báječně živila. A přes to jsem se dostala k realistickým ptačím hlavám. Opustila jsem malé věci, udělala jsem si na naší škole šperkařský kurz a objevila klasickou voskovou technologii. Z toho jsem byla nadšená. Právě proto, že nemám představivost v ploše, jako má Eva Eisler. Mě nad plochou nic nenapadá, potřebuju modelovat, takže vosk je pro mě ideální. Teď jsem ještě začala tepat, to

mě baví. Používám nebroušené kameny a na to se vosk také dobře hodí, protože můžu připravit přesné místo pro konkrétní kámen.

„Nejvíc mě baví sibiřský šamanismus.“

Čím jsou inspirované současné květy, zvířata... A zvlášť liška?

Začala jsem se zajímat o symboliku rostlin a zvířat v různých kulturách. Když jsem bydlela ve Francii, několikrát za sebou se mi zdálo o růžové lišce. K tomu se váže pověst o starém a nemocném muži, který měl dva syny, a ti se postupně vypravili hledat pro něj lék. Jeden zabloudil, nepomohl žebřákovi... Prostě vůbec to nezvládl, druhý cestou pomohl žebřákovi, a pak se ukázalo, že žebřák je převtělením bílé lišky, která se mu potom zjevila a pomohla v lese najít lék. Je to keltská sága, na kterou jsem přišla až potom, co jsem začala lišky malovat. A také jsem zjistila, že v Číně je liška považována za jediné zvíře, které se dokáže převtělit do člověka, navíc do ženy a jen na noc, takže zpodobňuje ženskou energii. Tak vznikla moje polovina kolekce Lure, kde byla jen liška. Kameny jsem také vybírala podle toho, co který znamená a vyznačuje.

Květinová kolekce Flowers je trochu technická, protože každá květina je složená ze tří částí, které se mezi sebou dají střídat, takže vznikají různé kombinace.

Přes odlišné významy konkrétního zvířete v různých kulturách jsem se více méně dostala k šamanismu, který mě momentálně baví hodně. Nejvíc sibiřský. Také proto, že tam jsou i ženy šamanky. Obecně je pro mě důležité pracovat se symbolikou, protože si myslím, že je dobře, když věci mají hlubší význam. Kolekce Flowers jsou květy, které jsem si sama vymyslela, a pak jsem jim dala různé pracovní názvy podle toho, kterou reálnou květinu mi připomínaly. V kolekci Le Grand Jeu, Vysoká hra, jsou florální motivy, kameny a zase liška už od začátku vybrané kvůli jejich významu.

Jakým symbolem je červená linka, kterou máte kolem zápěstí?

U nás, když se narodí dítě, uvazuje se mu na ruku červený provázek proti uhranutí a zlým duchům. Tak jsem si ho nechala vytetovat natrvalo.

Nevidím na vás ale nic vlastní výroby...

Vůbec nenosím svoje věci. Mám prstýnek od maminky k osmnáctinám, který zase ona dostala k osmnáctinám. A pak prstýnek od Věry Novákové. Buď nosím věci od lidí, které mám ráda a které sami dělají, nebo něco, co má pro mě hodnotu jako památka.

V poslední době jste sbírala ocenění na všech frontách.

Samozřejmě je strašně příjemné, když někdo kladně hodnotí vaši práci, ať už je to člověk z oboru nebo lidé, kteří se přijdou podívat na výstavu.

Nejvíc mě ale potěší, když si někdo pořídí můj šperk a ten pak k němu nějakým způsobem přiroste. To je pro mě asi nejkrásnější ocenění.

Jaká je teď vaše vyhlídka na nejbližší období?

Připravuji diplomovou kolekci, která se neskládá jen ze šperků, ale budou tam také objekty. Jmenuje se Le Grand Jeu a je pochopitelně pro ženy. Zahrnuje zbraně pro ženy – luk a šípy, prak... Funkční objekty, i když zmenšené. Vymyslela jsem si svoji hrdinku a toto jsou věci, které ona vlastní. Musím práci odevzdat letos v červnu.

No a na Designblok do té kolekce dodělám ještě víc šperků, nositelných věcí.

Už jsem si na to koupila kameny, tentokrát broušené, které něco znamenají, které působí na čakry. Chci z toho totiž udělat luxusnější kolekci v omezeném počtu kusů a převážně ze zlata.

| Technologie ztraceného vosku

Základem je voskový model výsledného šperku. Ten se zalije do sádry a ponechá se odtokový kanálek. Až sádra ztuhne, vzniklá forma se zahřeje a vosk se vypustí. Do dutiny po voskovém modelu se nalije kov. Po jeho vychladnutí a ztuhnutí se sádrová forma rozbije, kovový šperk se očistí a může dále upravovat.

| Janja Prokić

narozena roku 1984 v Bělehradě

Absolventka SUŠ Václava Hollara, malířství na AVU a studentka ateliéru K.O.V. na VŠUP. Za kolekci šperků Lure byla nominována na cenu Designbloku a na Czech Grand Design v roce 2011. Za kolekce Flowers a Super Powers získala nominaci na Czech Grand Design a na cenu za šperk na Designbloku 2012. Na Designblok Premier Fashion Week v březnu 2013 obdržela Cenu za nejlepší kolekci šperků. Aktuálně pracuje na kolekci Le Grand Jeu. Její práce jsou k vidění na Designbloku a v obchodech Modernista, Zlatá lilie, Obecní dům a Artěl.

www.janjaprokic.cz

Pomocná ruka Persefony

Rodinné vztahy mohou nabrat různé obrátky. Velká láska se po svatbě zvrhne v nadávky, padne pár ran a může být ještě hůř. Nebo třeba milované děti začnou stupňovat neurvalost vůči rodičům či prarodičům až k fyzickému napadání. To vše patří k domácímu násilí. Naštěstí už dávno neplatí, že co se doma upeče, nutně se tam musí také sníst. Není totiž výjimkou, že jinak omezovaná osoba doplácí na domácí vztahy životem...

Doufat, že se věci samy od sebe zlepší – nebo že s nimi osoba, kterou lze označit jako oběť domácího násilí, dokáže něco udělat bez pomoci – sice můžeme, ale obvykle to nefunguje. Psychicky i fyzicky deptaný člověk na to nemusí mít sílu. A vlastně ani přehled o cestách, které vedou z jeho potíží. V takové chvíli je potřeba nejen ono pověstné „nastavení ucha a ramene“, ale vzápětí také rady a pomoc, které poskytnou psychologové, právníci a následně lékaři, policie a soud. Jedno z možných útočišť, s nastaveným uchem, ramenem i dobrými radami a praktickou pomocí, se jmenuje Persefona. Jako samostatná organizace působí v Jihomoravském kraji od roku 2007. „Naše historie je ale mnohem delší,“ říká Jitka Čechová, ředitelka občanského sdružení Persefona a psycholožka. „Původně jsme fungovali od roku 1999 pod Ekologickým právním servisem jako Poradna pro ženy v tísni, později pod Ligou lidských práv.“

Domácí násilí, sexuální násilí, znásilnění

Persefona není krizové centrum. Málokdy se tedy stane, že přiběhne plačící žena v pantoflích a s modřinami po těle. V kritické situaci se spíše telefonuje, na radu se obvykle objednává. „Naše odborné poradenství pomůže klientovi, tedy častěji klientce, se zorientovat a zjistit, jaké jsou možnosti řešení situace,“ vysvětluje systém

práce Jitka Čechová. Sdružení nabízí bezplatnou pomoc v podobě sociálního, právního a psychologického poradenství s ohledem na osobní možnosti, zájmy a bezpečnost klienta. „Smyslem naší práce není vyřešit situaci za klienta nebo ho donutit k nějakému kroku, ale vytvořit bezpečný prostor a odborné zázemí pro to, aby se sám rozhodl, co chce a může podniknout,“ doplňuje Julija Krivská Prejsová, projektová finanční manažerka a sociální pracovnice.

Domácí násilí nemusí být nutně jen fyzické napadání. Také urážky, zesměšňování, ponižování či dohled, který lze charakterizovat jako omezování osobní svobody, spadají do této kategorie. Oběti sexuálního násilí tvoří přibližně 25 % z celkového počtu klientů. Není pravdou, že oběti domácího násilí je vždy žena. Ovšem muži jsou v menšině, je jich kolem 6 %. Podle slov ředitelky to obvykle bývají senioři nebo handicapovaní. Zdravý český čtyřicátník, jak říká Jitka Čechová, prostě nemůže přiznat, že ho žena doma tvrdě rovná. Stud z toho, že je napadán ženou, tedy někým, koho má mít podle pravidel naší společnosti „pod kontrolou“, je zřejmě obrovský.

Za šest let samostatné existence se na Persefonu obrátilo přes osm stovek lidí, kterým se dostalo osobní, telefonické nebo e-mailové konzultace. Některého klienta se podaří zorientovat třeba i jen během dvou setkání, ve složitějších případech to může být několikaletá spolupráce.

Existuje typická klientka?

„Přes to, jak dlouho pracuji v této oblasti, bych si moc nedovolila mluvit o typické klientce a typickém násilníkovi,“ přemítá psycholožka Jitka Čechová. A pokračuje: „Ovšem podléhá-li člověk domácímu násilí delší dobu, samozřejmě se to na jeho prožívání a chování projeví. Je úzkostný, rychleji a častěji se propadá do depresí. To je obraz, se kterým se setkáváme docela často. Neznamená to ale, že takový člověk není schopen žít „normální“ život. Někdo je víc zasažen a zraněn, a pak je to na něm vidět i mimo komunikaci o tomto problému. Často ale oběti mají na veřejnosti jinou tvář, nedávají najevo slabost.“ Jsou různé motivy, proč oběť domácího násilí začne svoji situaci řešit. Mnohdy je impulsem fáze, kdy se násilí začne obracet proti dětem, kdy jsou děti jeho svědky. „Stává se, že člověk přichází s tím, že násilí doma je jeho problém. Že když se sebou něco udělá, násilí zmizí. Tento postoj není ojedinelý,“ líčí své zkušenosti Čechová. „Časem zjistí, že tak to nefunguje, ale potřebuje to zku-

sit, aby si byl jist, že pro vztah udělal, co mohl. Někdy to dopadne tak, že se člověk rozhodne snášet určitou míru násilí třeba kvůli hmotnému zabezpečení dětí.“ K tomu Julija Krivská dodává: „Pokud se klientka rozhodne v násilném vztahu setrvat, poskytneme podporu, aby se naučila žít i v nebezpečném prostředí co možná nejbezpečněji. Takže v rámci psychosociálního poradenství probíráme, jak se zachovat, když je třeba přímo ohrožená na životě.“

I když se povědomí společnosti o tom, co všechno je domácí násilí, zvyšuje, mýty přetrvávají. Bohužel i mezi odbornou veřejností. Předsudek, jak má oběť vypadat/jednat, je poměrně pevný. A jakmile vypadá/jedná trochu jinak, hned se vynoří myšlenka, jestli jen nemanipuluje okolím. Je omezené domnívat se, že domácí násilí uplatňují výhradně muži na ženách, že se týká jen osob s nižším vzděláním a příliš submisivních. „Naopak u osob vysokoškolsky vzdělaných s dobrým postavením je domácí násilí mnohem rafinovanější, takže se obtížněji dokazuje,“ upozorňuje po několikaleté zkušenosti Jitka Čechová.

Přijedeme až k vám...

Od roku 2009 Persefona poskytuje pomoc a podporu i v Židlochovicích, Slavkově, Tišnově a Ivančicích. „Jsou lidé, kteří chodí na tato poradenská místa. A také tací, kteří se třeba touto cestou o nás dozvěděli, ale pak raději přijedou do Brna, protože anonymita je pro ně zásadní,“ říká Čechová. „Pokud je ovšem pro klienta bezpečnější schůzka na jiném místě, než v prostorách poradny, sejdeme se v kavárně či u něj doma. Nebývá to však časté,“ doplňuje k problému anonymity. Pokud chce do Persefony docházet protějšek některé klientky nebo ukáže-li se, že služeb využívají obě strany, je jeden z partnerů požádán, aby přešel k jiné organizaci. „Je to střet zájmů. Navíc naše služba není nastavená na pomoc celému systému – rodině, vztahu... jako celku. Pracujeme s jednotlivci,“ vysvětluje Jitka Čechová a navazuje: „Ovšem domácí násilí má vždy více aktérů. Obrátí-li se na nás osoba násilná, že chce se sebou něco udělat, nabídneme jí program bezplatných psychoterapií. Ten pro nás zajišťují externí terapeuti. Takových klientů však není moc. Mnohdy násilníci telefonují a třeba přímo řeknou: Víím, že k vám ta moje chodí, ale není pravda, co říká... Jindy si vymýšlejí záminky a chtějí využívat naše služby také, třeba se sami vydávají za oběť. Násilím se k nám ale nikdo nedobýval. A pokud se dožadoval pomoci jako oběť, poskytli jsme vždy kontakt na obdobnou službu.“

Lidé v Persefoně

Dvě psychologičky, tři sociální pracovnice, dvě právničky a jedna osoba, která se stará o finance, projekty a částečně o klientky. Navíc sdružení využívá služeb externí advokátky a toho času má i dvě dobrovolnice z právní oblasti. Pánové se ve sdružení moc nevyskytují. „Máme externího IT pracovníka a grafika. A tím jsme vlastně vyčerpali mužskou část naší organizace,“ směje se Jitka Čechová. „Pro terapii osob s potížemi při zvládání vlastní agrese ve vztazích máme psychology – muže, ale to jsou také externisté,“ dodává Julija Krivská. Muži se sice do výběrových řízení hlásí, ale požadavky zatím vždy lépe splňovaly ženy. S ohledem na to, že 93 % klientely tvoří ženy, z nichž pro mnohé by bylo stresující komunikovat s mužem, nevidí to Jitka Čechová ani její kolegyně jako zápor.

Když na vás každý den lidé chrlí své strážně, je těžké nemít toho plnou hlavu a nenosit si to domů. „Máme zpracované postupy, jak o sebe pečovat,“ říká Čechová. „Někteří si větrají hlavu sportem, třeba jezdí na koloběžce... ale vážně. Takové první pomoci se říká intervize. Po zvlášť těžké konzultaci můžete o problému promluvit s kolegyní, která tam s vámi byla, nebo s někým dalším, nezaujatým. A získat tak odstup a jiný pohled na věc. Při supervizi probírá pracovník s externím psychologem to, s čím se v práci s klienty potýká a s čím si neví rady.“

Odborné sociální poradenství, osvěta a vzdělávání jsou oblasti, ve kterých se Persefona snaží pomoci obětem domácího násilí. „Jsme akreditovanou vzdělávací institucí a nabízíme akreditované kurzy pro pracovníky v sociálních službách,“ říká Jitka Čechová. „Před nedávnm jsme získali akreditaci i na MŠMT, takže připravujeme řadu nových kurzů pro pracovníky ve školství. Snažíme se vzdělávání skloubit s poradenskou činností, protože je důležité, aby je vedl člověk, který je zároveň ve styku s klienty.“ Pracovnice Persefony také působí např. ve Výboru pro prevenci domácího násilí při Radě vlády a připomínkují vybrané zákony. „Připomínkovali jsme třeba zákon o obětech trestných činů,“ dodává Silvie Štěpánová, právnička Persefony.

Jak se pozná kvalita?

U nás mnohde panuje názor, že bezplatné služby mají automaticky mizernou úroveň. Nemusí to být pravda. „Například nedávno se stalo, že naše klientka s pomocí kolegyně právničky podala

návrh na rozvod a zároveň žádost o advokáta ex offa. A dozvěděla se, že podání bylo dobře napsané, tudíž bezplatného advokáta nepotřebuje, když umí tak skvěle formulovat své požadavky,“ směje se Jitka Čechová. „Když naše klientky mají čistý měsíční příjem třeba deset tisíc korun, zaplatit si advokáta je pro ně nereálné. Přitom jejich životní situace jsou obvykle docela složité a vyžadují odbornou právní intervenci,“ doplňuje Silvie Štěpánová. A dodává: „Zpracováváme různá právní podání, jako jsou žaloby, odvolání proti rozhodnutím soudu nebo dohody o vypořádání společného jmění manželů. Zkrátka věci, které si klientky nemohou kvalifikovaně zpracovat samy.“ Právničky Persefony ale nejsou členkami České advokátní komory, takže mohou u soudu vystupovat pouze jako obecné zmocněnkyně. „K soudu chodíme jen s malým počtem klientů. Dle zákona obecný zmocněnec nemůže opětovně vystupovat u různých případů, to je práce advokátů. Pro dlouhodobé klienty, u nichž známe celý vývoj situace a můžeme v klidu místo nich vypovídat, je to ale obrovská podpora a úleva,“ vysvětluje Štěpánová.

Jako každá neziskovka je Persefona závislá na dotacích, grantech a darech. S dárci a mecenáši ale zatím nemá velké zkušenosti. „Ziskový sektor často ani neví, na jakých principech neziskové organizace fungují. Je nás spousta a dá se pochopit, že se v tom firmy neorientují. Často si myslí, že jsme všichni dobrovolníci, kteří poradenství poskytují jen tak hodinku dvě po odpoledních, po své vlastní práci. Nebo že máme partnery, kteří nás zajistili, a děláme to jen pro potěšení. Na setkání se zástupci komerčního sektoru tento názor zazněl. Musím říct, že nás to zamrzelo,“ komentuje situaci Jitka Čechová a posteskuje si: „Dbáme na kvalitu služeb i vzdělávání a najednou zjistíme, že to podle některých není nutné. A že už vůbec není třeba dávat peníze lidem, kteří tuto práci dělají.“ „Rády bychom získaly někoho ze ziskového sektoru pro dlouhodobější spolupráci. Je však docela obtížné nalézt způsob, jak téma násilí podat tak, aby pro dárcy bylo zajímavé, ale ne ohrožující a odpudivé,“ říká Julija Krivská. Optimální rozpočet je kolem dvou miliónů ročně. „Když žádáme o dar nebo sponzorský příspěvek, chtějí donátoři většinou vidět hmotný výsledek. Třeba že koupíme počítač nebo jiné vybavení. Ale protože poskytujeme odborné poradenství, jsou naše náklady na vybavení minimální,“ vysvětluje Krivská, která má finance na starosti. „Samozřejmě bychom byly rády, kdybychom tu měly nový koberec, vymalováno... Ale my vážně

hlavně potřebujeme pokrýt osobní náklady, které beztak ani zdaleka nedosahují průměrného platu v republice.“

Persefona spolupracuje s dalšími organizacemi a institucemi, které se věnují příbuzným problematikám – např. s občanským sdružením Magdalenium, které zřizuje azylové domy s utajenou adresou, se zástupci policie, intervenčního centra Spondea, s Bílým kruhem bezpečí, státním zastupitelstvím, soudy. Zároveň je Persefona členem KOORDONY, volného sdružení organizací, které se zabývají podobnými tématy.

„Snažíme se vymýšlet aktivity a zapojovat se do akcí, na kterých můžeme nenásilnou a zajímavou formou oslovovat širší veřejnost a informovat o tom, co vše je domácí násilí a co proti němu děláme,“ vysvětluje Krivská. Proto se letos Persefona stala jedním z partnerů festivalu Čarokrásná pořádaného brněnskou pobočkou Amnesty International, který se snaží přestavením Dealerů fyzické lásky v podání Divadla Feste a dalšími aktivitami upozornit na problém domácího násilí u nás i ve světě.

Persefoné byla dcerou řecké bohyně Deméter. Matka ji nadevše milovala, ale slečna se zalíbila také bohu záhrobní Hádovi, a tak ji unesl. Deméter své dítě tak dlouho hledala, až jí sluneční bůh Hélios pověděl, co se stalo. Pochopila, že své dceři nedokáže pomoci, a uchýlila se do jeskyně v horách. Poněvadž byla bohyně zemědělství, přestaly rostliny růst, nepršelo, zvířata i lidé hynuli. Zeus usoudil, že se do věci bude muset vložit. Vyhledal svého bratra Háda a dojednal, že Persefoné s ním bude trávit třetinu roku a dvě třetiny na zemi s Deméter.

| Persefona o. s.

Jiráskova 8, 602 00 Brno
tel.: 545 245 996, 737 834 345
e-mail: poradna@persefona.cz,
domacinasili@persefona.cz
www.persefona.cz

Svoji pomoc můžete směřovat na účet číslo 214877940/0300.

Arbitrážní story: Když platí rozhodčí doložka, spor řeší rozhodce

Pan Zdvořilý a pan Rozmařilý se jako obchodní partneři dohodli na uzavření rozhodčí doložky v rámci smlouvy o dílo, kdy pan Zdvořilý jako zhotovitel pro pana Rozmařilého dodával dílo v podobě bazénu s protiproudem, a to včetně veškeré montáže.

Pan Zdvořilý dílo řádně a včas zhotovil a bazén s protiproudem instaloval v zahradě pana Rozmařilého. Pan Rozmařilý mu podepsal předávací protokol, že dílo bylo provedeno v pořádku, bez jakýchkoli vad či nedodělků a zcela v souladu s projektem jeho zahrady. Pan Rozmařilý se v bazénu v následujících dnech koupal, užíval si v horkých letních odpoledních příjemné ochlazení a do toho popíjel jeden koktejl za druhým. A tu ho napadlo, proč by vlastně panu Zdvořilému platil. Ve svých myšlenkách šel ještě dál a dospěl k závěru, že pan Zdvořilý má stejně peněz dost, protože na zahradě má větší bazén a má nejen protiproud, ale i vodní sprchu. Takže peníze za zhotovené dílo vlastně vůbec nepotřebuje. Inu, jak řekl, tak udělal. Začal vymýšlet takřka ďábelskou strategii, a poté s pocitem, jak všechno skvěle vyřešil, v klidu dopil svůj koktejl. Druhý den – stále opojen sluncem a svou nabubřelostí – napsal panu Zdvořilému dopis, že bazén se nachází na úplně jiném místě, než měl být podle projektu. A že to považuje za zásadní vadu, nehodlá mu zaplatit ničeho z dohodnuté ceny díla a současně vrací panu Zdvořilému jím zaslouhou výzvu k platbě v podobě daňového dokladu. Dopis končil větou: „Pokud budete úhradu požadovat, tak se potkáme u soudu.“

Pan Zdvořilý otevřel dopis, který mu přišel poštou, a vyděsil se. Potom se v klidu posadil a přemýšlel o tom, co se dočetl. Uvědomil si, že má řádně uzavřenou smlouvu, že má řádně podepsaný předávací protokol, jehož přílohou je projekt zahrady včetně bazénu, a tudíž se vlastně nemusí ničeho bát. Kontaktoval tedy svého právního zástupce pana Knihomola, s nímž roky spolupracoval, a domluvil si schůzku. Pan Knihomol se dostavil, zovířněl prohodil pár frází, letem světem si přečetl smlouvu spolu s dalšími dokumenty a konstatoval, že není problém, že podá žalobu u obecného soudu. Následně za-

čal žalobu sepsovat. A když kontroloval podpisy stran na smlouvě, zjistil, že si vlastně nepřečetl závěrečná ustanovení. V tu chvíli se zděšením zjistil, že současně přehlédl i rozhodčí doložku, kterou si strany sjednaly a na jejímž základě byla derogována pravomoc obecných soudů ve prospěch pravomoci rozhodce. Přemýšlel, jak s tímto zjištěním naložit. Přiznat se, že doložku přehlédl, by znamenalo přiznat svou chybu – a to rozhodně nechtěl. Zavolał panu Zdvořilému a boдрým tónem hlasu na něj vyhrkl: „Takže to dáme k tomu obecnému soudu, ne? Já rozhodcům nevěřím ani pozdravení. Bůh ví, jak to s tou doložkou je. Já bych to teda neriskoval.“ Pan Zdvořilý chvíli namítal, že si přece sjednali rozhodčí doložku, aby řízení bylo efektivnější, hospodárnější a rychlejší. A zejména, aby měl co nejdříve v ruce pravomocný a vykonatelný exekuční titul. Ale nakonec dal na doporučení pana Knihomola, přece jen se znali spoustu let. Pan Knihomol si zamnul ruce, že nakonec ho klient ještě pochválí za dobrá doporučení, a žalobu poslal k místně příslušnému obecnému soudu. Následně celou věc pustil z hlavy a čekal, až soud nařídí jednání ve věci. Jaké bylo jeho překvapení, když místně příslušný soud usnesením předmětné řízení zastavil – z důvodu, že celá věc má být podle rozhodčí smlouvy uzavřené mezi účastníky projednána v řízení před rozhodčí. Pan Knihomol s hrůzou četl doručené usnesení a přemýšlel, jak z té šlamastiky ven. A najednou dostal spásný nápad: Podá v dané věci v zákonné lhůtě odvolání, kde sdělí soudu všechny své dohady o rozhodčích doložkách, a rozhodnutí soudu tím zvrátí. Jak si řekl, tak učinil. Panu Zdvořilému se po několika měsících nezdálo, že stále nemá od pana Knihomola žádný výstup v dané věci, a tak se rozhodl mu zatelefonovat. Co ho překvapilo ještě více, byl fakt, že mu pan Knihomol nezvedal telefon. Netušil samozřejmě, že právní zástupce se rozhodl nebrat mu telefon až do rozhodnutí o odvolání, aby nemusel přiznat svoji chybu. A jak tak měsíce plynuly, přijela na návštěvu domů z kolejí dcera pana Zdvořilého. Slečna Zdvořilá byla studentkou posledního ročníku práv, ale s ohledem na nulovou praxi věděla, že její tatínek na ni moc nedá. Když však viděla, jak je nešťastný, zeptala se, co se děje. Otec jí vyličil celou situaci a ona jen zakroutila hlavou, podotkla něco o nesmyslech a jala se jednat. Ihned odvolala panu Knihomolovi plnou moc, převzala od něj veškeré podklady a vzápětí provedla tatínkovým jménem zpětvzetí odvolání ve věci. Po tom, co usnesení o zastavení řízení nabylo právní

moci, ihned poprosila kamaráda advokáta, aby zpracoval rozhodčí žalobu a v souladu s rozhodčí doložkou ji řádně podal.

Během velmi krátké doby držel pan Zdvořilý v ruce pravomocný a vykonatelný exekuční titul. A obratem se na jeho bankovním účtu objevila nejen předmětná částka, ale také veškeré úroky z prodlení, smluvní pokuta a náklady řízení. Jako poděkování své dceři, že vše tak skvěle zvládla a v krátkém čase zajistila úhradu dlužné částky, z ní pan Zdvořilý udělal právníčku své rychle rostoucí obchodní společnosti. A dal jí tak jasně najevo, že má jeho plnou důvěru...

text (TV), foto archiv

Eva Brzáková:

Asymetrie je modernost a drapérie představuje ženu

Za Evou Brzákovou se chodí pro kabáty a saka. Samozřejmě i pro jiné věci, ale e:be je tzv. těžkou krejčovinou mezi těmi, co se o českou autorskou módu zajímají, známá. Věnuje se také kostýmům pro balet. A teď to vypadá, že by pomalu do tvorby měla zařadit i miminkovské oblečky.

Čím to, že jste se tak zaměřila na kabáty?

Mám raději zimní kolekce z těžkých látek. Na prostoru většího kusu oděvu můžu víc uplatnit svůj architektonický přístup než na něčem malém a měkkém. Mám raději pevný materiál, ze kterého můžu trochu sochat. Také mám ráda šaty, protože i ty poskytují dostatečný prostor. Dělán věci asymetrické, kombinuji geometricko-architektonické pojetí s drapérií, aby se to trochu zjemnilo. Takže je tam zároveň futurismus a modernost s jemnou ženskou drapérií. Řeším stříhy trojrozměrně, aby oděv hezky fungoval kolem těla, ne aby to dobře vypadalo jen z jedné strany nebo v jednom detailu.

Kde se bere prvotní nápad?

Většinou mě jen tak cvrknne nějaká počáteční idea, kterou si pak rozkreslím. Třeba kolekce Á la Kazam, se kterou jsem obhajovala Top Styl Designera na Stylu v Brně, vznikla tak, že jsem jela vlakem z Berlína, prohlížela si časopis a našla krásnou židli z ohýbaného dřeva od Normana Chernerera z roku 1958. A ta židle mi spustila kolekci.

Obvykle je to tak, že mě něco inspiruje, nakreslím si třeba dvě věci, sama to i ušiji, a to nastartuje zbytek. Určitě nenakreslím rovnou dvacet modelů a hotovo. To se mi nikdy nepovede a ani to nechci tak dělat. Vždycky si rozkreslím ty dva, ušiji třeba nějaký kabát, kabátek nebo šaty a z toho už se kolekce rozvine. Přitom mě napadají detaily. Čím je kolekcí víc a jak nabírám zkušenosti, tak už vím, co funguje, jaké detaily se líbí, co se dobře prodává. Kolekce je také obživá, takže musím skloubit kreativní část s obchodem.

Kdy jste si naposled dopřála výhradně kreativní kolekci bez přemýšlení o finanční úspěšnosti?

Netvořím kolekci odděleně od představy, kdo to bude nosit. Pro mě je inspirací konkrétní žena. Mám mezi svými zákaznicemi velice zajímavé osobnosti. Třeba když jsem žila v Berlíně, tvořila jsem pro jednu grafičku, strašně zajímavou ženu... A tak si představuji, co by třeba ona nosila. Ani by mě nebavilo dělat to anonymně, jen tak pro tu kreaci.

„Mám docela dobré propojení praktičnosti s kreativitou a smysl pro řád.“

Jste praktický člověk?

Jak v čem. Mám v hlavě nějaké struktury, aby ty věci fungovaly, ale zároveň se někde vznáším. Můj přítel je neskutečně praktický člověk, když se porovnám s ním, nemůžu říct, že jsem praktická. Ale myslím, že mám docela dobré propojení praktičnosti s kreativitou a smysl pro řád. Asi je to vhodná symbióza.

Čím vás za studií kdo vybavil, že z toho čerpáte dodneška?

Během studia UMPRUM jsem byla v Berlíně na stáži a hrozně jsem se tam chtěla vrátit. Berlín je zkrátka moje místo na Zemi. Zažádala jsem si o roční stipendium DAAD (Německá akademická výměnná služba, pozn. aut.) v Německu a dostala ho. No a tehdy mě vedl velmi sympatický profesor, který pracoval pro Wolfganga Joopa a jeho značku Wunderkind. Tato škola má European Master program zaměřený na oděv a textil a do něj jsem se přihlásila. Odjela jsem na tzv. prohlubující studium, kde jsme museli vytvořit kolekci přesně tak, jak to připravují módní domy. Dělalí jsme knihu kolekce, k tomu knihu marketingového plánu, museli jsme zkoumat trh, hledat svou pozici na něm... Prostě všechno, co se běžně děje u velkých firem. Základnu jsem měla v Berlíně, ale během toho roku jsme museli absolvovat studium ještě na jiné evropské univerzitě zapojené do programu. Tak jsem si vybrala Barcelonu, a pak ještě kurz marketingu v Paříži, kde jsme vlastně měli i obhajoby a výstavu. Byl to skvělý rok.

Studovat v Barceloně, to zní báječně.

No ona ta škola nebyla přímo v Barceloně, byla nedaleko v Sabadell. Ale dostala jsem se tam do pletářských dílen. Místní studenti o to asi nestáli nebo co, tak jsem měla dílnu i s technikem jen pro sebe a vytvořila jsem tam dost výrazné svetry, které měly velký úspěch. V době mých začátků to byla nejrychleji prodaná část kolekce.

Jak potom došlo na tisky?

Během téhož roku jsme měli také vytvořit materiály pro svou kolekci. Tehdy jsem se spojila s Kateřinou Soukupovou, která mě vzala do Strmilova, kde se dnes hodně tkají vlněné deky. Děkala jsem tam tehdy vlastní tvíd. Na napnutou osnovu jsem natiskla vzor metodou IKAT, když se to pak protkalo, tak se tisk jakoby rozmlžil. Jako motiv jsem použila architektonické

dominanty Berlína, Barcelony a Paříže. Byla z toho kolekce Let There Be Fashion. No a pak jsem si vybrala, že budu dělat metalické potisky, protože mi přišly elegantní a ne tak streetwearové. Na tom jsem pracovala s Markétou Vinglerovou, a ta mě zase dovezla do tiskárny ve Vrchlabí. Dělalysme experimenty s perlaprintem, třeba jsme daly víc barev na síto a rozetřely je, pak to bylo takové duhové... Výsledkem byla kolekce Grand Tour, za kterou jsme dostaly v Brně na Stylu Výtvarníka sezóny. Bohužel tiskárna

pak ukončila činnost a teď těžko hledám náhradu. V roce 2007 jsem začala spolupracovat s Evou Holou, která navrhuje grafiku i pro kartičky nebo pozvánky. Pro každou kolekci vznikne nový vzor, který je tištěný jinou metalickou barvou, ale dodržuje určitý charakter, aby bylo poznat, že to je značka e:be.

Kdy přišlo spojování různých materiálů?

Spíš jsem to začala používat postupně, ale je to čím dál silnější. Je to výzva kombinovat maskuliní látky – oblekovky – s jemnějším hedvábím, celkem ženskou věcí. Poslední dva roky to používám opravdu hodně. Typické jsou pro mě jemné hedvábné paspulky, hezky podtrhnou tvar střihu. Klientka si může vybrat barvu paspulky podle svého vkusu a stejný model pak nemá nikdo jiný. Dostane to osobitý nádech.

Od koho míváte ke svým kolekcím šperky, kabelky...?

Hodně dlouho jsem spolupracovala s Leonou Škanderovou, která ke kolekcím navrhuje kožené doplňky. K poslední kolekci, která se předváděla na podzim na Prague Fashion Weekendu, jsem měla šperky od Marie Silondi. Nepravidelně spolupracuji třeba se šperkaři Zdeňkem Vackem nebo s Honzou Jarošem. Pak jsem tu měla boty United Nude. Během Masters studia jsem se seznámila s japonskou textilní výtvarnicí Kyoko Nagasawou, a ta mi dělá šály a jiné doplňky. Navíc pro každou kolekci od ní mám pleteninu, kterou pak spojuji ještě s jinými materiály.

„Pánské věci vytvářím na zakázku.“

Jakou měrou se věnujete pánské módě?

Pánské věci vytvářím na zakázku a na přehlídku vždycky mám pár pánských modelů. Je to tak patnáct dvacet procent mojí práce.

Je to pro ty pány, které manželka nebo přítelkyně přivedla?

Možná i obráceně. (smích) Pro pány převažují kalhoty a kabáty. Většinou jsou součástí kolekce, a pak se dobře prodávají jako limitovaná série.

Jaké bylo navrhovat kostýmy pro balet?

Spolupráce s Natašou Novotnou byla krásná. Seznámily jsme se, když dostala Cenu Thálie a chtěla si pořídit model na předávání. Pak jsem pro ni dělala kostým pro sólové představení Sacrebleu. No a tak došlo na kostýmy k představení Pták Ohnivák. To už je inscenace pro celý soubor brněnského baletu a premiéru měla

v roce 2012. Možná mě v dohledné době čekají i další baletní kostýmy. Byla bych ráda, protože je to hezká práce.

I vaše módní fotografie vypadají jako inscenace.

Většinou kolekce není nasnímaná tak, aby byly vidět detaily. Nemívám tedy moc technické fotky, spíš jsou pocitové a mají atmosféru. Vybírám si fotografy, kteří nechtějí jen rychle a povrchně nadělat fotky. Na začátku jsem měla štěstí na Romana Dietricha, který tehdy přijel do Berlína vyfotit Let There Be Fashion. S ním jsem fotila i loni kolekci My Airflection. Můj přítel je také fotograf, ale úplně jinak laděný, klade důraz na technickou dokonalost. Naše první spolupráce byly takové ty skládané, zrcadlené snímky. Ale zrcadlení tam dělala architektka Helena Hejdomová. Naposledy jsme spolu dělali Summer's 3 colours.

Spolupracuje se dobře s partnerem, se kterým žijete?

Hmm, no... Já to vlastně ani tak neberu, že spolupracuji s partnerem, se kterým žiji, ale s člověkem, který má nějaký přístup k fotografii, k celému tomu procesu. Já jsem víc intuitivní, některé věci vznikají až na place pod vlivem momentální inspirace.

Samozřejmě je třeba být připravený, ale na místě se sejde tým, symbióza lidí, se kterými spolupracuji ráda, do toho ještě něco vloží... Něco k tomu řeknou a najednou: Ahaaa, ono to vlastně může být ještě takhle... A za pochodu se to trochu přetvoří.

Přítel má postprodukční studio. Ví, že s fotkou bude muset ještě něco dělat, tak potřebuje strašně přesně všechno vědět předem. A to já nejsem schopná dopředu říct, ani nemůžu, protože se to ještě na místě vyvine. Máme trochu jiné přístupy, takže spolupráce je náročnější zvláště v domlouvání. Navíc tím, že v reklamě pracuje, by ve volném čase asi raději fotil nějaký zajímavý lidský dokument.

Když jsem předváděla kolekci na Expu v Šanghaji, jeli jsme do Číny oba. Tatínek mého přítele je také fotograf a před třiceti čtyřiceti lety nafotil v Pekingu dokument s názvem Obyčejný čínský člověk. A můj partner na to chtěl navázat. Chodili jsme každý den na náměstí Tiananmen a on tam fotil. Tohle ho baví opravdu hodně.

Bude fotit miminko, až se narodí?

No nevím, během těhotenství mě fotil jen jednou. Navíc mi koupil foťák s tím, že dítě budu fotit já. Uvidíme, jak to dopadne.

Co jste ještě stihla připravit na léto?

Koncem dubna jsem představila letní kolekci Années 20, která se už názvem letmo dotýká „bláznivých“ dvacátých let minulého století. Použila jsem hedvábné úplety a směsi vlny a hedvábí. Výrazným prvkem jsou zase tištěné motivy Evy Holé s kovovým vzhledem, barevně se kolekce pohybuje od šedé a béžové v kontrastu s fuchsiovou, temně zelenou a hnědou. Seznámila jsem se s majitelkou zajímavého showroomu, shodou okolností na Pařížské,

i když jsem tam vůbec nemířila. Jmenuje se Dream House a vede ho Biljana Lazović. Je zaměřený na interiérový design a textil, nicméně ona má zájem přibrat návrháře módy a doplňků. Pomalu se to rozjíždí a konají se tam jednou za půl roku Fashion Days. A právě tam jsem přestavila letní kolekci.

A nikdy jste neuvažovala o svém obchodu v módním okrsku Dlouhá, Kolkovna a okolí?

Několik let jsem žila v Berlíně a vím, jaké mají nájmý. Tam je možnost otevřít si obchůdek a nějak to zvládnout. Ale vezměte si, kolik návrhářů z mé generace má v Praze obchod. Moji ostatní vrstevníci mají nějaký takový showroom – ateliér – jako já. Kdybych měla obchod v centru, musela bych ho uživit. Lidí, co tam budou chodit nakupovat, budou chtít třeba černé věci nebo nějaké jiné... Budu nucena jim vyhovět, zjednodušit střihy... Nezbylo by, než se vzdát toho, jak si s tím dnes hrají, protože bych byla tlačena nutností prodávatprodávatprodávat. Jsem si toho vědoma a za žádnou cenu to nechci. Jestli se budu stěhovat, nebude to do obchodu. Spíš bych chtěla mít ateliér někde v prvním patře a dál navrhovat pro zákazníky, kteří sem chodí, protože chtějí mít něco výlučného – věc určitého stylu, kterému chci zůstat věrná.

| Eva Brzáková – e:be

Vystudovala UMPRUM v Praze, absolvovala stáž na Universität der Künste Berlin, roční DAAD stipendium, Ateliér Oděvního výtvarnictví MA European Fashion and Textile Design a studium na Universität der Künste Berlin + University Ramon Llull Barcelona + EnsAD Paris, Faculty Design. Na stáži byla také u Versace Pret-a-porter. V roce 2002 založila značku e:be. Vystavovala v ČR, Německu, Lotyšsku, Švýcarsku a na EXPO v Číně. V letech 2003 a 2007 získala ocenění Top Styl Designer na veletrhu Styl v Brně a cenu v soutěži Fashion & Technology Awards ve Florencii. Navrhuje kostýmy pro baletní představení a pravidelně připravuje kolekce na přehlídky i pro klientelu.

| e:be

showroom TREZOR
Na Výtoni 10, 110 00 Praha 1
tel.: 603 534 159
e-mail: eva@e-be.cz
www.e-be.cz

Ústavní soud zrušil přísudkovou vyhlášku o odměnách právních zástupců

Skupina senátorů podala Ústavnímu soudu návrh na zrušení vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 484/2000 Sb. (tzv. přísudková vyhláška).

Po jejím přezkoumání došel Ústavní soud k závěru, že tato vyhláška je v rozporu s ústavním pořádkem i zákonem, a ve čtvrtek 25. dubna 2013 ji zrušil.

Původním smyslem přísudkové vyhlášky bylo zjednodušení výpočtu odměny za právní zastupování v občanském soudním řízení a odstranění průtahů způsobených účastníky řízení. Vyhláška tak stanovila náklady právního zastoupení paušální výší odměn právních zástupců, přičemž nerozlišovala složitost věci, časovou náročnost, počet provedených úkonů právní služby ani výsledek řízení před soudem.

Tento systém se však podle Ústavního soudu v praxi neosvědčil. Přísudková vyhláška naopak dle jeho vyjádření motivuje věřitele k soudním sporům o bagatelní částky, přičemž jejich ziskem není samotný předmět sporu, ale paušální (a vzhledem k předmětu řízení nepřiměřená) výše odměny právního zastoupení. To vede ke vzniku trhu s bagatelními pohledávkami, během jejichž uplatňování převyšují přiznané náklady ty, které byly skutečně vynaloženy.

Nad rámec posuzování ústavnosti vyhlášky Ústavní soud poznamenal, že při přípravě nové právní úpravy by bylo vhodné, aby kritéria pro určení výše náhrady byla obsažena přímo v samotné vyhlášce. Stejně tak by mělo být stanovení výše odměny za právní zastoupení přiměřené vymáhané částce.

Další informace naleznete na webových stránkách Ústavního soudu – www.usoud.cz. O dalším vývoji této záležitosti vás budeme informovat na našem webu www.urmr.cz

text Miroslav Mašek , foto archiv

Daniel Fořt:

Firma je pro mě jedním z členů rodiny

Do společnosti Schachermayer spol. s r. o. nastoupil hned po škole, zůstal jí věrný dodnes a ze skladového referenta se vypracoval až na pozici ředitele. Za dvacet let u rodinné firmy získal zkušenosti u nás i v zahraničí a přesně ví, jak řešit sebesložitější situace. Daniel Fořt je zkrátka inspirací pro každého top manažera, který to se svou prací myslí vážně.

Jak společnost Schachermayer vznikla

a kdy vstoupila na český trh?

Společnost byla založena v roce 1838 v rakouském Linci Josefem Schachermayerem. První generace pracovala jako kováři a zámečníci, ve druhé přibýlo do portfolia obchodní zboží. Dnes stojí v čele firmy šestá generace – bratři Gerd a Josef – a i nadále se jedná o čistě rodinnou společnost. České zastoupení oficiálně vzniklo v roce 1991. Aktivně se Schachermayer na tuzemském trhu objevil v roce 1993, kdy byla otevřena kancelář v Praze. Dnes firma čítá sto lidí, z toho šedesát aktivně obchodujících a čtyřicet zajišťujících logistiku a office. Celosvětově pak máme asi 2000 lidí. Původně byl koncern činný především v Rakousku, posléze se rozšířil do střední a východní Evropy – do Česka, Slovenska, Polska, Maďarska či bývalé Jugoslávie. Před deseti lety přibýla Itálie a loni byla založena společnost v Německu.

Překvapuje mě, že v Rakousku firma působí už přes 170 let, ale v sousedním Německu teprve rok.

Problém byl v tom, že Evropa neměla – např. právě ve stavebnictví – harmonizované normy. Rakousko je v mnoha oblastech „ostrov“, který má normy vlastní. Mnoho produktů tak dlouho nebylo za hranicemi Rakouska použitelných. S postupující evropskou integrací se normy slučují, což usnadňuje obchod napříč Evropou.

Co je v současnosti těžištěm vašeho portfolia?

V tuzemsku je dnes stěžejní divize interiérového vybavení, tedy nábytkářina a související doplňky. Druhou nejsilnější divizí v ČR je divize stavební, která řeší komponenty pro výrobu oken, dveří apod. Jsme čistě obchodní společností, avšak klademe velký důraz na to, aby námi dodávané zboží bylo té nejvyšší jakosti – sázíme na kvalitu.

„Chceme rozvíjet sortiment a stát na co nejvíce pevných nohou.“

Podnikáte ve stavebnictví, které ekonomická krize tvrdě zasáhla. Jak jí čelíte?

Často říkám, že se nejedná o krizi, ale o návrat k normálu. Všichni jsme žili v blahobytu, který vznikl nenasycením trhu po změnách v roce 1989. Tento proces se samozřejmě podepsal na našich zákaznících. V době blahobytu totiž byly zakládány firmy bez koncepce, kdy jediným cílem majitelů bylo rychle zbohatnout... Dnešní úbytek firem postihl i naši společnost. Ale musíme se s tímto návratem k normálu vyrovnat stejně jako všichni ostatní. Souvisí s tím nutnost restrukturalizace a rozšiřování našeho portfolia. Ani ne tak koncernového, jako spíše zavádění do ČR toho, co v Rakousku už funguje.

Jaké má dnes Schachermayer před sebou

výzvy?

Když se zamyslím nad naším propojením nábytku a stavebního vybavení, jsme asi jediní na trhu s takto globálním sortimentem. Takže naším cílem je rozvinout portfolio i do dalších branží. Jinými slovy: Chceme stát pokud možno na co nejvíce pevných nohou.

Vnímáte nějaké kulturní rozdíly mezi zeměmi, kde Schachermayer působí?

Šest let jsem se ve službách naší společnosti pohyboval po zemích východní Evropy jako organizační vedoucí se zaměřením na procesy, IT a logistickou podporu. A tyto rozdíly jsem vnímal velmi silně. Šlo o odlišnosti nejen v rychlosti trhu, ale třeba i v mentalitě lidí. Na stejnou otázku vám v každé zemi odpoví jinak – byť významově může jít o totéž. Člověk se musí naučit číst mezi řádky.

Co pro vás znamená obrovská tradice společnosti?

Tradice trvající 175 let je pro mě garancí, že to majitelé myslí vážně. Naše společnost není žádná „rychlouška“, funguje s vizí a strategií. Já sám letos působím u firmy už dvacátým rokem, což pro mě hodně znamená. Mezi lidmi u nás panují přátelské vztahy, což je právě největší deviza rodinné firmy. I případné problémy se řeší konstruktivně, panuje příjemná atmosféra, osobně se setkávám několikrát ročně s majiteli...

Vzpomenete si na nějakou vyloženě netypickou zakázku?

Pokud zůstanu v Čechách, byla to třeba kování pro významné budovy – např. Českou národní banku. Dodávali jsme tam repliky historických kování vytvořených na zakázku dle pokynů památkářů.

Jaký je váš názor jako ředitele společnosti na rozhodčí řízení?

Pro Schachermayer je rozhodčí řízení nástrojem, který nám umožňuje se relativně rychle dostat k rozhodnutím: exekucním titulům. A díky tomu máme velkou šanci – i v dnešní době, kdy obzvlášť ve stavební branži má problémy s placením závazků jedna firma za druhou – dostat zpátky své peníze. Pokud by spor byl veden před soudem, termíny jsou obvykle tak dlouhé, že většina dlužníků před vydáním rozhodnutí skončí v konkurzu. Rád bych ale dodal, že v rozhodčím řízení řešíme až ty situace, kdy není jiná možnost – kdy firma není schopná splácet a většinou i přestane komunikovat. Zároveň rozhodčí doložky fungují také jako nástroj prevence.

Neodolám...

Rakousku – jeho přírodě a přátelské atmosféře
svým dvěma synům

Nemusím...

lidskou hloupost – s tou se člověk
bohužel setkává často
naivitu

„O sortimentu, který přicházel na hladový český trh, jsem se učil za pochodu od truhlářů.“

Zmínili jste, že působilte ve firmě dvacet let.

Jak se vyvíjela vaše dosavadní kariéra?

Vystudoval jsem strojařinu a brzo poté v roce 1994 nastoupil do firmy Schachermayer zaměřené na truhlářinu. Bylo to tedy dost mimo můj studijní obor, ale prostě jsem objevil inzerát a chtěl to zkusit. Díky tomu, že šlo o technický obor, výkresy pro mě nebyly problém.

Ale o sortimentu, který na hladový český trh v té době přicházel, jsem se učil za pochodu od truhlářů.

Jaká byla vaše první pozice ve společnosti?

Oficiálně jsem nastoupil jako samostatný skladový referent, jinými slovy, měl jsem být vedoucím skladu. Ale byl jsem tam sám. (smích) Prostě klasický skladník.

Jak se ze skladníka může stát ředitel?

Šlo to poměrně rychle. Sklad fungoval dva dny v týdnu, zbývající tři jsem pracoval na prodejně. Po půl roce jsem působil už jen na prodejně a na sklad pouze dohlížel. V roce 1996 jsem začal řešit nákup a prodej a stal se vedoucím pražské pobočky. Poté jsem se stal vedoucím prodeje pro Českou republiku a v roce 2004 odešel na šest let do zahraničí – na pozici, o níž už jsem mluvil. A dnes jsem ředitelem společnosti.

Budete slavít svých dvacet let u firmy?

U nás se slaví až pětadvacátka. To je taková rakouská tradice...

V Rakousku má naše firma i vlastní učební obory

– lidé se v ní často vzdělávají, zůstávají po celou kariéru a odcházejí až do důchodu.

Která část kariéry vás nejvíce posunula?

Šlo o dvě období. Nejprve o rok 1998, kdy jsme fúzovali s jednou českou firmou. Podílel jsem se na jejím začlenění do našich řad a hodně se naučil. A pak to byl rok 2002, kdy centrálu v Praze postihla povodeň. Jen v mé kanceláři bylo přes metr a půl vody... Naše prostory musely být kompletně zavřené. Tak jsme si v Brně pronajali nouzovou halu asi o 600 metrech čtverečních – v Praze jsme byli zvyklí na šestinásobek – a během deseti dnů jsme začali klienty zásobovat z brněnské pobočky. Na dvoře jsme postavili vojenské stany, ze kterých se zboží vydávalo. V prosinci se ve dvacetistupňovém mrazu venku ometaly palety od sněhu, aby se vůbec daly vyskladňovat. (smích)
Člověk se musel okamžitě rozhodnout a dělat vše pro to, abychom klientům nabídli co nejlepší servis. Byla to velká škola... Celkově mohu říct,

že jsem firmu vždycky měl jako svoji a těšil mě, že už od roku 1997 jsem měl možnost rozhodovat o zásadních věcech.

I po dvaceti letech je to pořád výzva – každý den je jiný a přinese něco nového.

Dokážete vypnout, nebo si nosíte práci v hlavě domů?

Firma je pro mě jedním z členů rodiny, úplně ji z hlavy nedostanu nikdy. Možná je to špatně, pokud ji ale chcete vést kvalitně, jinak to nejde. Vypnu, když si hraju se svým dvouletým a sedmi-letým synem. A na golfu – jedině tam vypínám i mobil. Green je místo, kde jsem sám sebou, kde se snažím zdolat výzvu hřiště a najít ten kulatý nesmysl někde v roští...

Která hřiště vás nejvíce oslovila?

U jednoho bydlím, mám to z domu na golf asi 300 metrů. Loni mě oslovila hlavně Telč. Do zahraničí za golfem ale nejezdím, na to nemám výsledky. (smích)

inzerce

Objevte novou dimenzi. Volkswagen CC.

Celkové zvýhodnění
až **114 000 Kč***

Plus více komfortu pro Vás: Paket Business XXL PLUS.

Volkswagen CC Vám přináší další plus. S akčním paketem Business XXL PLUS s celkovým zvýhodněním až 114 000 Kč* dostanete například aktivní Bi-Xenonová světla, potahy sedadel Alcantara, dekorace interiéru v designu kartáčovaný hliník, barevný palubní počítač Premium, rádio s dotykovým displejem, zatmavená skla, paket Ambiente a mnoho dalšího.

Navštivte nás a poznejte stylový Volkswagen CC.

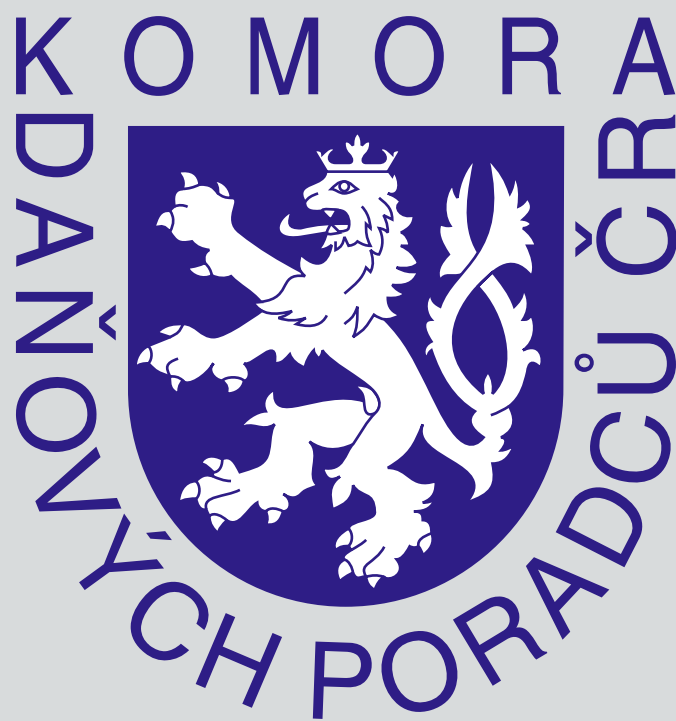
* Uvedené cenové zvýhodnění se vztahuje pro verzi CC se 17" koly. Akční paket v hodnotě až 114 000 Kč se zvýhodněním až 100 % můžete získat pro vůz Volkswagen CC. Akční nabídka platí do 31. 12. 2013. Bližší informace o nabídce u Vašeho autorizovaného prodejce Volkswagen.

Vyobrazené vozy mohou obsahovat prvky příplatkové výbavy. Kombinovaná spotřeba a emise CO₂: 4,5-9,3 l/100 km, 119-215 g/km.

PORSCHE
BRNO

Autorizovaný prodejce **Volkswagen Porsche Brno**
Řipská 13a, 627 00 Brno, tel.: 548 421 111, fax: 548 421 299,
www.volkswagenbrno.cz, e-mail: info.brno1@porsche.cz

Daně a daňoví poradci

**Příloha vytvořená ve spolupráci s Komorou daňových poradců ČR
při příležitosti dvacátého výročí jejího založení.**

Ing. Martin Tuček

prezident KDP ČR

Ing. Radek Neužil, LL.M.

tajemník KDP ČR

Daňový poradce stojí vždy na straně klienta

Dvacet let Komory daňových poradců ČR je důvodem k ohlédnutí za dosavadním vývojem nejen Komory jako instituce, ale především celé profese daňového poradenství.

Právní úpravu profese přinesl zákon č. 523/1992 Sb., který umožnil založit Komoru v květnu 1993.

Je zájmem státu, aby rady v oblasti daňového práva poskytovala odborně zdatná osoba, proto vyhradil možnost poskytovat daňové poradenství pouze osobám, které při vstupu do Komory prokázaly odborné znalosti. Daňoví poradci zde byli dávno před existencí jejich profesního zákona a budou zde i v budoucnu, bez ohledu na to, jakým způsobem budou formálně regulováni. Zákon o daňovém poradenství však v každém případě pomohl nastavit pravidla pro to, jak se daňoví poradci chovají, co mohou klientům nabídnout a čím se odlišují od jiných profesí. Postavení daňového poradce jako daňového advokáta, který zastupuje klienty v daňovém řízení a dává jim daňové a ekonomické rady, je základní podstata profese. A právě zákonná regulace navíc poskytuje klientům daňových poradců řadu garancí, které jim dávají jedinečnou výhodu v daňovém řízení. Tuto regulaci doplňuje také etický kodex, k němuž se daňový poradce přihlašuje dobrovolně.

Pokud stát chce vybrat daně, musí si o ně umět také říci.

Daňový poradce vždy stojí na straně klienta a hájí jeho zájmy. Je kvalifikovaný a prošel náročnou zkouškou. Proto je náležitě odborně vybaven k tomu, aby jeho rady byly kvalifikované a jeho znalosti daňových zákonů odborně na nejvyšší možné úrovni. Je také povinně pojištěn a takové pojištění na případné škody z daňových rad zpravidla kromě něj nikdo nemá a nemůže získat. Stejně jako advokát má daňový poradce navíc

širokou profesní mlčenlivost a vztah mezi ním a klientem může být postaven na vzájemné otevřené spolupráci a důvěře. Na druhou stranu je samozřejmě nutné vždy dodržovat platné zákony. Jde tedy o to zaplatit takové daně, které zákon vyžaduje, a neplatit přitom víc. Ekonomická snaha daňového poplatníka daňový náklad minimalizovat je přirozená a racionální, stejně jako předpoklad, že daňový poradce bude k tomuto cíli směřovat. V současné době je v Evropě aktuální téma, zda je možné využít všech prostředků v rámci platného daňového práva jednotlivých evropských států, tedy i rozdílné úpravy či mezer v zákoně k daňové optimalizaci. Evropská administrativa vyhlásila tažení proti agresivnímu daňovému plánování. Jako daňoví poradci jsme přesvědčeni, že pokud jakýkoli stát chce vybrat daně, musí si o ně umět říci, tedy výběr daně ukotvit v zákonné normě. Způsob poskytování daňového poradenství může být velmi rozmanitý, přitom mnoho daňových poradců se specializuje. Je více způsobů jak tuto profesi uchopit a vykonávat. Od sestavení daňového příznání přes speciální porady při výkladu a aplikaci konkrétních ustanovení zákona až po zastupování v daňovém sporu před správcem daně či soudem. Stejně jako v řadách správce daně máme i my ve svém společenství specialisty na daňový řád, bojovníky, kteří jsou schopni využít všech prostředků k obhájení tvrzení klienta. Obdobně jako v jiných oblastech však platí, že důkladná příprava na obhájení tvrzení je mnohem spolehlivější, jednodušší a levnější. Dlouhodobou a kontinuální spoluprací s daňovým poradcem získá klient i určitou jistotu do budoucna, že nedojde k neočekávanému problému tím, že při kontrole finančního úřadu bude napaden nějaký postup z minulosti. Pokud by k tomu i přesto došlo, je to právě daňový poradce, který bude jménem klienta s finančním úřadem jednat a hájit jeho zájmy.

Výpočet daně dle sazby je jen matematika. Podstatné ale je, co mu předchází.

Od daňového poradce lze očekávat, že nejen kvalifikovaně zpracuje daňové přiznání (jehož termín podání v případě udělení plné moci navíc automaticky odloží o tři měsíce), ale také že za jeho zpracování převezme odpovědnost. Především ale sestaví podklady pro jeho vyplnění optimálním způsobem. Na první pohled samotné daňové přiznání může připomínat početní cvičení. Proč by měla být práce daňového poradce tak důležitá? Jde totiž o to, podle jakých klíčů a vzorečků se připraví dosazovaná čísla do konečné rovnice. Výpočet daně podle sazby je jen matematika. Podstatné ale je, co výpočtu předchází. Není tedy důležitá pouze sazba daně, ale především její základ. Tam, kde účetní končí, daňový poradce začíná. Přitom dlouhodobé ekonomické záměry poplatníka mohou výrazně ovlivnit volbu cesty, jež bude daňově optimální. Pro daňové plánování je nezbytné pochopit dlouhodobé cíle a strategii klienta. Proto se spolupráce klienta s poradcem vyplatí nejen jednorázově, ale především tehdy, když se v průběhu celého roku dbá na to, aby byly daňové záležitosti nastaveny správně. A daň mohla být spočítána tak, aby klient ušetřil nejen čas a peníze, ale také zamezil případným problémům do budoucna.

Komora se legislativního procesu účastní s cílem zajistit jednoznačnost a aplikovatelnost daňového práva.

Čím dál častěji přesahují otázky klientů české daňové právo a vyžadují znalosti i daňového práva především ostatních zemí EU. Konkurenceschopnost Evropy klesá, zadluženost jednotlivých ekonomik stoupá. Tlak na výběr daní se zvyšuje, přitom každá země si hájí své zájmy, což vnáší do systému zdanění nejistotu. Nadnesené bychom mohli říci, že se v Evropě strhla rvačka o daně. Tato situace se projevuje např. v otázkách správného stanovení převodních cen mezi spoje-

nými podniky se sídlem v různých státech. Každá daňová správa to vidí ze svého úhlu pohledu, tedy obvykle velmi odlišně. Jako členský stát EU podléháme evropské legislativě, což klade na všechny podnikatelské subjekty nové nároky na znalost evropského práva. Reakcí Komory je intenzivní komunikace s ostatními národními komorami, výměna informací a pořádání mezinárodních konferencí. Při řešení přeshraničních daňových otázek musí být daňoví poradci z různých států schopni se vzájemně domluvit a spolupracovat.

Samotná Komora daňových poradců ČR prošla za minulých 20 let významným rozvojem a vydobyla si postavení respektované instituce, jejíž názory jsou brány v úvahu v odborných debatách o aplikaci daňových zákonů i v rámci jejich přípravy. Poněkud ukryta před zraky veřejnosti je aktivní úloha Komory (resp. jejích odborných sekcí) v rámci legislativního procesu a při výkladu daňových zákonů. Politické vize v oblasti daní se mění v naší zemi velmi rychle a mnohdy nečekaně. Legislativní záměr, který byl prosazován před rokem, dnes nemusí být prioritou. Vznik zákonů tedy často provází nekonzistentnost politické vůle. Není však úlohou ani ambicí Komory ovlivňovat výši daně, kterou stát potřebuje vybrat pro svoji správu. Komora se legislativního procesu účastní především s cílem zajistit jednoznačnost, srozumitelnost a reálnou aplikovatelnost daňového práva. Tedy na základě svých zkušeností vytvořit zpětnou vazbu, jak bude které novelizované ustanovení zákona v praxi pravděpodobně vykládáno a použito. Také počet daňových poradců za dobu existence Komory výrazně narostl až k dnešním téměř

4500 osobám a 750 evidovaným daňově poradenským společnostem. To potvrzuje trvalý zájem o profesi daňového poradce i to, že osvědčení daňového poradce platí za záruku vysoké odbornosti a kvality držitelů. Více o profesi lze nalézt na webu www.kdpcr.cz, kde je možné mimo jiné informace najít i konkrétního daňového poradce jak podle regionu či odbornosti, tak pomocí volně formulovaného požadavku. Zatímco dříve probíhaly významné změny v řádech desetiletí, dnes probíhají v řádech několika málo let. Nároky na uplatnění v praxi se zvyšují. Můžeme vidět, že samotné vysokoškolské vzdělání již není v Evropě dostatečnou zárukou, že mladý člověk získá práci. Nároky, jež klade digitální svět na jednotlivce, rozsah informací, které máme k dispozici a na základě nichž si máme vytvořit rozumný názor na svět, jsou na hranici reálných schopností většinové populace. Věříme, že správnou odpovědí je specializace a vytváření týmů expertů. Proto manager podniku, finanční ředitel, hlavní účetní a daňový poradce musí být schopni vytvářet pro řešení složitých ekonomických otázek tým. Rozsah využití experta je pak vždy na schopnostech a posouzení klienta. Na počátek června letošního roku připravujeme v Brně v prostorách brněnského výstaviště společné setkání daňových poradců. 20 let, to je v profesním životě celá generace. Být daňovým poradcem znamená intenzivně pracovat a stejně intenzivně se vzdělávat. Mnoho kolegů ušlo velký kus společné cesty. Je tedy významný důvod pro setkání těch, kteří se mnoho let společně vidí na školeních a seminářích a mají si co říci, ale také pro vzájemné setkání těch, kteří se nikdy nepotkali, a přesto sdílejí stejná témata, obavy i úspěchy.

Ing. Jiří Nekovář

Po absolvování VŠE v Praze pracoval v ekonomických funkcích ve státní správě. Od roku 1990 soukromý podnikatel. Je daňovým poradcem ev. č. 002 a certifikovaným poradcem pro oblast výzkumu a vývoje. V období 1996–2011 byl prezidentem KDP ČR. V roce 2006 byl zvolen viceprezidentem mezinárodní konfederace komor daňových poradců Confédération Fiscale Européenne, od roku 2013 vykonává funkci jejího prezidenta. Je předsedou dozorčí rady Nadace ČEZ a členem Akademické rady Akademie STING v Brně. Je místopředsedou Správní rady VŠE v Praze a členem Vědecké rady Fakulty financí a účetnictví VŠE. V roce 2010 byl jmenován členem NERV, od roku 2011 je člen pracovní komise Legislativní rady vlády pro hodnocení dopadů regulace (RIA).

Museli jsme se naučit pracovat s rozhodnutími soudů

Co se nejvíce změnilo na práci daňového poradce za dobu, po kterou jste byl prezidentem Komory?

Za patnáct let se toho samozřejmě změnilo mnoho. 90. léta byla léty velké privatizace. Přerozdělovaly se majetky a vytvářel český kapitál. Tomu odpovídaly požadavky na daňové poradenství. Podstatně se rozšířil počet daňových poradců z několika set na současných více než 4400.

Také Komora – jako organizace daňových poradců – si postupně získávala autoritu ve společnosti. Trvalo řadu let, než se nám podařilo přesvědčit tvůrce zákonů, že nejsme lobbystickou organizací, ale že nám jde o to, aby daňové zákony byly uplatnitelné v praxi a abychom upozorňovali na daňové pasti při jejich tvorbě. Největší změnou asi bylo to, že jsme postupem doby zjistili, že v daních nelze jen důsledně aplikovat psané veřejné právo.

Museli jsme se naučit pracovat s rozhodnutími soudů a s novým fenoménem v oblasti veřejného práva – „zneužitím práva“. Tyto tendence se dnes posilují a pod heslem boje proti „agresivnímu daňovému plánování“ se budou i v EU a zemích OECD prohlubovat.

Disponujete zkušenostmi ze státní i soukromé sféry. Která je vám bližší?

Asi soukromá, protože už mnoho let pracuji jako OSVČ a jsem společníkem v několika společnostech. Také většina mých klientů je ze soukromé sféry. Na druhé straně jsem si plně vědom, že soukromá sféra se může rozvíjet jen v určitém prostředí, které spoluvytváří státní sféra. Proto jsem zapojen i do aktivit, které mají blízko ke státu – např. NERV a RIA. Jsem rád, že mám možnost se vyjádřit k oblastem týkajícím se daní a souvisejících věcí.

Co pro vás znamená stát v čele

Confédération Fiscale Européenne?

To, že jsem byl zvolen prezidentem CFE, je pro mě velká čest a výzva zároveň. Jsem prvním daňovým poradcem v této funkci z nových zemí EU. Na druhé straně si uvědomuji, jak je obtížné komunikovat s organizacemi daňových poradců z 25 zemí Evropy. Máme společná témata, ale daňové poradenství a zákony jsou v jednotlivých zemích velmi odlišné. Tato odlišnost vyplývá z hlubokých historických kořenů.

Na základě čtyřiapadesátileté tradice CFE máme dobré postavení při jednání s orgány EU. Naši zástupci jsou členy všech pracovních skupin Evropské komise v oblasti daní. Jako představitel CFE jsem odpovědný za koordinaci výstupů a stanovisek vůči EK.

Objevují se myšlenky na založení světové asociace daňových poradců. Jaký je váš názor na její případný vznik?

Velmi dobrou práci z celosvětového odborného pohledu odvádí International Fiscal Association (IFA), ale to je organizace jednotlivců, špičkových daňových poradců, bez většího politického vlivu. Daně a daňová politika se – i díky boji proti daňovým rájům – v současnosti globalizuje. Dochází k rozdílnému pohledu na „fair share of taxation“ mezi zeměmi OECD a BRIC.

V oblasti daní se zvyšuje role OSN. Proto je zapotřebí další partner do diskuze a poptávka po celosvětové organizaci komor daňových poradců jistě je. Navíc již probíhá spolupráce mezi CFE, AOTCA či WAUTI a náš zástupce pracuje v příslušném výboru OSN.

Výsledkem naší globální spolupráce je právě vydaná kniha Taxpayer Charter ukazující různé přístupy k daňovému procesu.

Ing. Petra Pospíšilová

Viceprezidentka KDP ČR, předsedkyně Podvýboru pro DPH u Confédération Fiscale Européenne.

Deset let pracovala jako daňová poradkyně pro AK Kocián Šolc Balašítk pro široký okruh klientů, a to zejména v oblasti daně z příjmů právnických osob a daně z přidané hodnoty. Později se specializovala na oblast nepřímých daní.

V letech 2005–2007 byla ředitelkou odboru Legislativy nepřímých daní na Ministerstvu financí ČR, kde kromě DPH měla na starosti agendu spotřebních daní a zavedení legislativní úpravy energetických daní. Od roku 2007 působí v ČSOB na pozici ředitelky útvaru daní.

Je členkou International Fiscal Association a předsedkyní Daňové komise České bankovní asociace, předsedá pracovní skupině pro DPH při Evropské bankovní federaci a je členkou Fiskálního výboru Evropské bankovní federace. Působí též v Technické poradní skupině pro DPH při OECD.

Je třeba se posouvat dále

Jste odborníci na nepřímé daně. Jaký je v tomto ohledu váš názor na aktuální změny v oblasti DPH?

V oblasti DPH, stejně jako v ostatních daňových zákonech, probíhají změny prakticky neustále. To není novinka, i když se shodneme, že vysoká frekvence změn není úplně žádoucí.

V poslední době čelíme zejména změnám, jejichž deklarovaným účelem je boj proti daňovým únikům. Jako příklad můžeme uvést zavedení povinnosti odběratelů stavebních prací odvádět DPH z přijatých stavebních prací namísto standardního odvodu DPH dodavatelem, zavedení ručení za nezaplacenou daň nebo zavedení institutu nespolehlivého plátce. Tato opatření jsou z pohledu standardního plátce problematická, neboť výrazně zvyšují administrativní náročnost zpracování DPH a plnění dalších povinností. Navíc zvyšují riziko chyby nebo doměrku DPH i v případech, kdy plátce udělá vše, co je po něm rozumné žádat.

Dále je zřejmé, že jsou to zejména podvodníci, kteří umějí nastavit svůj „systém“ tak, aby formálně vyhovoval pravidlům. Je možné, že některá z opatření do jisté míry „ucpou díry“ v současném systému a podvodníci určité struktury aktivit opustí. Ostatním plátcům ale zůstanou složitá pravidla k dodržování.

Domnívám se, že podvodům nelze zabránit zaváděním administrativních opatření. A snaha řešit problémy systému DPH tímto způsobem přináší plátcům rozsáhlé problémy.

KDP ČR by měla být mj. partnerem Ministerstva financí při přípravě některých zákonů.

Jak stát tento vztah naplňuje v praxi?

Komora je tzv. nepovinným připomínkovým místem pro připomínkování daňových zákonů, které pravidelně dostáváme k vyjádření. Spolupráci s ministerstvem v této oblasti hodnotím vysoce pozitivně. Často probíhají i konzultace na neoficiální úrovni, mimo připomínkové řízení, např. v rámci jednání odborných sekcí Komory.

Je jasné, že mnohdy se na řešení neshodneme, ale v nejednom případě je KDP ČR schopná předem upozornit na možné problémy navrhované zákonné úpravy. Snažíme se přijít s takovým řešením, které dosáhne zamýšleného účinku a způsobí v praxi méně problémů.

V oblasti řešení aktuálních otázek při aplikaci daňových zákonů v praxi máme k dispozici možnost projednání daně otázky na fóru tzv. Koordinačních výborů, což jsou pravidelné schůzky mezi zástupci Generálního finančního ředitelství a daňové správy na jedné straně a zástupci KDP ČR na straně druhé. Výsledky jsou dostupné na webu daňové správy.

Co aktuálně vnímáte jako největší výzvu, která stojí před KDP ČR?

Jsem přesvědčena, že je to propagace daňového poradce jako profesionála znalého nejen v oblasti daní, ale i ekonomiky, účetnictví a souvisejících právních předpisů. Není to „jen“ osoba vybavená kulatým razítkem, která může prodloužit lhůtu pro podání daňového priznání, ale odborník, jenž umí klientovi poradit, jak nastavit základní parametry podnikání nebo transakce tak, aby klient zaplatil daně ve správné výši a ve správný okamžik.

Prezidium KDP ČR prošlo výraznými změnami.

Jak je s odstupem hodnotíte?

Komora pod vedením Jiřího Nekováře prošla dlouhým vývojem, od členské základy čítající několik desítek členů až po stav přesahující 4000. V té době se tvořil základ toho, co KDP ČR dnes je. Nyní přišli do vedení noví lidé, kteří si prakticky teprve vytvářejí představu o tom, jak KDP ČR funguje. A vnášejí do stávajícího mechanismu své představy, o kterých často vášnivě diskutujeme.

Osobně si myslím, že i když to není jednoduché, je to nezbytné, abychom se zase posunuli dále a hledali oblasti, na kterých je třeba pracovat.

Ing. Jana Skálová, Ph.D.

Daňová poradkyně č. 332, zkušební komisařka a členka Prezidia KDP ČR, partner společnosti TPA Horwath. Vystudovala Vysokou školu ekonomickou v Praze, obor ekonomické informace a kontrola. Je specialistkou v oblasti přeměn společností, účetnictví podnikatelů a daně z příjmů právnických osob. Je členkou Národní účetní rady a Komory auditorů České republiky. Působí jako odborná asistentka Katedry finančního účetnictví a auditingu na Fakultě financí a účetnictví Vysoké školy ekonomické v Praze.

Nejlepší semináře spojují právo, účetnictví a daně

Co je na výkonu profese daňového poradce nejobtížnější?

Domnívám se, že pro daňového poradce je nejnáročnější sledovat a reagovat na vývoj legislativy, novely zákonů a sdělení Generálního finančního ředitelství, závěry Koordinačního výboru a judikáty Nejvyššího správního soudu. Dalo by se říci, že daňový poradce musí neustále vstřebávat informace, vyhodnocovat je a zapracovávat do podnikatelského života klientů. Na druhé místo v obtížnosti práce daňového poradce bych zařadila nutnost vyrovnat se se snahou některých klientů šetřit a ptát se daňového poradce jen na krátké rady vytržené z kontextu nějaké transakce, např.: „Je možno přenést daňovou ztrátu při odštěpení?“ Odpověď obvykle nemůže být správná, protože poradce má nedostatek informací a nemůže vyhodnotit širší souvislosti. Do tak složité akce, jako je odštěpení či sloučení společností, je nutno zapojit daňového poradce od počátku, probírat s ním již záměr a cíl akce a nechat ho spolupracovat na sestavení zahajovací rozvahy i projektu atd. Jedině tak je možno zajistit správnou, tedy kladnou odpověď na uvedenou otázku. A vyvarovat se velkých daňových rizik.

Ze kterého oboru se daňoví poradci dnes rekrutují nejčastěji?

Podle mých zkušeností z čerstvých absolventů vysokých škol ekonomického zaměření. Často již při studiu začínou pracovat v daňové kanceláři, sbírají zkušenosti a po ukončení studia a zhruba 2–3 letech praxe jsou připraveni na zkoušky na daňové poradce. Zpravidla je i na druhý či třetí pokus udělají, protože jsou ještě zvyklí se intenzivně učit a při přípravě spočítat řadu příkladů. Méně do profese přicházejí lidé po čtyřicítce, kteří získali praxi na ekonomických pozicích, rozhodli se zahájit vlastní podnikání a otevřít si praxi.

Jaké podmínky musí splnit zájemce o práci daňového poradce?

Musí mít ukončené vysokoškolské vzdělání bakalářského stupně a čistý trestní rejstřík. Dále musí složit zkoušky, které se konají dvakrát ročně v sídle KDP ČR v Brně. Zkouška se skládá ze dvou písemných částí a z ústní části. První písemná část je zaměřena na příklady z účetnictví, daně z příjmů právnických osob a daně z příjmů fyzických osob. Druhá písemná část je složena z příkladů na daň z přidané hodnoty, silniční daň, daň z nemovitostí, spotřební daň a daně z převodu nemovitostí, dědictví a darování. Příklady jsou koncipovány tak, že uchazeč musí mít znalosti právní i ekonomické. Po úspěšném složení obou písemných postupuje uchazeč k části ústní. Zde je důraz kladen nejen na znalost uvedených daňových zákonů, ale uchazeč musí ovládat i daňový řád, tedy procesní normu pro správu daní.

Jaké jsou aktuální trendy ve vzdělávání a dalším rozvoji daňových poradců?

Vzdělávání daňových poradců je zpravidla zaměřováno na novinky v daňových zákonech. K tomu přistupuje i potřeba znalosti účetnictví a práva. Proto jsou mezi poradci nejoblíbenější semináře spojující právo, účetnictví a daně týkající se určité oblasti, např. pohledávek, přeměn či nemovitostí. S příchodem rekonstrukce a nového občanského zákoníku se v nejbližších měsících Komora daňových poradců i většina vzdělávacích agentur zaměří na související školení. Domnívám se, že právě semináře propojující nový občanský zákoník a zákon o obchodních korporacích do účetní souvislosti s návazností na daň z příjmů i DPH budou v nejbližších měsících největším hitem. Jsou však náročné na přípravu, protože je nutno spojit několik profesionálů, kteří musí společně připravit obsah.

Mgr. Michal Frankl

Narodil se v roce 1963. Dálkově studoval VŠE v Praze, obor automatizované systémy řízení, které po třech letech přerušil, protože dal přednost podnikání. V roce 2011 dokončil Fakultu práva Janka Jesenského. Po roce 1990 podnikal v oblasti tvorby softwaru pro ekonomiku a daňové poradenství. Jako náměstek ministra financí řídil sekci daní, cel a informatiky ministerstva financí (1997–1998). Za působení ve státní správě byl náměstkem ministra informatiky, členem Rady Českého telekomunikačního úřadu a za úřednické vlády (2009–2010) patřil k nejbližším spolupracovníkům premiéra. Od roku 2010 opět podniká jako daňový poradce. Je členem KDP ČR a vedoucím sekce pro otázky profese daňového poradce.

Profese daňového poradce se mění. Je to na první pohled banální sdělení. Skoro informační šum, jakým jsme zasaženi v rámci marketingových komunikací a reklamy každodenně. Inovace je poněkud hystericky vydávána za podmínku přežití jakékoliv firmy. Jako by stabilita nebyla hodnotou. Jak jsou na tom daňoví poradci a daňové poradenství po dvaceti letech existence této profese? Mění se jejich profese? Mění se prostředí, ve kterém daňoví poradci působí? Zdálnivě jednoduché otázky s nejednoznačnými

Co obnáší profese daňového poradce?

odpověďmi. Není mojí ambicí odpovědět na ně vyčerpávajícím způsobem. Jde mi o to vyprovokovat k zamyšlení.

Viditelnou změnou může být návrh novely zákona o daňovém poradenství a Komoře daňových poradců, který v letošním roce předkládá do legislativního procesu Ministerstvo financí ČR. Po mnoha letech jde o první závažnější novelu. Předchozí novely pouze v omezeném rozsahu upravovaly prvky týkající se mezinárodních pravidel boje proti terorismu, praní špinavých peněz a opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti nebo vstup poradců ze zemí Evropské unie na náš trh. Poslední novela chtěla do našeho komorového zákona zasáhnout významněji. Zejména některé návrhy zasahující do profesní samosprávy by byly obtížně akceptovatelné. Návrh na to, aby se na řízeních týkajících se kárné odpovědnosti poradců podílely osoby mimo Komoru, zdá se, již nebude uplatňován. Komora se prostřednictvím svých orgánů na podobě novely podílela a bude tak činit v celém průběhu legislativního procesu. Z dosavadního průběhu můžeme předpokládat, že do novely nepronikne nic, co by naši profesi zásadně měnilo.

Změny do profese přicházejí odjinud. Jednak z měnicího se ekonomického prostředí, jednak z praxe našich partnerů v daňovém řízení. Mění se daňová správa, vyvíjí se judikatura.

Několikaletá recese, ve které žijeme my, ale zejména naši klienti, poprvé od vzniku profese zásadním způsobem snížila poptávku po našich službách. Nejen proto, že se celkově snížila ekonomická aktivita. Nevzniká takové množství nových subjektů. Klienti hledají levnější služby. Často i na úkor kvality. To vede k nutnosti zdůrazňovat, proč je právě daňový poradce tím, na koho by se měl klient obracet o radu ve věcech daní. Je pro to několik důvodů. A je úkolem Komory tyto důvody dostávat do povědomí podnikatelů a potenciálních zákazníků vůbec.

Komora má propagovat a vysvětlovat naši profesi. Především pouze daňovým poradcům (a advokátům) světuje zákon oprávnění poskytovat daňové poradenství. Je tedy nutné v tomto směru nejenom dělat osvětu, ale přičinit se i o represí. Je třeba trvat na tom, co daňové poradenství je a co už není. A nepřipustit erozi tohoto pojmu ve smyslu, který by umožňoval výklad, že daňové rady lze poskytovat v rámci ekonomického poradenství. Tak tomu není a jde spíše o to, aby se změnila praxe.

Pro jistotu klienta je důležitá skutečnost, že daňový poradce je pojištěn. Klient tak má reálnou šanci domoci se odškodnění za pochybení daňového poradce. V této souvislosti je třeba zmínit, že pojišťovny nepojišťují nedovolené podnikání. Pokud tedy osoba v pozici ekonomického poradce způsobí klientovi neoprávněným daňovým poradenstvím škodu, její pojištění se na tento případ nevztahuje. Opět je důležité, aby toto věděli podnikatelé. Musejí být informováni, že když se kdokoliv jiný než daňový poradce podepíše do kolonky zpracovatele daňového přiznání, tak to neznamená žádné reálné převzetí odpovědnosti za správnost přiznání. Stejně tak je nutné usilovat o to, aby finanční správa nepokračovala v praxi, kdy akceptuje zastupování v rozsahu pravidelného podnikání jinými osobami než daňovými poradci. Zde se, řekněme, blýská na lepší časy.

Všichni jsme zvyklí, že se daňový poradce musí nepřetržitě věnovat měnící se legislativě v oblasti daní. Tyto změny většina z nás zvládá a jsou denním chlebem. Navíc jsou tu dnes výzvy, které pramení z konkrétní ekonomické situace. A protože platí, že každá krize je příležitost pro změnu, musíme usilovat, aby profese daňových poradců ze současné ekonomické recese vyšla posílená, adaptovaná na nové podmínky. Rozvíjíme tedy diskuzi, co se má změnit a jak se to má stát.

Ing. Marek Piech

Daňový poradce č. 0984 působící v Opavě. Narodil se v roce 1966. Specializuje se na daňový proces, zejména zastupování v daňovém řízení a před soudy v daňových věcech. Přednáší daňové procesní právo.

Jak se připravit na daňovou kontrolu?

Upřímně – nijak. Alespoň moje zkušenost říká, že když je kontrola přede dveřmi, už se mnoho vymyslet nedá. Doba se totiž změnila a změnily se i postupy a nástroje, kterými je kontrola prováděna. Proto se vám pokusím ukázat daňovou kontrolu spíše z praktické stránky, z pohledu člověka, který prošel stovkami kontrol a přečetl tisíce kontrolních zpráv, dodatečných platebních výměrů, odvolání, žalob a rozsudků.

Před asi 20 lety ke mně přišla zoufalá účetní s tím, že na paní primářku, která měla nově otevřenou soukromou praxi, má ve středu přijít kontrola. Ona že jí vede účetnictví, už to kontroluje potřetí a „nic“ nesedí. Že rozdíl je 50 000 Kč, bude to ostuda a ona bez práce...

Byl večer – poslal jsem ji domu, důrazně požádal, aby už nic nedělala, neopravovala, odpočinula si a přišla ráno.

Ráno u mě stála úplná troska. Kruhy pod očima, celou noc „to“ spravovala a „problém“ už za 250 000... A kontrola zítra. Účetnictví bylo jako po výbuchu – co bylo včera vlevo, bylo teď uprostřed nebo vpravo. Podle všeho ani nebylo na začátku nic špatně, jen neustálými „opravami“ vznikal chaos. Ale teď už „je to perfektní“, až na ten rozdíl... Nakonec jsem jí řekl, ať to vytiskne celé, jak to má, a součtovou stránku ať tam nechá tu původní, jak se z ní tehdy dělalo příznání – že součty z předešlých stránek nikdo dělat nebude. Po čtrnácti dnech přišla, odpočatá, veselá – jiný člověk. Dokonalý úspěch.

Berní správa a kontrolní pracovníci prošli dlouhým a složitým vývojem.

Asi to bylo štěstí, ale takový „fígl“ už léta neprojde. Berní správa a kontrolní pracovníci prošli dlouhým a složitým vývojem. Lidé tam nemají až tak pravidelné a systematické právní a ekonomické vzdělávání, ale mají obrovskou zkušenost a dlouhou praxi. Je to instinkt lovce, který léta

pozoruje svůj revír. Pravidelně vyhazuje ze schránky reklamní letáky, čte regionální tisk a nikdy v nich neviděl „vkládanou reklamu“ právě kontrolované společnosti. Toho těžko přesvědčíte, že jste „fakt dělali letákovou akci“ v prvním pololetí 2011 a že stála 800 000 Kč + DPH. Zejména, když měsíční platby proběhly v hotovosti a váš jediný běžný účet za poslední tři roky nevykazoval větší zůstatek než 80 000. První faktor je tedy obrovská zkušenost – daňové podvody jsou jen zřídkka nové a neotřelé. Neustále se opakují. Finanční správa na stránkách cfs.mfcr.cz zveřejňuje poznatky z kontrol a je to časem až jednotvárné čtení. Další forma zkušenosti jsou řečneme interní oborové informace. Jste strojírenská firma? Pak se váš účet spotřeby materiálu vyvíjel nejen dle zakázek, ale také dle výkyvů cen železa. Máte restauraci? A máte zisk? Tak to jste divní – to má v Česku málokdo. Nemáte? Správně, krátíte tržby a my přesně víme jak – a jak vám to dokážeme. Máte autodopravu...? Další faktor jsou moderní technologie. Již několik let se užívá ke kontrolám software IDEA. Běžně dostupný program, který umí pracovat s daty. Používá známé analytické matematické metody. Lidově řečeno si kontroloři „nacunou“ vaše data, a pak začnou divy. Předně nám okamžitě vypíše „díry“ v číselných řadách, stejně jako duplicity v číslech dokladů. Pomocí statistických metod najde „umělé“ doklady – ono se totiž ví, jak často je (např.) na druhém desetinném místě číslo 9, a pokud je soubor dat neobvyklý, provede to důkladnou analýzu. Vůbec nemluvíme o tom, že lze přednastavit filtry a kontrolní postupy automatizovat. Pro představu – postačí porovnat DIČ dodavatelů s databází firem, které byly zapleteny do různých podvodů, a kouzlo je na stole! Obdobně to bude u nespočetných plátců. Kontrola plateb v hotovosti už neprobíhá primitivním procházením pokladních knih nebo „odškrtáváním“ účtu 221.

A nastavit si v softwaru kritéria tak, aby našel všechny platby, které se blíží limitu 15 000 euro, jdou krátce po sobě a za stejným dodavatelem nebo odběratelem, to je hračka. Jistě, nic jste neporušili, ale proč bychom ten případ neprověřili podrobněji, že?

A můžete nám, prosím, vysvětlit...?

Při první návštěvě si tedy jen vezmou data a při druhé se již ptají, jestli je to možno doměřit rovnou... Že IDEA umí dělat součty čehokoli a že bych tedy svůj postup s výměnou posledního listu už nezopakoval, je nasnadě.

Kontroloři vedle softwaru používají i prastaré techniky označované jako sociální inženýrství.

Také se stále používají prastaré techniky označované jako sociální inženýrství. Nejde jen o to, že když má někdo Audi Q9 nebo opravil luxusní vilu, je nutno ho prověřit. To taky, ale postup je ještě prostší. Znam jednu kontrolní pracovníci – říkejme jí Bety. Je to korpulentní dáma (my tlustí jsme dobrosrdeční už od pohledu), přátelská, s až mateřsky chápaným přístupem. Stále se zajímá a vyptává. A pak ke mně přijde kontrolovaný subjekt v šoku s tím, co vše na sebe napovídal. A pak i podepsal v kontrolní zprávě. Je fakt dobrá, někdy mám pocit, že snad vůbec nekontroluje doklady, jen si tu popovídá se zaměstnanci, tu s manželkou podnikatele, kolikrát náhodou potká i bývalou přítelkyni, sekretářku a účetní. Pak dá pár doplňujících otázek a jen to sečte (u daně z příjmů ještě vynásobí příslušnou sazbou). Je efektivní a berní správa u ní ještě ušetřila za notebook.

Jak se na takovou kontrolu chcete připravit? Ano, jsem skeptický k tomu, že se lze na daňovou kontrolu připravit „na poslední chvíli“. Jistě, lze občas něco zdokonalit, ale bez zdravých základů to nejde. Mám tým na myslí prevenci, především dokonalý účetní systém. Nikoli jen program nebo skvělou účetní, ale praktické fungování od vstupu prvotních dokladů přes jejich oběh až po sestavení výkazů a ověření závěrky. Dělbů moci, odpovědnosti i kontroly. Nejen uvnitř firmy, ale i zvenčí – auditor je přece jen nezávislý

a nestranný, za svoji práci nese odpovědnost a na případnou chybu je pojištěn. Pak je to právní a daňový servis. Doklad u účetnictví je totiž už jen jakýmsi průkazem o skutečnosti, která nastala. Jí předchází zpravidla konkrétní vztah (s dodavatelem nebo odběratelem), který má své podmínky, lhůty, zúčastněné osoby. Navíc ve výrobě i obchodu vzniká ohromné množství nedorozumění a konfliktů. A jednou z cest, jak jim předejít, jsou dobře zpracované smlouvy (a dobrý právník) a dobré vztahy s prověřenými partnery.

Správce daně má k dispozici pro normální smrtelníky těžko představitelnou sbírku nástrojů, které rutinně používá. Nejčastěji to je dožádání. Máte fakturu od někoho z druhého konce země? Žádný problém – úřad, který vás kontroluje, napíše kolegům na ten druhý konec a oni si dodavatele proklepnou. Nejen, že zkontrolují tu fakturu, ale taky smlouvu k ní, záznamy o zaměstnancích, kteří na tom dělali, zeptají se jednatele, mistra, skladníka, účetní (ano, jde o výslech svědků, ano, měli by vás obeslat a dát vám právo se výslechu zúčastnit a klást svědkům otázky, ale proč se s tím trápit – pokud je to v pořádku, tak problém nebude, a pokud není, tak vám námitky stejně nepomohou, že?).

Poradce by měl působit v prevenci – kontrolovat a konzultovat smlouvy i zásadní obchodní a investiční rozhodnutí.

Tím jsme se dostali k roli daňového poradce v systému. Jeho úloha by se neměla zmenšit jen na další článek kontroly účetních dat a sestavení příznání. Měl by působit především v prevenci – kontrolovat a konzultovat (předem!!) smlouvy i zásadní obchodní a investiční rozhodnutí.

Dobrý poradce ví, že on bude před úřadem obhajovat v kontrole příznání a vypočtenou daň. Proto bude dbát, aby ke každé významnější akci bylo dostatek svědků, listin a dalších důkazních prostředků. Logicky bude klientovi rozmlouvat „proprání“ vkládané reklamy za 10 % s firmou, která je široko daleko známa tímto „podnikáním“. V době, kdy její DIČ nesleduje jen finanční

úřad, ale už půl roku nejspíše i Policie ČR.

Při samotné kontrole pak nenechá Bety, aby volně pobíhala po celém areálu fabriky, ale dbá, aby jí bylo vyčleněno vhodné místo a podmínky k provedení kontroly, jak praví zákon. On je narázníkem, který za klienta odpovídá na její všetečné dotazy. Nikoli unáhleně, ale po poradě s klientem, svým svědomím, znalostmi, zkušeností a pokud možno s dalšími kolegy, po srovnání s literaturou a známými rozsudky soudů na dané téma. Zná práva klienta, rozpozná rozdíl, kdy dožádání přerostlo ve výslech, ví, že jde o nezákonný důkaz a co s tím. Když náhodou něco neví nebo se splete (omylní jsou i ti nejspíckovější), je na takový případ povinně pojištěn.

I proto služby daňového poradce nejsou obvykle úplně levné. Prevence je zanedbávanou záležitostí v daleko více oborech – kolik lidí si raději zaplatí nový chrup, než by šli na preventivní prohlídku, která je skoro zadarmo? Poradce, který s firmou žije trvale, je také zpravidla daleko levnější, než když musí na poslední chvíli a expres někoho vysekat z problémů v daňové kontrole nebo dokonce z trestního stíhání o zkrácení daně. Přitom jsou jeho možnosti v takové chvíli omezenější a méně účinné, než v okamžiku, kdy se věci dějí a teprve se o nich účtuje.

Na kontrolu se tedy nejlépe připravíme tím, že problémy s ní spojené budeme řešit dříve, než se kontrola ohlásí.

A aby to nevypadalo, že tento článek není odborný a nejsou v něm žádná fakta, tak daňová kontrola je upravena v § 85 až § 88 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, v platném znění. Ty zkušenosti tam ale stejně nenajdete.

Ing. Zuzana Rylová, Ph.D.

Daňová poradkyně č. 3912, zkušební komisařka KDP ČR. Absolvovala Ekonomickou fakultu VŠB - TU Ostrava, pracuje na Finančním ředitelství v Ostravě jako metodik daně z příjmů fyzických osob. Na Katedře účetnictví VŠB - TU Ostrava působí jako odborný asistent a je lektorkou pro oblast daně z příjmů a zdanění s mezinárodním prvkem.

Ing. Simona Hornochová

Daňový poradce č. 2550. Specializuje se především na daň z příjmů právnických osob v lokálním i mezinárodním kontextu se zaměřením na velké společnosti, v oblasti fyzických osob pak na zdanění závislé činnosti.

Aktuální změny v daňové legislativě

Daňový balíček přinesl v roce 2013 vyšší míru zdanění fyzických osob

Veškerá opatření přijatá koncem roku 2012 v rámci tzv. „daňového balíčku“ znamenají v oblasti daně z příjmů fyzických osob větší daňovou zátěž pro poplatníky. Změny se tentokrát v podstatě nedotkly právnických osob, s výjimkou případných povinností právnických osob v postavení plátce. Určitou naději na změnu k lepšímu představuje skutečnost, že část změn má jen dočasnou působnost a jejich platnost skončí s koncem roku 2015. I tak však rámcové propočty dopadů těchto změn silně motivují k zamýšlení, zda nezávažně např. jiné nastavení motivačního odměňování zaměstnanců. Změny, jež nemají omezenou působnost, se týkají zejména poplatníků, kteří uplatňují výdaje stanoveným procentem z příjmů (paušální výdaje).

Omezení výše paušálních výdajů

Uplatnění paušálních výdajů v závislosti na druhu příjmu je v ČR poměrně rozšířené a pro některé druhy činností i velmi výhodné. Procentní výše paušálních výdajů je předmětem dlouhodobých diskuzí a zejména ministr financí se netají se záměrem jejich výrazného omezení. Přijatá změna se nedotkla procentní výše paušálních výdajů, takže nadále zůstaly zachovány paušály ve výši 30, 40, 60 a 80 %. Omezena však byla absolutní výše uplatněných výdajů u paušálů ve výši 30 a 40 %, a to z částky příjmů 2 000 000 Kč, tj. 600 000, resp. 800 000 Kč. V případě spolupracujících osob dle stanoviska Generálního finančního ředitelství (GŘŘ) představuje částka 800 000 Kč (příp. 600 000 Kč) maximální výdaje před rozdělením na spolupracující osoby. Uvedené omezení

nepochybně přiměje některé poplatníky přejít na vykazování skutečných výdajů. Naopak v případě sdružení bez právní subjektivity zaujalo GŘŘ stanovisko, že každý účastník sdružení by měl pro účely výše paušálu klasifikovat svůj příjem ze sdružení podle činnosti, kterou pro sdružení vykonává, a nikoliv podle činnosti sdružení – což může být s ohledem na přetrvávající neomezené uplatnění paušálů u některých činnostech poměrně výhodné.

Omezení slevy na dani a daňového zvýhodnění

U poplatníků, kteří uplatňují paušální výdaje, došlo i k omezení uplatnění výhod vázaných na vyživované osoby. Pokud poplatník u dílčího základu daně z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti (§ 7 ZDP) uplatní paušální výdaje nebo je uplatní u příjmu z pronájmu (§ 9 ZDP) a pokud součet dílčích základů, u kterých byly výdaje tímto způsobem uplatněny, je vyšší než 50 % celkového základu daně, nemůže uplatnit daňové zvýhodnění na vyživované dítě. Také nemůže uplatnit slevu na vyživovanou manželku (manžela) žijící s ním v domácnosti. Poplatníci, kteří u příjmů podle § 7, resp. § 9 ZDP uplatňují paušální výdaje, musí proto pro zachování možnosti uplatnění uvedené slevy a daňového zvýhodnění mít jiné příjmy v takové výši, aby představovaly více než 50 % základu daně. Základ daně představuje součet všech pěti dílčích základů daně, tzn., že možnost uplatnit odpočty na vyživované osoby ovlivňují i příjmy nahodilé a jednorázové podle § 10 ZDP. Pokud si daňové zvýhodnění na dítě nemůže uplatnit jeden z manželů, nic nebrání druhému z manželů si vyživované dítě uplatnit, není-li i on ve stejné situaci s uplatněním paušálních výdajů. Uplatňuje-li např. podnikatel paušální výdaje

a jeho manželka má příjem ze závislé činnosti, pak si manželka může uplatnit daňové zvýhodnění bez omezení. U spolupracujících osob je nutno zohlednit to, že spolupracující osoba neuplatňuje výdaje, ale přebírá je od osoby, s níž spolupracuje. To v konečném důsledku znamená, že přerozdělení příjmů a výdajů na spolupracující osobu umožní spolupracující osobě uplatnit daňové zvýhodnění na děti. Obdobně jako u omezení absolutní výše uplatněných paušálních výdajů i tato změna bude některé poplatníky motivovat k tomu, aby zvážili, zda místo výdajových paušálů uplatnit skutečné výdaje. Výdajové paušály dle údajů Ministerstva financí využívá asi 300 000 OSVČ.

Další změny mají platnost omezenou do konce roku 2015.

Solidární zvýšení daně

Solidární zvýšení daně (§ 16a ZDP) nepředstavuje další daňové pásmo a netýká se všech zdanitelných příjmů, ale jen příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků a příjmů z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti. Solidární zvýšení daně je součástí daňové povinnosti na dani z příjmů fyzických osob. Daň se solidárně zvýší, pokud součet příjmů zahrnovaných do dílčího základu daně ze závislé činnosti (tzn. hrubý příjem, ne superhrubá mzda) a dílčího základu daně podle § 7 ZDP přesáhne ve zdaňovacím období 48násobek průměrné mzdy, tzn. pro rok 2013 1 242 432 Kč. Překročili-li měsíční úhrn zdanitelných příjmů u zaměstnance při zúčtování mezd zaměstnavatelem čtyřnásobek průměrné mzdy (103 536 Kč), musí zaměstnanec i v průběhu roku zaplatit zálohu zvýšenou o solidární zvýšení daně. Záloha vypočtená včetně solidárního zvýšení se zaokrouhlí podle § 38h odst. 3 ZDP na celé koruny nahoru a dále se postupuje standardním způsobem podle toho, zda zaměstnanec u zaměstnavatele podepsal či nepodepsal prohlášení k dani. Poplatníkům, u kterých se daň za dané zdaňovací období zvýší o solidární zvýšení daně, vznikne povinnost podat za rok 2013 daňové přiznání. Totéž platí

v případech, kdy se o solidární zvýšení daně zvýší za dané zdaňovací období alespoň jedna záloha na daň z příjmů ze závislé činnosti. V praxi to znamená, že tito poplatníci nebudou moci požádat plátce daně o roční zúčtování. U poplatníka, jemuž plynou pouze příjmy ze závislé činnosti ze zahraničí, které jsou podle § 38f ZDP vyjmuty ze zdanění, není povinnost podat daňové přiznání dle § 38g odst. 2 ZDP, neboť v jeho případě se daň nezvyšuje o solidární zvýšení daně a daňová povinnost v ČR nevzniká. Solidární zvýšení daně se neuplatní u příjmů zdaňovaných srážkou dle zvláštní sazby daně, což se bude týkat zejména daňových nerezidentů, kteří mají příjmy podle § 6 odst. 1 písm. c) ZDP (odměny členů statutárních aj. orgánů právnických osob). Předpokladem je, že se daňový nerezident rozhodne nevyužít možnost podat daňové přiznání podle § 36 odst. 7 ZDP. Pokud podnikatel rozděluje příjmy a výdaje na spolupracující osobu, provede se výpočet solidárního zvýšení daně až po rozdělení příjmů a výdajů na tyto spolupracující osoby. Po zavedení solidárního zvýšení daně vyvstala v praxi řada otázek, které Komora daňových poradců řeší ve spolupráci s GŘ. Některé jsou již zodpovězeny a odpovědi publikovány na webu finanční správy, jindy se závěry stále diskutují (např. otázka zohlednění daňové ztráty z podnikání při stanovení limitů pro uplatnění solidárního zvýšení daně). Každopádně se dá konstatovat, že tato poměrně jednoduše vypadající změna v praxi dokáže plnění daňových povinností u řady poplatníků nečekaně zkomplikovat.

Zrušení maximálních vyměřovacích základů u pojistného na veřejné zdravotní pojištění

Se závislou činností přímo souvisí i další změna: zrušení maximálních vyměřovacích základů u pojistného na veřejné zdravotní pojištění. Zrušení tzv. stropu pojistného na veřejné zdravotní pojištění znamená vyšší odvody pro zaměstnavatele, zaměstnance i podnikatele a pro zaměstnance i vyšší daňovou povinnost s ohledem na výpočet daně ze superhrubé mzdy.

Zrušení základní slevy pro starobní důchodce

Poslední dočasnou změnou je zrušení možnosti uplatnění základní slevy u poplatníků, kteří k 1. 1. 2013 pobírali starobní důchod z důchodového pojištění nebo ze zahraničního povinného pojištění stejného druhu. Tato změna byla zdůvodněna (dle důvodové zprávy k novele) tím, že základní sleva má poplatníkům zajistit efektivní nezdanění životního minima, čehož bylo u důchodců dosaženo vyplácením důchodu, který do zákonem stanoveného limitu (v současné době 24 000 Kč měsíčně) nepodléhá zdanění. Některým starobním důchodcům je však zdaňován i důchod vyplacený pod hranici stanoveného limitu. Jde o případy, kdy součet jejich hrubých zdanitelných příjmů ze závislé činnosti (§ 6 ZDP, nezahrnují se příjmy, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně) a dílčích základů daně z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti (§ 7 ZDP) a z pronájmu (§ 9 ZDP) přesáhne ve zdaňovacím období částku 840 000 Kč. Výsledkem je, že aktivní starobní důchodci s vyššími příjmy, na rozdíl od mladších poplatníků s vyššími příjmy, nemají žádné nezdaněné životní minimum. Někteří důchodci ve snaze obejít toto omezení a zajistit si slevu na dani přerušili na jeden jediný den, tzn. na 1. 1. 2013, pobírání důchodu. Zde však hrozí, že tento postup bude ze strany státní správy posouzen jako účelové obejítí zákona a sleva přiznána nebude. Je otázkou, kolik starobních důchodců toto opatření odradí od další aktivní činnosti.

Ing. Jiří Nesrovnal

Daňový poradce od roku 1995, člen Prezidia KDP ČR a vedoucí sekce DPPO KDP ČR. Absolvoval na VUT obory technická kybernetika a daňové poradenství. Je členem různých expertních týmů, např. expertní skupiny pro otázky daňové politiky jmenované ministrem financí. Je vítězem soutěže Daňář roku 2010 a 2011. Vystupuje na konferencích, např. na půdě NSS. Je spoluautorem 10 publikací, publikuje v odborných časopisech a je člen redakční rady časopisu Daňový expert. Působí ve společnosti N-Consult s. r. o.

Co nás čeká nového v daních od roku 2014

Rok 2014 bude pro podnikatele i běžné občany přelomový. Čekají nás zásadní změny, které nejsou srovnatelné s ničím, co jsme zažili od roku 1989, ale dle mého možná s ničím, co nastalo po druhé světové válce. Pokud nenastane nic mimořádného, nabude účinnosti rekodifikace soukromého práva – nový občanský zákoník (zákon č. 89/2012 Sb.) a nový zákon o obchodních korporacích (zákon č. 90/2012 Sb.). Málokdo si dnes uvědomuje, jak zásadní změny nás čekají, a to nejen v oblasti podnikání, ale v podstatě ve všech sférách života. Tato zásadní změna samozřejmě vyžaduje, aby došlo k úpravám všech ostatních právních předpisů, a to samozřejmě včetně daňových. V době, kdy píše tento článek, jsou již novely jiných než daňových předpisů projednávány v Poslanecké sněmovně (viz Sněmovní tisk č. 930). Daňové předpisy jsou však teprve schváleny vládou.

Pokud se podíváme na daný návrh novely daňových předpisů, zjistíme jeho vskutku impozantní rozsah. Jen vlastní text návrhu má téměř 230 stran a např. jen návrh novely zákona o daních z příjmů a zákona o rezervách, kterým se zde chci věnovat, má téměř 1000 novelizačních bodů. Logicky může vyvstat otázka: To bylo skutečně nutné takto z gruntu přepsat obě právní normy kvůli novému občanskému zákoníku? Odpověď je jednoduchá – nebylo. Nadpis dané právní normy „zákon o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého práva a dalších změnách“ je totiž tak trochu zpráva rádia Jerevan. Nebo jinak řečeno, daleko podstatnější jsou ony „další změny“ než vlastní přizpůsobení daně z příjmů nové úpravě soukromého práva. MF totiž novelu spojilo s mnohými systémovými změnami, které s vlastní rekodifikací vůbec nesouvisí. Jde o změny zcela zásadní, jako např. přesun daně darovací a dědické pod daň z příjmů. Takové

řešení se jeví jako krajně nevhodné, protože jsou spojovány zcela nesouvisící změny. Domnívám se také, že podnikatelé budou mít v roce 2014 již tak dost práce při přizpůsobení podmínkám nového soukromého práva. Zavádět v této situaci další systémové změny, které – jak již je dnes zřejmé – budou publikovány ve Sbírce zákonů nejdříve v listopadu či prosinci, může pro mnohé představovat smrtící koktejl. Mimo to tyto změny jsou v mnohém nepromyšlené a neprodiskutované. Novela šla legislativním procesem nadzvukovou rychlostí (např. na projednání v Legislativní radě vlády bylo asi šest dnů, z toho tři tvořily Velikonoce – s tím, že novela nebyla projednávána v komisích Legislativní rady vlády) a je v mnohém zcela nestandardní. Nebyla vůbec zpracována tzv. RIA (hodnocení dopadu regulace), což by v případě přesunu jedné daně do druhé měl být školský příklad situace, kdy by tomu tak být mělo. To vše znamená dle mého názoru to, že novela způsobí v praxi podnikatelům na čele vrásky nesrovnatelné např. s těmi, které působila poslední novela ZDP – zákon č. 500/2012 Sb.

Na všechny tyto skutečnosti KDP ČR upozorňovala ve svých připomínkách, bohužel však neúspěšně. Uvádím to proto, že až si budete trhat vlasy na hlavě při čtení novely, vezte, že to nejsou daňoví poradci, kdo věci komplikují. Nyní stručně k tomu, co tedy novela přináší. Změny se dají rozdělit do čtyř okruhů.

1. Změny navazující na rekodifikaci soukromého práva

Těchto změn je co do počtu velké množství, ale v mnohém jsou ryze formulačního charakteru. Tak se např. v celém zákoně pojem závazek nahrazuje pojmem dluh (k obdobné změně však

nedochází v účetnictví, kde zůstává pojem závazek, zatím však bez jednoznačného stanovení rozdílu mezi těmito pojmy), pojem společnost je nahrazován pojmem obchodní společnost či korporace, pojem sdružení je nahrazován pojmem společnost apod. Je otázkou, zda byla taková změna nutná, když s tímto převodem „starých“ pojmů na nové počítá samotný nový občanský zákoník (viz jeho § 3029). Dochází také k tomu, že jsou z hlediska daňového zohledňovány nové instituty jako svěřenecký fond (bohužel není zcela zdanění nastaveno tak, aby umožňovalo plné využití tohoto nového institutu např. v rámci investičních aktivit) nebo rodinný závod. Zůstává také zachováno, že z hlediska daňového (a zřejmě i účetního) se bude pohlízet samostatně na pozemek a samostatně na stavbu.

2. Změny týkající se jednoho inkasního místa (JIM)

Další balík změn se týká posunutí účinnosti již schváleného zákona č. 458/2011 Sb., který se vžil pod zkratkou JIM. Původně byla schválena účinnost k 1. 1. 2015. Touto novelou dochází k posunutí účinnosti části JIM na 1. 1. 2014. Nezměněna (od 1. 1. 2015) zůstává účinnost v případě vlastního jednoho inkasního místa a souvisejících změn (např. zrušení „superhrubé“ mzdy se současným zvýšením sazby DPF0 na 19 % či změny v sazbách pojistného u FO). V případě JIM se pak předpokládá předložení speciálního nového zákona o veřejných pojistných a správě daně z příjmů fyzických osob. Z vlastního zákona č. 458/2011 Sb. tak mají nabytí účinnosti od 1. 1. 2014 i některá pozitivní ustanovení, třeba úplné zrušení zdaňování podílů na zisku (ale s omezením na „nově“ vzniklé zisky od 1. 1. 2014), rozšíření odpočtu na výzkum a vývoj i v případě nakoupených služeb a výsledků výzkumu a vývoje od veřejné vysoké školy nebo veřejné výzkumné organizace. Dále zvýšení této odčitatelné položky na výzkum a vývoj v případě navýšení těchto nákladů na 110 % či zvýšení limitů odečtu darů z 10 na 15 % základu daně u fyzických osob a z 5 na 10 % u práv-

nických osob. Dojde také ale např. k prodloužení časového osvobození testu u cenných papírů z 6 měsíců na 3 roky s ročním limitem osvobozených příjmů 100 000 Kč.

3. Přesun daně darovací a daně dědické pod daň z příjmů

Jde o zásadní koncepční změnu. V rámci tohoto přesunu by měla zůstat zachována některá současná osvobození (především v případě fyzických osob) včetně toho, že nově bude dědění zcela osvobozeno od daně. Daná změna však přináší některá nesystémová řešení, kdy např. dary, resp. bezúplatná plnění mezi spojenými právníky osobami, mají být zdaňovány jak na straně poskytovatele, tak příjemce. Takové řešení je nejen nelogické, ale také dokumentuje nesystematičnost toho, jak je realizován daný přesun. V rámci této změny dojde také ke zrušení daně dědické a darovací a daně z převodu nemovitostí. Na to navazuje navrhovaný nový zákon o dani z nabytí nemovité věci. Touto daní má být nahrazena současná daň z převodu nemovitostí, ale s koncepční změnou spočívající v tom, že poplatníkem má být nově nabyvatel a nikoliv převodce. Její sazba má zůstat v současné výši 4 %. Daný návrh zákona (který naopak prošel standardním legislativním procesem včetně věcného záměru) povede také k určitému zjednodušení, když v některých případech nebude nutné předkládat znalecký posudek, jak tomu bylo doposud. Naopak se podařilo KDP ČR v rámci připomínkového řízení prosadit vypuštění komplikovaného návrhu, na jehož základě měly být zdaňovány i převody obchodních podílů společností vlastnicích nemovité věci. Zůstává také zachováno nezdaňování v případě přeměn. A naopak osvobozeny nemají být od této daně nově vklady do obchodních společností.

4. Ostatní změny

Poslední část tvoří zbývající změny. Ty jsou v některých případech pozitivní – třeba uznatelnost ztráty z prodeje pozemku, ale s výjimkou

pro fyzické osoby. V některých případech však jde o zpřísnění. Kupříkladu protažení pětiletého osvobození časového testu na dokoupenou část obchodního podílu na obchodní společnosti či družstvu. Novela se také např. snaží řešit problém u tzv. nerealizovaných kurzových rozdílů (viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu NSS 5 Afs 45/2001-94 z 19. 4. 2012 (č. 2626/2012 Sb. NSS a 5 Afs 56/2012-37 z 25. 1. 2013) tak, aby bylo v zákoně jednoznačně zakotveno, že základem daně je účetní výsledek hospodaření, který se následně upravuje. V této části jsou i zcela zbytečné změny, jež mohou přinést výkladové problémy – změna struktury základu daně u právnických osob (přesun jednotlivých ustanovení) či některé změny definicí, které dosud v praxi nepůsobily žádné problémy. Za ne příliš šťastné také považují definice některých pojmů uprostřed zákona a nikoliv na jeho počátku. Předložená novela je velmi rozsáhlá a přináší pro podnikatele zcela zásadní změny, které budou vyžadovat v mnohých případech důkladnou přípravu ve spolupráci např. i s daňovými poradci, na niž však bude minimum času.

| Komora daňových poradců ČR

Kozí 4, P.O. Box 121, 657 21 Brno
tel.: 542 422 311
fax: 542 210 306
e-mail: kdp@kdpcr.cz
www.kdpcr.cz

Workshop představil novinky v systému CESR i rozhodčí řízení

Naše dceřiná společnost Sofis partner s. r. o. se zaměřuje především na vývoj a poskytování on-line systému CESR – Czech Economic Subjects Rating, který provozuje už třetím rokem. Letos v březnu její tým na www.cesr.cz spustil novou verzi CESR 3.1, jež přinesla mnoho nových služeb a funkcí. Aby společnost umožnila uživatelům se s těmito novinkami seznámit a rychle je začít používat v jejich firmách, uspořádala 9. dubna 2013 na Zámku Štířín workshop s názvem „Efektivní využívání nové verze systému CESR.cz & Předcházení a řešení pohledávek v obchodních vztazích“. Unie pro rozhodčí a mediační řízení ČR se do této vzdělávací akce aktivně zapojila a stala se jejím odborným partnerem.

Na Štířín poblíž Prahy dorazilo ve druhém dubnovém týdnu téměř sto posluchačů, kteří chtěli načerpat nové znalosti. Ukázalo se, že místo konání bylo zvoleno vhodně – takřka ve středu republiky, aby to sem alespoň přibližně stejně daleko měli uživatelé systému CESR odkudkoliv z ČR. A skutečně se na parkovišti před zámkem objevily vozy s registračními značkami snad všech existujících krajů. Stejně pestrá byla i oborová skladba hostů workshopu, která prokázala, že služby systému CESR jsou v tomto ohledu opravdu univerzální – využije je firma podnikající ve stavebnictví, službách, potravinářství či velkoobchodu, stejně jako kterýkoliv živnostník.

Hlavní náplní přednášek se staly dosavadní i nové služby systému CESR.

Posluchače nejprve přivítal account manager Štěpán Beránek a seznámil je s harmonogramem akce. Po představení systému CESR formou vtipného, ale názorného videoomiksu následovaly samotné přednášky. Stručně pojednání o credit managementu prezentovalo hostům mj. fáze řešení pohledávek, průměrnou splatnost pohledávek v různých oborech a zemích, rizikové signály či zásady prověřování subjektů. Hlavní náplní přednášek se však staly samotné dosavadní i nové služby systému CESR. Jednalo se např. o podrobnější způsob generování CESR ratingu, využití bankrotních modelů, ekonomické analýzy, spider grafy nebo novou strukturu ratingové karty. To vše zástupcům firem představili nejen account manageri systému CESR, ale i členové vývojového týmu v čele s IT specialistou Michalem Frankem. Posluchači se tak dozvěděli nejen to, jak konkrétní služby fungují a k čemu jsou užitečné, ale i to, jak vznikaly a jaká byla jejich východiska. Vedle praxe se v přednáškách objevila také teorie – zejména ta týkající se jedné z hlavních novinek v systému: ekonomických analýz. Hosté si tak vyslechli mnoho zajímavého o bankrotních modelech a jejich aplikaci, o metodologii analýz, soustavách ukazatelů výnosnosti, likvidity, aktivity i finanční stability.

Za Unii se do programu zapojila především vedoucí právního oddělení Tereza Vašíčková.

Za Unii pro rozhodčí a mediační řízení ČR se do programu zapojila především vedoucí právního oddělení Tereza Vašíčková. Posluchačům prezentovala rozhodčí řízení jako účinný nástroj na prevenci vzniku i řešení pohledávek po splatnosti. Neopomněla ani historii této alternativní metody řešení sporů, související právní předpisy, zásady rozhodčí smlouvy, samotný průběh řízení nebo změny vyplývající z loňské novely zákona o rozhodčím řízení. Její příspěvek se setkal s velkým zájmem a zazněly i praktické otázky. Vedle členů týmu společnosti Sofis partner a našich kolegů své příspěvky přednesli také zástupci dalších odborných partnerů: advokátní kanceláře Omega Legal a Exekutorského úřadu Přerov. Vzdělávací akce přinesla uživatelům systému CESR mnoho zajímavých informací, dat, údajů i tipů pro co nejefektivnější práci s tímto nástrojem. Těší nás, že se workshop uskutečnil úspěšně a že k jeho hladkému průběhu přispěl i tým Unie. O spokojenosti

účastníků svědčí i výrok Ludmily Jirsákové, credit managerky společnosti TROST AUTO SERVICE TECHNIK spol. s r. o. : „CESR pro mě znamená velké množství informací zjištěných za krátkou dobu, které snižují riziko vzniku pohledávek v naší společnosti. Pracuje se mi s ním velmi dobře. Důležitý je zejména program Hlídací pes i rating – pokud není dobrý, je to pro mě podnět k zamyšlení. A k tomu, abych danou firmu dále prověřovala a zjišťovala o ní další údaje. Co se týče workshopu, přijela jsem, abych načerpala informace o nové verzi systému, zaujal mě především přístup do Centrální evidence exekucí. A musím říct, že akce splnila mé očekávání.“

Matěj Hollan:

Má to smysl

Před třemi lety jsem začínal jako klasický lokální aktivista a zajímal se o pár brněnských kauz. Dnes vidím, že i z pozice „nikým nevoleného“ občana lze měnit věci na celostátní úrovni. Chce to vysoké nasazení, dobrý tým spolupracovníků a schopnost zapojit do hry veškerý právní, kreativní, mediální i jiný um. Pak se věci hýbou tak, že se sami nestačíte divit.

Spolu s kolegy máme v současnosti rozdělaný dva projekty. Jedním, kde už konečně taháme za delší konec, je regulace hazardních automatů, v jejichž koncentraci hraje Česko světový prím. Druhý je nově rozběhlý projekt Rekonstrukce státu, do něhož jsou zapojeny všechny takzvané protikorupční neziskovky, ale i spousta nezávislých expertů, byznys a politici. Jedná se o projekt, jehož cílem je přijetí devíti klíčových protikorupčních zákonů, které v české legislativě citelně chybí.

Tolik heren a hospod s automaty, kolik je k vidění u nás, nikde jinde nenajdete.

Ale popořádku. V roce 2010 jsem se v Brně účastnil jako spoluorganizátor dvou „kauz“. První a nejkrásnější byl formálně vzato protest, ve skutečnosti velká pouliční oslava hudby. Poukazovali jsme jí na nesmyslnost někdejší brněnské vyhlášky, jež znemožnila pouličním muzikantům, kteří dělají město městem, produčovat. Vyhláška vydržela měsíc, poté ji museli zastupitelé zrušit. Sami totiž uznali, že plošně zakázat ve městě, jako je Brno, hrát na ulici, je hloupost. Náročnější bylo zastavení záměru podzemních garáží pod Zelným trhem, kde mělo vzniknout pár desítek parkovacích míst, ale s rizikem nenávratného poškození unikátních systémů brněnského sklepení, narušení statiky barokní kašny Parnas a trvalého zohydění posledního zachovalého náměstí v centru města nepatřičným monstrózním vjezdem do garáží. Směst tento projekt ze stolu trvalo půl roku. Pak přišel oříšek největší. Ale i ten se podařilo rozlousknout. Když se člověk v kterémkoliv městě ČR rozkouká, všimne si, že něco není normální. Tolik heren a hospod s automaty, kolik je k vidění u nás, nikde jinde nenajdete. My jsme si onu anomálii poprvé uvědomili někdy v roce 2009. Při pátrání po příčinách tohoto stavu jsme zjistili, že středobod hazardního ráje leží na Ministerstvu financí. To dlouhodobě porušuje zákon o loteriích a systematickým obcházením zákona povolilo v celé zemi tolik automatů, že to nemá na světě obdoby. Jelikož na ministeruských automatech můžete za jednu noc prohrát v zásadě cokoliv a poněvadž automaty, ač se to na první pohled nezdá, vytvářejí silnou závislost, české prvenství v jejich počtu znamená i světový primát v počtu gamblerů. Je snadné říci, že si za to mohou sami, ale tím se problém nevyřeší. Gambler s sebou strhne často celou rodinu, příbuzné, známé, věřitele atd. Ať nechodím kolem

horké kaše – je to svinstvo a neexistuje žádný důvod, proč by měl stát toto pseudopodnikání takto masivně podporovat.

Díky nám se otevřela cesta, aby se obce, které na svém území hazard nechtějí, mohly této „zábavy“ zbavit.

Specifickým porušením zákona ze strany Ministerstva financí bylo ignorování obecně závazných vyhlášek. Ač je z právního hlediska samozřejmé, že obce mohou hazard regulovat, Kalouskovo ministerstvo tvrdilo dlouho, že ne. Teprve v roce 2011 Ústavní soud ČR řekl, že právo obcí na samosprávu se pochopitelně vztahuje i na možnost vykázat ze svého území hazard.

Bylo skoro vyhráno, jenže chyba lávky. Zlobbovaná sněmovna schválila zákon, jímž obcím právo na regulaci hazardu zase uzmul.

A tady přišla naše chvíle. Přesvědčili jsme čtyři obce – Klatovy, Frýdlant nad Ostravicí, Židlochovice a České Velenice – aby se zákonu postavily a z důvodu protiústavnosti jej napadly u Ústavního soudu. Ústavní stížnosti ve spolupráci s právníky obcí vypracoval Aleš Ziegler, právník našeho sdružení Brněňanů. Za tuto činnost dostal svou pravidelnou měsíční mzdu – osm tisíc korun. No a ono to vyšlo. 11. dubna 2013 zrušil Ústavní soud část zákona, která obcím regulaci hazardu znemožňovala. Byl to patrně první případ, kdy nějaká obec docílila zrušení části zákona, a určitě první, kdy se tak stalo na popud občanského sdružení. Díky nám se otevřela cesta, aby se obce v celé republice, které na svém území hazard nechtějí, mohly konečně této „zábavy“ zbavit. Jak moc to obce využijí, je nyní na nich, určitě jich to využije dost.

Druhým aktuálním projektem, prozatím bez happy endu, je Rekonstrukce státu. Proč rekonstrukce? Náš stát relativně funguje. Nemyslím si, že je na pořadu dne snaha o puč či revoluci. Na druhou stranu, je plno případů, kdy to drhne. Z našeho pohledu je to absence zákonů nutných pro to, aby se politika a toky veřejných financí staly průhlednější či aby státní správa fungovala efektivně a nezávisle na politické libovůli. V tomto ohledu stát potřebuje důkladnou rekonstrukci. Projekt více než rok připravovala skupina dvaceti organizací, za všechny jmenujme Ekologický právní servis, Transparency International a Oživení. Bez ohledu na to, kdo z nás inklinuje spíš doprava a kdo spíš doleva, nás přestalo bavit, jak si parlamentní strany přehazují téma korupce jako horký brambor a jedna na druhou křičí, že ta druhá dostateč-

ně proti korupci nebojuje. Výsledkem ryku je nulový posun v přijímání standardní protikorupční infrastruktury, tedy právního rámce pro účinné omezování prostoru pro korupci. Aby se tedy hnuly, dohodli jsme se napříč neziskovým sektorem, že uděláme velkou společnou kampaň, do níž zatáhneme podnikatele, experty z oblasti práva, ale i širokou veřejnost. A společnými silami politiky přesvědčíme, ať těch pár – respektive devět – protikorupčních zákonů prohlasují. Ještě teď, do voleb.

Pohybovat se ve zkorumpovaném bahně, kde veřejnou zakázku v 60 % případů nezískáte bez úplatků, už nikoho nebaví.

Jsme si jisti, že jejich přijetím by se pročistilo i podnikatelské prostředí. Jak víme od našich kamarádů byznysmenů, pohybovat se ve zkorumpovaném bahně, kde veřejnou zakázku v 60 % případů (jak alespoň tvrdí partnerská Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR) nezískáte bez úplatků, je hodně nepříjemné a v zásadě to už nikoho nebaví.

Které zákony to jsou? Například povinnost zveřejňovat smlouvy uzavírané se státem na internetu, jak to už výborně funguje na Slovensku. Nebo zavést transparentní financování politických stran. Posílit nezávislost státního zastupitelství. Anebo konečně uvést do praxe zákon o státní službě, který by odpolitizoval a profesionalizoval státní správu. Zákon jsme kvůli podmínce pro přijetí do EU odmávali už v roce 2002, ale od té doby se stále šalamounsky odsouvá a odsouvá a odsouvá... Když se podaří více z těchto zákonů přijmout, zpřetrhají se vazby a možnosti odklání peněz mezi politiky, úředníky, byznysem i čistokrevnou mafií. Základním principem je průhlednost toku veřejných peněz, která sama zařídí, že politické i podnikatelské prostředí se stane méně vhodnou arénou pro rozkrádání našich peněz. Je navíc úplně jedno, jestli jste zastánci malého nebo velkého státu, průhledné financování a dostupné smlouvy nejsou ani pravicové, ani levicové.

Doufáme, že se nám podaří vytvořit největší lobbistickou akci u nás.

Jak toho chceme docílit? Jako obvykle. Spoluprací s politiky, silným lobbíngem a veřejným tlakem. Již teď spolupracujeme na precizování návrhů zákonů jak s koalicí, tak s opozicí – z pražské centrály, ale zejména všemožně

po regionech si sjednáváme desítky schůzek s poslanci a senátory. Doufáme, že se nám podaří vytvořit největší lobbistickou akci u nás, jen s tím rozdílem, že lidé nebudou lobbovat skrze svůj byznys, ale ve veřejném zájmu. Za dostupné smlouvy, průhlednou politiku, skutečná majetková příznání a podobně. Zatím se nám pod prohlášení, že budou oněch devět zákonů aktivně podporovat, podepsalo třicet zákonodárců. A předpokládáme rapidní nárůst. I proto, že před volbami budeme informovat, jak kdo o zákonech hlasoval. Oni ti voliči, jak víme z posledních voleb, kandidátkami zamávat umějí. Jednoho se nám však nedostává. Peněz. Respektive peněz nebo lidí. Náš úspěch se odvozuje od počtu poslanců a stran, které na svou stranu získáme, a na to je potřeba mnoha osobohodin. Na rozdíl od potírání hazardu, které šlo dosud dělat opravdu na koleně (i když i tam nyní sháníme peníze), takhle rozsáhlý projekt bez zajištěného financování či s výrazným podílem kvalifikované dobrovolnické pro bono práce nezvládneme. Pokud si myslíte, že naše aktivita má smysl, budeme rádi, když se zapojíte. Přihlaste se

na stránkách www.rekonstrukcestatu.cz, běžte sami za politiky a ptejte se jich, zda pro protikorupční zákony zvednou ruku. Anebo – pokud chcete – nám na boj s hazardem nebo Rekonstrukci státu přispějte.

Bude to dobře zúročeno. Na lidech okolo regulace hazardu i Rekonstrukce státu – z řad aktivních politiků, bývalých gamblerů i nevládek – vidím, že ti lidé opravdu chtějí potřebné zákony prosadit. Opravdu chtějí republiku zbavit rakoviny jménem hazard. A tohle zjištění, že všem u nás ještě není všechno jedno, mě inspiruje a nabíjí. Má to smysl.

| Matěj Hollan

narozen v roce 1984

- absolvent hudební vědy na Masarykově univerzitě
- od roku 2010 šéf sdružení Brnění, které se zasazuje zejména o regulaci hazardu

- člen redakce satirického portálu Žít Brno
- aktuálně se věnuje protikorupčnímu projektu Rekonstrukce státu
- za své aktivity obdržel Cenu Františka Kriegla udělovanou Nadací Charty 77
- žije s Hankou Chalupskou. společně mají jednoho malého Jáchyma Modřeje
- publikuje své názory na blogu: hollan.blog.respekt.ihned.cz
- spoluautor videa Jak odstranit Zemana s Fischerem?, které na Youtube.com vidělo přes 375 tisíc lidí

inzerce

Freeboard®

Feel FREE to show up!

www.freeboard.cz

MOBILNÍ PREZentaČNÍ SYSTÉMY

Juraj Werner:

Golf člověka naučí překonávat vlastní stín

Golf patří mezi sporty, které formují tělo i ducha. Učí samostatnosti, zodpovědnosti i soutěživosti, a je tak vhodnou aktivitou pro děti. V golfovém resortu Kaskáda to dobře vědí a mají pro ně připraveny speciální kurzy. O golfu a dětech jsme hovořili s jednatelem společnosti GOLF BRNO a. s. Jurajem Wernerem.

Jak se u dítěte pozná zájem o golfovou hru a jak ho při trénování motivovat?

Jednoduše. Neřekne „mamko, tatko, pojďme nakupovat“, ale „pojďme na golf“. (smích)
V mnoha případech bohužel jde spíše o ambice rodičů než o zájem dětí. Tak by to nemělo být. A jak motivovat? Malá rada: Rodiče, pozor, pokud vaše děti golf zrovna nebaví, choďte s nimi více na hřiště a méně na cvičnou louku. Aby si mohly hrát – to je bude bavit vždycky.

V kolika jste začínal s golfem vy?

Já byl takové přerostlejší dítě, ve čtyřiatřiceti. (smích) Neexistovala tu cvičná louka, žádný trenér... Dodnes odstraňuji chyby samouka. I proto vím, že člověk by měl vždy začínat s trenérem. Na rekreační fotbálek ho nepotřebujete, ale švih holí je komplikovaná věc... Tenisový servis, švih golfovou holí a basebalovou pálkou jsou podle odborníků nejtěžší pohyby ve sportu a dobře vás je naučí pouze zkušený trenér.

„Vhodnou variantou pro první kontakt dětí s hrou je tzv. snag golf.“

Pokud tedy dítě golf zaujme, co by rodiče měli udělat jako první?

Vyhlednout si na hřišti hodiny, kdy trenéři pracují s dětmi. Spolu s dítětem se podívat, co trénink obnáší. A pak požádat některého trenéra, jestli by si to dítě mohlo zkusit. Nejvíce děti zaujme puttování – když míček spadne do jamky, zasvítí jim oči... Náš resort právě pro děti připravil zajímavou akci: V květnu a červnu pro ně každou sobotu dopoledne na drivingu v Žabovřeskách organizujeme lekce zdarma. Hned zjistíte, zda golfové prostředí vaše dítě zaujme. Další příležitostí, kdy se děti mohou seznámit s golfem, je dětský den v obchodním centru Olympia Brno. Koná se 1. června a budeme zde prezentovat golf jako příjemnou sportovní aktivitu.

Vhodnou variantou pro první kontakt dětí s hrou je i tzv. snag golf. Hraje se s větším míčkem podobným tenisovému a s větší holí.

Děti se snaží zasáhnout různé terče, získávají cit pro míček a golfové návyky... Dobré je také půjčit si vybavu a udělat si rodinný výlet za golfem. A co naopak nikdy nedělat? Příkázat dítěti, že musí začít hrát... To je nejlepší cesta, jak hru znechutit.

Zmínil jste rodinné golfové výlety. Co Kaskáda takovým rodinám nabízí?

Naše kurzy jsou vhodné pro celou rodinu, trenér

se přizpůsobí požadavkům. Můžete se u nás ubytovat a strávit příjemný prodloužený víkend s golfem. Jsme ideální resort pro rodiče s dětmi, kteří si chtějí zahrát a něco se i naučit. A když už tatínek třeba hrát umí, najde si tu někoho do flajtu, zatímco maminka může strávit příjemný čas ve wellnessu nebo na cvičných plochách a dětem se bude věnovat trenér...

Jaké vlastnosti podle vás golf v dětech rozvíjí?

Je to sport, kde si musíte odehrát svých osmnáct jamek a nemůžete se za nikoho skrýt. Nesete zodpovědnost sami za sebe a za svá rozhodnutí na hřišti. Kromě nosiče holí vám nikdo nemůže radit a všichni členové flajtu jsou současně vašimi rozhodčími. Naučíte se spoléhat sami na sebe a překonávat vlastní stín. A samozřejmě je zde i společenská „nastavba“ – kamarádi, se kterými začnete hrát, vám zůstanou na celý život.

Jak je to u dětí s tzv. zelenou kartou?

Také ji získávají, ale zkoušky v podstatě probíhají jako součást kurzů. U nás na Kaskádě např. na velmi kvalitní šestijamkové akademii. U dětí zkoušení probíhá méně formálně než u dospělých, protože se předpokládá, že vždycky jdou na hřiště s někým dalším. A zkušenosti ukazují, že děti si nakonec se zelenou kartou poradí – sice dělají hlouposti, ale jsou v jádru disciplinovanější než mnozí dospělí.

Jaké jsou pořizovací náklady dětského golfového vybavení?

Sada začátečnických holí pro dospělé se vejde do deseti tisíc, dětská je ještě levnější. Golf není v tomto ohledu dražší než třeba lyžování. Když dítě povyroste a je třeba pořídit nové hole, funguje burza použitého vybavení i čilá výměna mezi rodiči. Co se týče oblečení, i děti by měly plnit golfovou etiketu, ale není to tak přísné...

„Na Kaskádě jsme na dětské turnaje připraveni – na Železné devítce máme zkrácené odpaliště.“

Existují u nás golfové soutěže pro děti?

Ano, pro mládež od čtrnácti let. A ještě funguje Tiger Cub – rodinná tour dvojic, které se může zúčastnit rodič nebo jiný člen rodiny se svým malým šampionem. Účelem je podpořit juniorský golf a přiblížit hru dětem všech věkových kategorií. I na Kaskádě jsme na dětské turnaje připraveni – na Železné devítce máme nachystané zkrácené odpaliště z oranžových kamenů v půli ferveje.

V kolika letech mohou děti poprvé vyzkoušet golf?

Předně musím říct, že je dobré začít s více sporty, ne jen s golfem. Co se týče věku, někteří rodiče přicházejí na hřiště už s šestiletými dětmi, ale máme i šampiony, kteří začali v patnácti. Není pevná hranice, ale myslím, že děti ve věku 8–10 už dobře snášejí skutečný trénink. Do té doby by to měla být jen hra.

Jak je to s členstvím dětí v klubu?

Ne všichni návštěvníci naší akademie jsou členové klubu – dítě se může věnovat golfu a nemusí být členem, může hru mít „jen“ jako koníček. Děti s určitou výkonností a vůlí u golfu setrvat by se však už členy stát měly. Jinak máme v klubu asi 280 dětí a studentů, členství do věku šestnácti let stojí pouze 700 korun ročně.

Mají členové klubu zvýhodněné podmínky pro hru i na jiných hřištích?

Reciprocitu máme u všech typů členství, členové klubu mají levnější hru asi na dvacitce dalších hřištích. Děti na tato hřiště chodí hrát poměrně často, absolvují řadu turnajů...

A jak je to vlastně s mladými hráči amatéry a profesionály?

Golf je striktně rozdělený na amatérský a profesionální, přičemž slovo „amatérský“ není pejorativní – jde o přípravku. Amatérští hráči jsou vždy mladí, asi do čtyřiaadvaceti let. Důvod je jednoduchý: V tomto věku se rozhodují, zda zvítězí škola nebo kariéra golfového profesionála. A kdo se rozhodne pro studium a jinou práci, nikdy už pak na golf nemá tolik času.

| Celoroční golfové kurzy pro děti

Začátečníci: kurzy pro golfové nováčky – naplní je seznámení se základy golfu a dosažení herní způsobilosti (zisk „zelené karty“)

Pokročilí: kurzy pro děti, které se už kurzů účastnily a mají osvojené základy – naplní je prohlubování golfových dovedností

Reprezentace: kurzy pro děti, u nichž se projevil talent, dosahují výsledků v republikových soutěžích apod. – naplní je budování soutěživosti a psychické i fyzické zdatnosti

Kdy: v týdnu od 3. září a konec se závěrem školního roku

Kde: Driving range Žabovřesky/Indoor Golf na BVV

Věk: 4–18 let

Trenéři: PGA profesionálové

Další informace a přihláška:
541 511 713, shop@golfbрно.cz

| Golf Brno a. s.

Golfový resort KASKÁDA
Na Golfu 1772, 664 34 Kuřim

Recepce

tel.: 541 511 711
e-mail: recepce@golfbрно.cz

Shop

(přihlášky na individuální trénink a do kurzů)
tel.: 541 511 713
e-mail: shop@golfbрно.cz
www.golfbрно.cz

Podporujeme dobročinné i společenské aktivity

Podpořili jsme činnost občanského sdružení Akademie nadání

Dlouhodobě podporujeme různé charitativní a vzdělávací organizace působící v mnoha oblastech. Aktuálně jsme pomohli plzeňskému občanskému sdružení Akademie nadání (ANA), kterému jsme darovali starší počítače a pomohli mu tak vybavit kanceláře.

Občanské sdružení Akademie nadání vzniklo jako zastřešující organizace spojující rodiče a odborníky, kteří žijí a pracují s „handicapem“ nadání. Jeho cílem je zajistit těmto dětem a jejich rodinám odbornou péči a podporu.

Kvůli svým handicapům/výjimečnosti jsou tyto děti často vyčleňovány z kolektivu vrstevníků. Sdružení usiluje o to, aby se i tyto děti mohly vzdělávat a osobnostně rozvíjet adekvátně

jejich individuálním schopnostem, potřebám i omezením. Zvláštní pozornost je věnována rodinám dětí tzv. dvakrát výjimečných – tj. nadaných dětí s určitým handicapem (specifické poruchy učení, porucha pozornosti a aktivity, Aspergerův syndrom, emoční poruchy, smyslové poruchy apod.). Podrobněji si o Akademii nadání můžete přečíst v reportáži v rubrice Neziskovka v Satisfakci 1/2012.

Těší nás, že jsme mohli aktivity ANA podpořit a že i díky darované technice bude sdružení moci dále provozovat svou užitečnou činnost.

Stali jsme se partnerem druhého ročníku Plesu jako Brno

Jako mediální partner jsme podpořili druhý ročník události PLES JAKO BRNO, která v sobotu

30. března 2013 přivítala v brněnské Wannieck Gallery pětistovku hostů a desítky hvězdných účinkujících. Zazářili mezi nimi třeba Leona Machálková, Roman Vojtek nebo Soňa Norisová se slovenskou vokálovou formací Fragile. Program se nesl ve velkolepém stylu bez jediné pauzy až do půl druhé ráno. Nechyběla ani charitativní dražba na podporu Ligy vozíčkářů, Střediska rané péče v Brně, Nadace pro dětský smích a nadace PRO MATĚJE. Předmětem byl dokonce i osobní automobil a vynesla 440 tisíc korun. Dramaturgii programu připravila organizující agentura One PR. Podrobnější článek o akci najdete na straně 84 této Satisfakce.

text a foto Miroslav Mašek

Černá Hora: malá, ale rozmanitá země

Lákají vás pláže Jadranu nebo raději zdoláváte horské hřebeny? Preferujete historické památky nebo spíše obdivujete zachovalou přírodu? Anebo chcete všechno hezky pohromadě na jednom místě? Pak se vydejte na letní dovolenou do Černé Hory!

Do Černé Hory vyjíždíme od severu ze Srbska přes hraniční přechod Brodarevo. Signálem, jenž nám dává najevo, že teď už jsme na opravdovém Balkáně se vším všudy, je první mešita, kterou po cestě vidíme. Rovněž káva, kterou se během cesty udržujeme ve střehu, začíná mít konečně tu správnou orientální chuť. Prostě podle všeho je zde asi hranice mezi Srbskem a Černou Horou od roku 2006 vytyčena správně.

V roce 1516 vznikla v zemi teokratická vláda trvající až do 19. století.

Ostatně samostatnost je Černohorcům vlastní. Zhruba od 10. století v prostoru dnešní Černé Hory existovalo po několik stovek let knížectví nazývané Duklja, Diokletija či také Zeta. Když si od 15. století Turci začali podmaňovat Balkán, nepoddajní Černohorci svou nezávislost ubránili. Přesunuli sídlo do města Cetinje, které leželo v nepřístupných horách, a zachovali si autonomii. V této době se pro knížectví ustálilo používání názvu Černá Hora. V roce 1516 předal poslední potomek dynastie Crnojevićů nástupnictví biskupovi z Cetinje, čímž vznikla v zemi teokratická vláda. Vládoucí biskupové museli dodržovat celibát, a tak bylo instalováno pravidlo, že vláda přecházela vždy ze strýce na synovce. Ke vzniku Černohorského knížectví a později i království došlo roku 1852, když se tehdejší vladyka Danilo II. Petrović-Njegoš rozhodl odhodit své náboženské postavení a oženit se. Tento krok po staletích přeměnil Černou Horu opět ve světské knížectví. Po válce proti Turkům na konci 19. století Černohorci získali znovu přístup k moři, avšak za první světové války byla Černá Hora obsazena Rakouskem-Uherskem, aby se po konfliktu stala součástí Království Srbů, Chorvatů a Slovinců, potažmo Jugoslávie. Po druhé světové válce pak byla obnovena jako součást socialistické federace. Hlavní město se však přesunulo z dvacetitisícové Cetinje do Podgorice, jež byla na počest vůdce země Tita až do roku 1992 přejmenována na Titograd. Roku 2003 získala Černá Hora ještě vyšší autonomii vytvořením státního společenství Srbsko a Černá Hora a o tři roky později již plnou nezávislost.

Černá Hora je doslova přeplněna serpentinovými úseky cest s tunely.

Silnice dále k jihu nás vede údolím řeky Lim, které je z obou stran lemováno vysokými skalami Jadovniku a Lisé planiny. Spíše jen tušíme, že vysoko ve skále po naší levici vede železnice

spojující Bělehrad s Barem na břehu Jadranu. Důkazem jsou jen občasné krátké mosty začínající a končící přímo tunelem.

Za Bijelym Poljem objíždíme ze západu pohorí Bjelasice a u města Mojkovac chvíli jedeme podél řeky Tary, abychom se vzápětí přes průsmyk ve výšce téměř 1100 metrů nad mořem dostali do sousedního kaňonu řeky Morači. Výhledy jsou úžasné. To ale ještě netušíme, že Černá Hora je doslova přeplněna nejen podobnými serpentinovými úseky s tunely, ale dokonce úseky ještě daleko strmějšími a klikatějšími. Zde jsou tunely daleko četnější, tmavší a výhledy ze silnice mnohem dramatičtější. Chceme udělat odbočku do údolí kaňonu říčky Mrtvice, ale minuli jsme ji. Bohužel později jsme se sem již nedostali, a tak o této údajně moc hezké lokalitě nemohu podat bližší komentář.

Kolem klikatící se silnice jsou jako patníky rozesety náhrobky těch, kteří svou dravou balkánskou jízdu v serpentinách nezvládli a i se svým plechovým miláčkem skončili na dně kaňonu Morači. Jak se blížíme stále více na jih, kaňon se otevírá a stává se mělkým, takže dnešní hlavní město Podgorica již leží v nížině Skadarského jezera. Podgorica je současně i největším městem, má 159 tisíc obyvatel. Pro srovnání, celá Černá Hora jich má jen něco málo přes 600 tisíc při rozloze asi poloviny Moravy.

U Skadarského jezera si lze najmout loď k výletům na ostrovy s funkčními kláštery.

Podgorica nemá turistovi moc co nabídnout, a tak pokračujeme dále na jih. U Virpazaru sjíždíme z hlavní silnice směr moře a hledáme silničku lemující skalnatý jižní břeh Skadarského jezera. Ta má šířku spíše parkové cesty. Zpočátku vede při břehu v hustém křovinatém porostu, kde není vidět, co je za zatáčkou. Pak se ale začne zvedat do poměrně příkrých svahů rozlohou nevelkého pohoríčka Rumija, které vyplňuje úzký pás pevniny mezi Jaderským mořem a Skadarským jezerem. Použil jsem sice slovo „pohoříčko“, ovšem je třeba dodat, že nejvyšší vrchol dosahuje téměř nadmořské výšky Sněžky. Ke břehu Jadranu i Skadarského jezera je to z něj vzdušnou čarou jen asi 8–10 kilometrů. Výhledy na jezero jsou stále lepší a lepší. Ze silničky tu a tam prudce klesají odbočky dolů ke břehu, kde se nachází několik vesnic zdobených spíše minarety než kostelními věžemi – třeba Šestani, Muriči či Beš. Ve vesnici Dolni Muriči mají místní kluci loď

s motorem, kterou si lze najmout k výletům na blízké jezerní ostrovy s funkčními kláštery. Nalevo a napravo, tedy na ostrovech Starčevo a Moračnik, jsou kláštery mužské, uprostřed na ostrově Beška, na něj lze i doplavit, stojí klášter ženský. Všechny prý fungovaly zhruba před 500 lety, pak byly opuštěny. Současná pravoslavná církev však hodlá tradici klášterů na Skadarském jezeru obnovit, a tak sem vysílá své lidi. My navštívili Starčevo a Bešku. Na Starčevu žije jen jeden mnich. Jakýsi Srb jménem Gregor, který se sem nastěhoval zhruba před dvaceti lety, kdy opustil svůj běžný život elektroinženýra a karatisty. Vlastnoručně si tu vybudoval dům i svatyni. Pěstuje zeleninu a vyrábí dřevěné krabičky. Má loď a jednou za měsíc jezdí na nákup do Virpazaru. Byl velmi vstřícný, nabídl nám rakiji a dlouho si s námi povídal. Je to moderní mnich, kterého několikrát do měsíce navštíví pár turistů. Na Bešce pak žijí čtyři mnišky – tři Srbky a jejich asi třicetiletá představená původem z Moskvy. Chodí všechny v černém a nebyly zdaleka tak vstřícné jako mnich ze Starčevo. Zakázaly nám dokonce fotografovat. Ujala se nás představená, která měla v zásadě naučnou pohádku pro turisty. O osobních aspektech zdejšího života se odmítala bavit a vždy šikovně navázala na svoji „pohádku“ o historii klášterů. I tak to bylo velmi zajímavé.

Voda v jezeře je teplá a čistá, probíhá tudy hranice mezi Černou Horou a Albánií.

Voda ve Skadarském jezeře je velmi teplá a čistá. Jezero samotné je největší kryptodepresí v Evropě – dno leží v nehlubší části až šedesát metrů pod mořskou hladinou. V průměru je však pouze 5–8 metrů hluboké. Jen na některých místech, kterým se říká oka, se hloubka pohybuje kolem čtyřiceti metrů. Jezero je průtokové – vtéká do něj řeka Morača a vytéká z něj řeka Bojana, avšak ze dna vyvěrá i několik pramenů. Hladina jezera leží ve výšce šesti metrů nad mořem. Tak, jak je jižní břeh Skadarského jezera strmý, tak je severní bažinatý, porostlý rákosem a lekníny. Příhodné prostředí láká mnoho druhů ptáků. Je to největší jezero na Balkáně s rozlohou hladiny kolem 400–500 kilometrů čtverečních v závislosti na ročním období. Jezerem probíhá hranice mezi Černou Horou a Albánií a rovněž místní obyvatelstvo je z podstatné části již albánské národnosti. Ostatně Černou Horu lze označit za stát relativně multikulturní. Černohorci tvoří pouze 43 %

obyvatel. Zbytek Srbové (32 %), Albánci (5 %) a zbylých 20 % jiné národnosti. 58 % obyvatel země je pravoslavného vyznání, římských katolíků zde žije 18 %, 16 % je muslimů. Jako úřední jazyk slouží srbochorvatština, zde tradičně označovaná za srbštinu, a to její ijekavská varianta (užívaná také v Bosně a Hercegovině) psaná rovnocenně latinkou i cyrilicí. Po oddělení Černé Hory od Srbska se postupně ustavuje jako černohorština.

Noc jsme se rozhodli strávit v Dolním Muriči na břehu jezera. Potkali jsme tu dvě skupinky Čechů na kolech, jinak sem asi příliš jiných turistů nezavítá, což je dobře. Na pláži v Dolním Muriči je dokonce i malá restaurace, ale s nehorázně drahým pivem. Vydali jsme se tedy koupit od místních víno. Koho však nepotkáme – Albánce, který se tolik rozčiloval, když jsme dříve téhož dne nebyli schopni najet na kraj srázu, aby se nám mohl vyhnout se svým nákladáčkem. Teď se však usmíval a zval nás k sobě domů. Pomohli jsme mu do kopce odtáhnout pytle s bramborami a na oplátku byli pohostěni domácím chlebem, domácím medem a domácím sýrem. A na cestu jsme dostali láhev domácího vína.

Pár kilometrů od pobřeží leží ruiny někdejšího města Stari Bar.

Cesta kolem jižní strany jezera zabere poměrně dost času. Pokud člověk ještě zastavuje, aby se pokochal, je nutno počítat tak čtyři hodiny. Tam, kde se silnička přehupuje na stranu hřebene přivrácenou k moři, je možné udělat hřebenovou procházku dále na východ. Je z ní skvělý výhled jak na jezero, tak na moře. Za jezerem můžete vidět na horizontu sněhem pocukrované vršky pohoří Prokletije, na východním cípu jezera pak albánské město Škodra. Následuje sjezd do pobřežní nížiny a přes Vladimír se dostáváme konečně k Jadranu do města Ulcinj – sídla, které je kontinuálně osídleno prý už 2500 let.

Pár kilometrů od pobřeží a současného přístavu Bar leží ruiny někdejšího města Stari Bar. Původně se jmenovalo Antibar a název získalo podle polohy proti italskému městu Bari. Největší rozkvět zde nastal pravděpodobně za vlády Benátčanů. Naopak za vlády Turků bylo město v roce 1878 zničeno a vylidněno. Zdejší památky nás neklamaly. Málo turistů a příjemná atmosféra. Celý areál ruin je vkusně osázen kvetoucími keři a stromy a na pozadí se skví panorama bělostných vápencových skal pohoří Rumija. Při cestě na západ si nelze nevšimnout do moře vybíhajícího poloostrova, na němž je usazena pů-

vodně malá rybářská osada s kamennými domky. Její název je odvozen od kostela sv. Štěpána, který stojí na nejvyšším místě ostrova: Sveti Stefan. Založena byla v 15. století a později obehnaná hradbami. Začátkem 60. let se však vesnička transformovala v hotelový komplex s osmdesáti domky přeměněnými na luxusní apartmány. Kolem se rozkládají krásné oblázkové pláže. Dalším významným městem na pobřeží je Budva. Odtud šplhá do vnitrozemí silnice přes pohoří Lovčen k bývalému hlavnímu městu Cetinje. To je posazeno v horách asi 700 metrů nad mořem, díky čemuž má mírnější klima a také jinou architekturu i atmosféru než přímořská letoviska. Působilo na mě trochu ospale, budilo dojem, že jsme spíše na vesnici než v bývalém hlavním městě. A to bylo příjemné.

Boka Kotorská se díky strmému pobřeží podobá severským fjordům.

Cetinje opouštíme po silnici vedoucí přes vápencové pohoří Lovčen do Kotoru. Nejvyšší bod se nachází v nadmořské výšce více než 1700 metrů nad mořem a i on je jen pár kilometrů vzdušnou čarou od moře. Toto pohoří, ač z bělostného vápence, je považováno za onu Černou horu, která dala jméno celé zemi. Silnice se zase mění spíše v silničku, stoupá a klikatí se. Na půl cesty leží v údolíčku vesnice Njeguši vyhlášená svým pršutem. A také tím, že je rodištěm Petra Petroviče Njegoše, největší postavy dějin Černé Hory. Po klikaté silničce se dostáváme do míst, odkud je již možno spatřit Boku Kotorskou jako na dlaní. Pohled na město Kotor přímo pod námi působí jako z letadla. Nepřeháním, když napíšu, že skála pod námi spadá takřka kolmo dolů a vzdálenost k mořské hladině bude atakovat jeden výškový kilometr. V ní vytesána pokračuje dolů do Kotoru naše silnička. Má tvar nespočtu serpentín, které jsou vždy ve svém ohybu zavrtány do skály malým tunelem. Boka Kotorská je největší přírodní záliv na jihu Jaderského moře a díky strmému pobřeží není nepodobná severským fjordům. Její celková délka činí 28 kilometrů a šířka v nejužším místě pouze 350 metrů. Za první republiky byla přístavem i pro československé lodě. Za návštěvu stojí rozhodně i samotný Kotor. Má opevněné starobylé centrum a řeckou, římskou, byzantskou, benátskou, slovanskou i rakousko-uherskou minulost. Patří k nejzachovalejším historickým městům jihovýchodní Evropy a právem je zapsán na seznamu UNESCO. Kromě zatím zmiňovaných Lovčenu a Rumije

oplývá Černá Hora nespočtem dalších pohoří. Jedním z nejvýraznějších je vysokohorský Durmitor s nejvyšším vrcholem Bobotov kuk (2523 m n. m.). V pohoří se nachází devatenáct jezer, která jsou většinou ledovcového původu. Významným turistickým střediskem pohoří je obec Žabljak, která leží v nadmořské výšce 1450 metrů.

Velkou část Durmitoru lze vidět i z tzv. transdurmitorské silnice, aniž by člověk musel vystoupit z auta, což se ovšem samozřejmě doporučuje. Tato silnička šplhá až téměř do 2000 metrů nad mořem. Za vesnicí Trsa prudce spadá serpentinami a skalními tunely, z nichž v jednom je dokonce křižovatka, do údolí řeky Pivy. K Pivskému jezeru, které vlastně není jezerem, ale úzkou a vysokou přehradou, jež dnes leží jen kousek od bosensko-černohorských hranic. Voda v přehradě je nádherně zelenkavá a vyzývá ke koupání, ale zřejmě bude dost studená. A hlavně, cestou vlastně není kde zastavit a chybí jakýkoliv rozumný přístup k vodě.

Součástí národního parku Durmitor je také známá řeka Tara. Protéká vápencovým kaňonem, který je 78 kilometrů dlouhý, někde i 1300 metrů hluboký a chráněný jako součást světového kulturního dědictví UNESCO. Je přemostěn velkým obloukovým mostem, který byl ve své době nejdelší na světě. Nedaleko něho nakonec kempujeme.

Život ve zdejších horách musel být těžký a prokletý.

Při albánských hranicích mne zaujalo rozlohou nevelké a málo navštěvované, zato velmi malebné pohoří Komovi. Dominantou jsou samostatné skalnaté vrcholy Kom Vasojevički (2460 m) a Kom Kučki (2487 m). Na úpatí hor se pásly kozy a koně, syté barevné květy rostlin kontrastovaly s bílým vápencem. Výstup jsem si užil, bylo to opravdu moc hezké.

Dále jsme se přemístili kolem pohoří Visitor do Plavu a kolem Plavského jezera do vesnice Gusinje, výchozího bodu pro poznávání pohoří Prokletije, respektive jeho černohorské části. I v Gusinje je hojně zastoupen albánský živel. Dost se tu staví a – podobně jako jsem viděl na Ukrajině – i tady dost nesmyslně. Zřejmě projevem postoje „podívejte, já na to mám“ tu je budování domů připomínajících hrad, které mají v každém rohu kulatou věžičku s točným schodištěm uvnitř. Nedaleko Gusinje jsme také natrefili na kočovný cikánský tábor.

Gusinje je vstupní branou do černohorské části pohoří Prokletije, jehož větší část se nachází již

v Albánii. Prokletije je typické monumentálními vápencovými stěnami a hlubokými dolinami. Málo osídlené a nepřístupné, stalo se útočištěm i pro všechny na Balkáně žijící šelmy včetně medvěda.

Ráno se vydáváme na průzkum doliny Grbaja. Oproti informacím z let minulých, kdy nebyla kvůli pohraničnickům přístupná, nám nečinilo problém se dostat až na její konec dokonce i terénním autem. Výhled na věnec štítů obepínající konec doliny je úžasný. Za nimi je již Albánie, za štíty po levé ruce sousední dolina Ropojana, po pravé ruce máme horu Volušnica. Život ve zdejších horách asi opravdu musel být těžký a prokletý.

Abychom se dostali do doliny Ropojana, museli jsme se vrátit až do Gusinje a odtud směřovat podél říčky, která v dolině vyvěrá. Poslední je osada Vusanje. Za ní stojí bývalá strážní budova pohraničnicků a dále jen kamenitá cesta, která je sjízdná pouze 4x4. Cesta se neustále zhoršuje. Chceme dojít až k jezeru na albánské hranici. Objevujeme pěšinu vedoucí houštím na dně doliny. Přes menší zalesněný hřebínek se nakonec dostáváme do závěru doliny a před námi se otevírá krásný pohled na pleso, které má podle mé ruské vojenské mapy albánský název Ličeni Gštars. Je to paráda. Teď vidíme Karanfilu i z druhé strany – a dokonce se i zrcadlit v hladině jezera.

V Černé Hoře je nepochybně spousta dalších zajímavých míst a je už jen na vás, abyste je objevili. Věřím, že návštěva této balkánské zemičky vás nezklame. Černá Hora má obrovský turistický potenciál a dost možná se jednou stane Švýcarskem Balkánu.

| Kde hledat

www.gov.me/en

www.touristinmontenegro.com

www.photomontenegro.net

Nový způsob výkonu rozhodnutí: správa nemovitosti

S účinností od 1. ledna 2013 došlo v rámci úpravy zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, mimo jiných podstatných změn i k zavedení nového způsobu výkonu rozhodnutí. Je jím institut správy nemovitostí upravený v ust. § 320b a násl. o. s. ř. Tento institut však není v našem právním řádu až na některé modifikace novinkou. Jeho úpravu znal již zákon č. 79/1896 ř. z., o řízení exekučním a zajišťovacím (exekuční řád), jenž pozbyl účinnosti k 31. prosinci 1950.

Podle této nové úpravy přejímá příslušný soud správu nemovitostí, proti níž nařízený výkon směřuje, a to nabytím právní moci usnesení soudu o nařízení výkonu rozhodnutí. Přechází na něj právo činit veškeré právní úkony s danou nemovitostí související, jakož i zahájit případná správní či soudní řízení dotýkající se předmětné nemovitosti, a činit v těchto řízeních veškeré procesní úkony za povinného.

Dle § 320b odst. 1 platí: „Výkon rozhodnutí správou nemovitosti může být nařízen, jen když oprávněný označí nemovitost nebo jejich soubor, jejíž správu navrhuje, a jestliže doloží, že nemovitost nebo jejich soubor je majetkem povinného. O tom, že byl podán návrh na nařízení výkonu rozhodnutí správou nemovitosti, soud vyrozumí katastrální úřad, v jehož obvodu se nemovitost nachází.“ Tento způsob výkonu rozhodnutí je tak primárně výhodný pro oprávněného, který nemá potřebné informace o případných dlužnících povinného a není schopen soudu dostatečně identifikovat případné pohledávky povinného za účelem jejich přikázání oprávněnému. Výkon rozhodnutí správou nemovitosti však skýtá odlehčení i pro samotného povinného, jehož chrání v případě bagatelních pohledávek oprávněného před zpeněžením celé nemovitosti v rámci výkonu rozhodnutí, kdy by se takový postup jevil jako zjevně neúčelný. Prostřednictvím správy nemovitosti soudem se tak budou postihovat užitky, které z nemovitosti plynou, v případě nevhodnosti zabavování takových užitků v rámci výkonu rozhodnutí přikázáním pohledávky. Oprávněný totiž často neví, odkud případné užitky plynou, tedy nezná skutečnost, kdo je poddlužníkem (nájemcem nebo osobou jinak úplatně užívající nemovitost) povinného.

V rámci usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí správou nemovitosti soud povinnému zakáže

předmětnou nemovitost převádět na třetí osoby či jinak zatěžovat, přijímat z ní užitky či plnění. Dále soud povinnému přikáže, aby do 15 dnů od doručení usnesení sdělil, zda a kdo nemovitost užívá, zda a kdo má uzavřenu nájemní smlouvu k nemovitosti nebo její části, zda je nemovitost zatížena věcným břemenem a komu takové právo svědčí. Dále přikáže povinnému, aby v téže lhůtě sdělil, jak a kým jsou zajištěny dodávky služeb spojených s užíváním a správou nemovitosti a zda, kým a v jakém rozsahu je nemovitost pojištěna, jakož aby sdělil i případné spory či jiná řízení ohledně nemovitosti. Vedle těchto povinností je rovněž povinen soudu umožnit kdykoliv nahlížet do účetních záznamů, smluv a dalších písemností týkajících se nemovitosti a umožnit i neomezený vstup do všech prostor předmětné nemovitosti.

S výše uvedenými povinnostmi souvisí i § 320g odst. 1: „Nařízení správy nemovitosti nemá vliv na nájemní smlouvy týkající se nemovitosti. Soud však může takové smlouvy vypovědět za podmínek stanovených zákonem, touto smlouvou nebo jinou dohodou s nájemcem a sjednat jiné nájemní smlouvy.“ a odst. 2: „Soud je oprávněn vypovědět či jinak ukončit a uzavřít nové smlouvy, kterými jsou zajištěny dodávky služeb spojených s užíváním a správou nemovitosti a pojištění smlouvy za podmínek stanovených zákonem, těmito smlouvami nebo dohodou s dodavateli těchto služeb. Může se také domáhat vyklizení nemovitosti, zániku věcných břemen či zrušení jiných vztahů, na jejichž základě je nemovitost užívána, za podmínek stanovených zvláštním zákonem, těmito smlouvami nebo dohodou s účastníky těchto právních vztahů.“ Z citovaného zákonného ustanovení je patrné, že soud bude moci v rámci výkonu správy nemovitosti rušit, měnit či sjednávat zcela nové právní vztahy související se spravovanou nemovitostí, a to takřka bez jakéhokoliv omezení co do obsahu dotčených smluv. Takto může soud, pověřený vykonavatel nebo jiný zaměstnanec soudu manipulovat se smlouvami nájemními, smlouvami o dodávkách služeb a jiných plnění či smlouvami pojistnými. Jediné omezení v dispozicích s nemovitostí, jež se nachází pod správou soudu, týkající se ukončování smluvních vztahů je dáno podmínkami stávajících smluv, případně příslušnými zákonnými ustanoveními. Tato omezení však platí pouze do doby, než je s druhou smluvní stranou dohodnuto jinak. Zákon ovšem paradoxně soudu nestanoví jakákoliv omezení směřující k nastavení podmínek budoucích nájemních či jiných smluv (přípustnou délku smluvního vztahu – nájmu, výši nájemného,

výpovědní lhůtu apod.). Důvodová zpráva k přijaté novele stanovuje k oprávnění měnit stávající či sjednávat nové smlouvy pouze to, aby dispozicemi soudu bylo dosahováno nejvyššího možného zisku ve vztahu k uspokojení oprávněného.

Případná korekce libovůle soudu při sjednávání nových smluv ve vztahu k postižené nemovitosti tak bude vyplývat z následné praxe či judikatury soudů. Již v říšském exekučním řádu byla pro sjednávání nových nájemních smluv totiž stanovena omezení, dle kterých mohl správce nemovitosti vypovědět stávající smlouvy za podmínek v nich sjednaných a sjednat jiné nájemní smlouvy pouze na dobu v místě obvyklosti. Tato a jiná případná omezení zákonodárce z neznámého důvodu z původní úpravy nepřevzal.

text (BR), foto archiv

Tour de France:

Stará dáma slaví stovku

Každý sport má svou vrcholnou událost, která vstoupila do legend. Pro tenisty je to Wimbledon, pro žokeje Velká národní, pro automobilisty Rallye Paříž–Dakar. Jasno mají i cyklisté: Absolutním vrcholem se jim stala Tour de France, závod, který letos slaví sté narozeniny.

Hranice mezi šílenstvím a genialitou bývá tenká. A tak když ve Francii počátku 20. století někdo začal uvažovat o cyklistickém závodě dlouhém téměř 2500 kilometrů, mluvílo se o něm jako o pomatenci. Tím „někým“ byl novinář listu L'Auto (předchůdce dnešní L'Equipe) Géo Lefèvre. Dokázal přesvědčit svého šéfa Henriho Desgrangeho, aby dal nápadu zelenou a zorganizoval akci jako propagační závod novin.

V roce 1903 jezdci spali kolem cest a měli zakázáno přijímat cizí pomoc.

A tak 1. července 1903 vyrazilo prvních šedesát průkopníků na kolech z Montgeron. Čekal je opravdový záhul – šlo o téměř nepřetržitý

vytrvalostní závod, v noci jezdci spali kolem cest a měli zakázáno přijímat cizí pomoc. Šest dnes už jen těžko představitelně dlouhých etap (třeba ta z Nantes do Paříže měřila 471 kilometrů) vyčerpalo závodníky natolik, že pouze jednadvacet z nich dorazilo do cíle – v čele s Mauricem Garinem, který se stal prvním vítězem vznikající legendy.

Tak heroický podnik rychle překonal nedůvěru veřejnosti, na vlně úžasu a obdivu získával popularitu a každým rokem lákal více a více závodníků i diváků. Francouzi Tour přijali jako výjimečnou příležitost, která spojovala jejich města s krajinou a od roku 1910 i s horami. Tour de France se tak dostala do centra pozornosti a už ho nikdy nepustila. A za desítky let své existence prokázala,

že umí reagovat na požadavky doby. Stejně jako celá Francie závod těžil ze zavedení placených dovolených v roce 1936, přežil dvě světové války, po nichž si užíval zasloužené roky ekonomické prosperity. S nástupem globalizace zavítala Tour i mimo francouzské území. Dnes stojí na vrcholu světových sportovních událostí a těží z bohatých zkušeností.

Snad až na zakladatele závodu Henriho Desgrangeho, který stál u kormidla plných třicet let, prosluli ředitelé Tour spíše konzervativností při vymýšlení novinek. Letošní závod je ale neobyčejný a tým v čele s Christianem Prudhommeem si řekl: Dost! A připravil událost, na kterou se bude ještě dlouho vzpomínat. Ne náhodou její motto letos zní „100% mythique“.

**6 horských etap, 4 dojezdy na vrcholu,
2 stoupání na l'Alpe d'Huez, dojezd
při umělém osvětlení...**

Bude to Tour, která přinese sto procent vášně.
Když byly novinky loni v říjnu zveřejněny v paříž-

ském Kongresovém paláci, mezi přítomnými to
zašumělo. Fantastická trasa! Jednadvacet etap,
3360 kilometrů, poprvé po deseti letech celá
Tour kompletně na francouzském území. Šest
horských etap, čtyři dojezdy na vrcholu, dvojitě
stoupání na l'Alpe d'Huez, horský i týmový

chronometr a k tomu ještě dojezd na Champs-Élysées při umělém osvětlení!

Letošní Tour má zkrátka ukázat světu barvy a vůně Francie, její nejkrásnější místa a... udržet napětí až do posledního závodního dne. To se totiž loni moc nepovedlo a při jubilejním ročníku

pořadatelé nechtějí nic ponechat náhodě. Plný emocí bude už začátek závodu – Grand Départ je naplánován na 29. června a umístěn na ostrov Korsika, kde si Tour odbude premiéru. Na jezdce však tentokrát nečeká úvodní prolog, nýbrž rovnou ostrá etapa. To nazhavilo hlavně nejlepší

spurtery – poprvé od roku 1966 bude mít někdo z nich šanci obléknout žlutý dres hned první den! Není divu, že Břít Cavendish již při prezentaci mluvil o první etapě velmi horlivě... Na ostrově se odehrají ještě další dvě dějství, hned druhý den vystoupá peloton do 1163 metrů nad mořem na Col de Vizzavona. Po třetí etapě s cílem v Calvi se Tour přesune na kontinent. Na čtvrtý den budou čílit družstva se silnými časovkáři, neboť i týmový chronometr v okolí Nice může zamíchat pořadím. Následné tři etapy do Marseille, Montpellier a Albi budou patřit opět spurterům.

Nejdelší etapa se pojede v den výročí pádu Bastily.

První finiš na kopci přijde v osmé etapě, po Col de Pailhères následuje cílové Ax 3 Domaines. Další den se pojede těžká pyrenejská etapa přes pět stoupání, nejnámější – Col de Peyresourde – přijde zhruba uprostřed. Tím pro letošek Pyreneje končí a možná se budou při jubileu cítit trochu uraženě. Po volném dni následuje bretaňská etapa s cílem v Saint-Malo a první individuální časovka. Pak už závod nabere směr Alpy. Nejdelší etapa stého ročníku se pojede 14. července – ne náhodou v den výročí pádu Bastily. Cíl etapy zvolili pořadatelé vskutku famózní: větrnou horu Mont Ventoux. 15. července bude na pořadu druhý volný den.

To nejlepší si ale jubilejní ročník schovává na závěr. V sedmáctém dějství se pojede ne-tradiční horská časovka z Embrunu do Chorges. A potom? Královská etapa! Contador, Schleck, Evans a další favorité se hned dvakrát vyšplhají na legendární l'Alpe d'Huez! Následovat bude opět horská etapa s cílem v Le Grand Bornand, brutální čtyřboj zakončí dvacátá etapa z Annecy na Semnoz. Posledních deset „závodních“ kilometrů Tour tak bude mít sklon neuvěřitelných 8,5 procenta!

V neděli 21. července zakončí závod tradičně etapa s cílem na Champs-Élysées, ovšem... v ne-tradiční hodinu. Pojede se za umělého osvětlení, jako u Formule 1 v Singapuru. Jak to všechno shrnout jedním slovem? Mystique...

Odvrácená tvář legendy. Doping...

Emoce, pot, skvělé výkony, nádherná atmosféra, tradice, rytířské zápolení... Ano, to všechno je Tour. Ale nejslavnější cyklistický závod má i odvrácenou tvář. Jmenuje se doping. A nejde zdaleka jen o kauzu Lance Armstronga, který na Tour triumfoval sedmkrát, ale příznáním

dopingu šokoval celý sportovní svět a o všechny tituly přišel. První skandál přišel už v roce 1967, kdy při výjezdu na Mont Ventoux zemřel Brit Tom Simpson – kvůli nadměrnému užívání amfetaminu. Až na dno Tour klesla roku 1998, kdy celníci zatklí lékaře týmu Festina za držení nelegálního množství léků na předpis a narkotik: erythropoetinu, růstových hormonů, testosteronu a amfetaminu. Brzo poté policisté našli dopingové produkty

i ve stáji TVM. Závod byl zásadně narušen, některé týmy odstoupily, jiné protestovaly proti zákrokům policie přerušáním etap. Rok 2007 pak přinesl skandály hvězd Vinokurova a Rasmussena. Vedení závodu si výbušnost situace kolem dopingu uvědomuje. Christian Prudhomme nedávno prohlásil: „Tour de France bude vždy silnější než doping!“ Uvidíme...

Milujete cyklistiku? Pak by byl neodpuštělný hřích si stou Tour nechat ujít a nevyrazit do Francie. Už jen proto, abyste na vlastní oči viděli, zda pod pařížskými lampami zvíťezí sport a fair play, nebo temná strana duše každého z nás. A setkali se s nejslavnějším fanouškem cyklistiky na světě – El Diablem s nezbytným trojzubcem, který závodníkům jistě udělí pekelné tempo...

| Nejlepší Češi a Slováci na Tour

- Ján Svorada – Tour jel 8x, nikdy se nedostal do stovky nejlepších, ale vyhrál 3 etapy a v roce 2001 dokonce tu závěrečnou
- Pavel Padrnos – Tour jel 8x, nejlépe skončil na 65. místě, 3x vyhrál týmovou časovku
- Roman Kreuziger – Tour jel 4x, 2x skončil devátý, jednou dvanáctý, jednou stodvanáctý
- Peter Sagan – Tour jel poprvé v roce 2012, vyhrál 3 etapy, obsadil 42. místo a získal zelený trikot pro vítěze bodovací soutěže

| Tour de France 2013

29. června (Korsika) – 21. července (Paříž)
Počet etap: 21, délka: 3360 km
www.letour.fr

Mucha se vrací do Obecního domu

Prostory Obecního domu v Praze se na čtyři měsíce proměnily ve svatostánek české secese. Ve světové premiéře je totiž zaplnila díla malíře Alfonse Muchy. Jde o sbírku více než 150 artefaktů složenou z plakátů, dekorativních panó, předmětů denní spotřeby, kalendářů a pohledů, kterou zkompletoval legendární tenista Ivan Lendl.

Ivan Lendl začal sbírku shromažďovat po setkání s Muchovým synem Jiřím.

Slavný sportovec Ivan Lendl začal sbírku shromažďovat po setkání s Muchovým synem Jiřím, s nímž ho seznámil tehdejší trenér československého týmu pro Davis Cup Jan Kukul. Důležitý mezník pro něj představovala spolupráce s kurátorem Jackem Rennertem z USA, předním znalcem plakátového umění. Praha Muchovu výstavu přivítá díky umělecké vášni Richarda Fuxy, předsedy správní rady nadačního fondu nesoucího jeho jméno, který v současné době sbírkou disponuje.

Kromě zážitku z unikátního projektu si návštěvníci mohou odnést domů i exkluzivní reprodukce umělcových plakátů v nejlepším možném tiskovém provedení nebo luxusní šátky. Ty jsou vyrobeny rovněž ve špičkové kvalitě ze stoprocentního přírodního hedvábí. Specializovaná prodejna dále nabídne šperky, pohlednice a pro děti magnetky či bločky. Pro Muchovy obdivovatele je připravena kniha mapující celou expozici, kterou sestavil kurátor výstavy Karel Srp. Přináší téměř kompletní malířovu tvorbu v této oblasti a je rozšířena o reprodukce přípravných studií a kreseb, jež se dnes nacházejí v mezinárodních sbírkách od Japonska přes Francii či Itálii až po USA.

| Čím je výstava jedinečná?

„Svou rozsáhlostí. Exponáty nabízejí pohled na všechna tři umělcova období práce pro tisk – pařížské, americké i české. Najdou se mezi nimi i díla, která vznikala v době, kdy již tvořil pouze na přání přátel nebo pro charitativní účely.“

Karel Srp, kurátor výstavy

| Výstava Ivan Lendl: Alfons Mucha

Kde:

Obecní dům hlavního města Prahy
náměstí Republiky 5, 112 21 Praha

Kdy:

10. dubna – 31. července 2013

Po – Ne 10 – 19 hodin

Vstupenky:

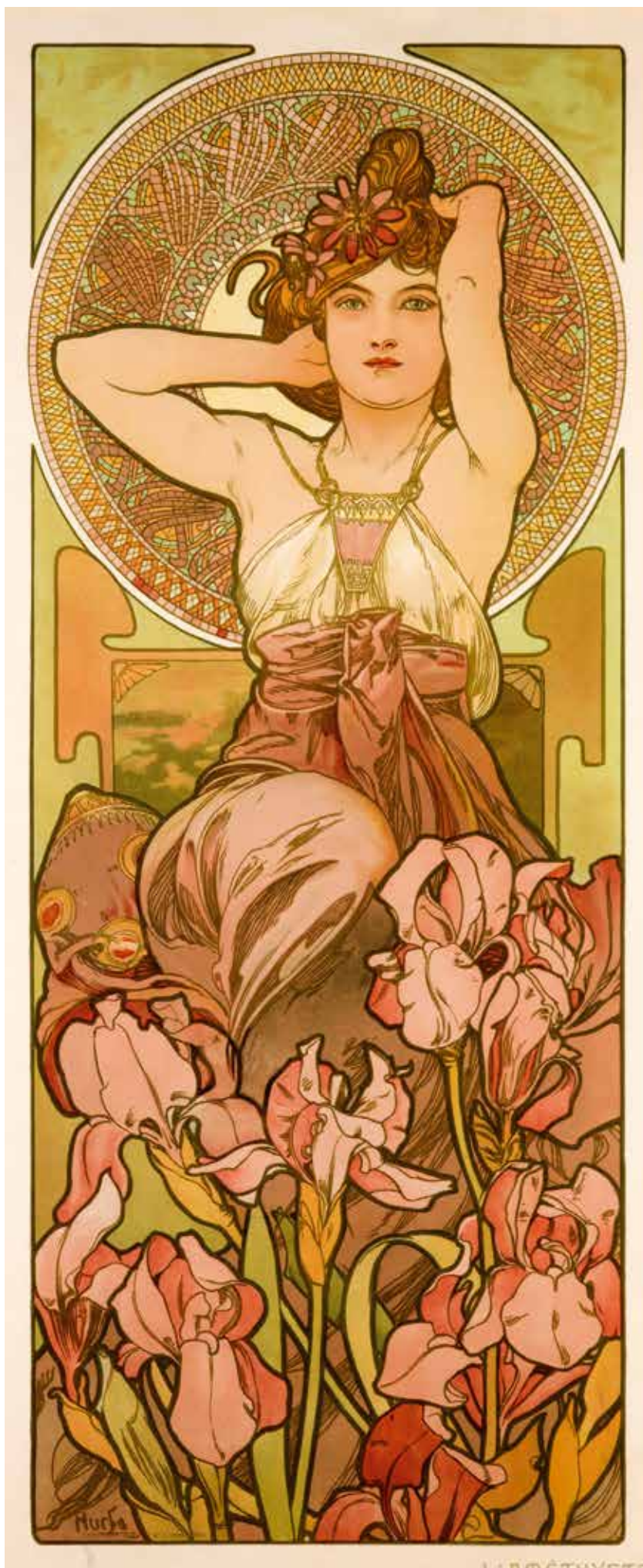
základní vstupné: 180 Kč,

www.ticketpro.cz nebo pokladna Obecního domu

www.lendl-mucha.cz

Design výstavy je výsledkem práce architektů renomovaného studia Olgoj Chorchoj.

Výstavu obohatí i doprovodné programy, dospělí návštěvníci mohou např. využít komentované prohlídky. A to nejen v češtině, ale pro zahraniční hosty i v angličtině, němčině, francouzštině, ruštině, japonštině a italštině. Organizátoři připravují také soukromé prohlídky s doprovodem kurátora. Děti poznají Muchovo dílo zábavnou formou prostřednictvím kvízů a omalováněk. Design výstavy je výsledkem práce architektů renomovaného studia Olgoj Chorchoj. Koncipovali ho s ohledem na co nejcitlivější propojení minulosti se současností. Zaměřili se proto na potlačení původních secesních dekorací Obecního domu, aby svou rozmanitostí nerušily návštěvníky při vnímání expozice. Cílem architektů bylo interiér sálů výrazně zjednodušit, čehož dosáhli jejich zúžením pomocí sádkartonových stěn. Jednoduchý design výstavy ve spojení se samotnými exponáty tak tvoří zajímavý kontrast. O výstavu již projevily zájem evropské metropole, ale také Japonsko nebo Čína. A zahanbit se nedají ani Češi – jen za první den expozici zhlédlo na 1400 návštěvníků. Všichni příznivci jedinečného díla představitele vrcholné secese mají ještě dost času si návštěvu Obecního domu naplánovat – výstava je jim k dispozici až do konce července.

Vít Kovalčík

(narozen 1980 v Brně)

Studoval informatiku a na univerzitě pak také jako vědec pracoval. Při zaměstnání začal fotografovat, první fotoaparát si pořídil v roce 2005. Kvalita jeho výbavy postupně rostla, stejně jako láska ke koníčku. Nakonec tak akademické prostředí opustil, od roku 2012 se žije výhradně jako fotograf na volné noze a v Brně provozuje vlastní studio.

Co se týče komerční tvorby, prezentuje se Vít Kovalčík především prací v ateliéru – např. fotografováním portrétů, dětí či domácích mazlíčků. Nebrání se ale ani jiným zakázkám včetně fotografování technických produktů, svateb, prostor firem nebo firemních týmů (nafotil mj. asi 340 zaměstnanců na pobočkách klienta v ČR, SR, Rakousku a Maďarsku). Na každém typu zakázky si dokáže najít to, co ho baví, a pojmout ji s výrazným autorským podpisem.

Ve volné tvorbě Víta Kovalčíka převažují právě akty, a to jak ateliérové, tak exteriérové. Žádnému prostředí přitom nedává přednost – zatímco v ateliéru má dokonalou kontrolu nad světlem a dalšími podmínkami, v exteriéru ho naopak přitahuje možnost improvizace. Tvoří také krajinářské snímky pro fotobanky a turistické průvodce.

O své zkušenosti se dělí na blogu Zoneru Milujemefotografii.cz, o digitální fotografii též příležitostně přednáší na vysoké škole.

www.pastel.cz

Řekli o nás...

Ing. Dana Hrazdírová, FEROBET s. r. o.

„Rozhodčí žalobu jsme zatím na žádného dlužníka nepodávali. Nicméně rozhodčí doložky máme vloženy ve všech dokumentech a velmi dobře nám fungují jako preventivní nástroj.“

Ing. Martin Lukánek, Minova Bohemia s. r. o.

„Rozhodčí doložky používáme jako prevenci a pojistku v případě zhoršení platební morálky našich zákazníků. Rozhodčí řízení nám tak poskytuje kvalitní metodu vymáhání pohledávky především díky velmi rychlé proveditelnosti.“

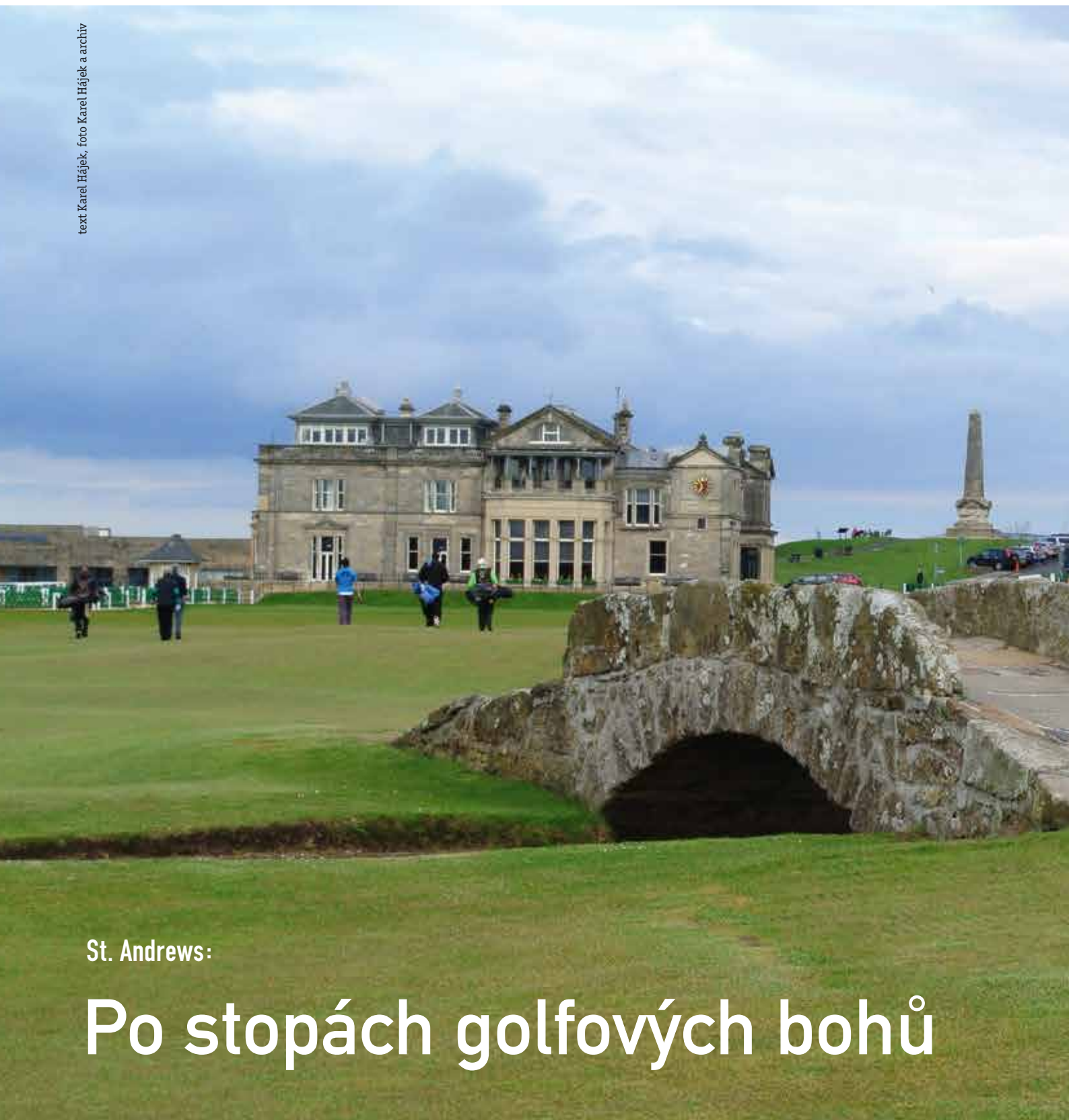
Lucie Linsmaierová, DiS., .A.S.A., spol. s r. o.

„Seminář o rozhodčím řízení hodnotím velmi pozitivně. Líbilo se mi, že každý blok prezentoval někdo jiný, bylo to tím zajímavější. Také bylo milé, že jsme na semináři všichni diskutovali – každý se ptal, na co potřeboval. Myslím, že tak by to mělo být. Přínosem pro mě bylo zejména vše, co se týká soudů: Když vymáhám pohledávky, soud bývá posledním krokem a už se tam ze své pozice nedostanu. Tudíž ani nevím, jak to u soudu chodí, s čímž mi seminář pomohl. A je dobré to vědět i do osobního života.“

Jan Huráb, LD seating s. r. o.

„Rozhodčí řízení využíváme jako možnost efektivního řešení situace při nedodržení podmínek u kupní smlouvy.“

text Miroslav Mašek

St. Andrews:

Po stopách golfových bohů

Každá země má své symboly. Výjimkou není ani Skotsko. Co se vám vybaví, když si na něj vzpomenete? Whisky, ragby, fotbal, kostkované kilty, dudáci... Milovníci filmu určitě zmíní Mela Gibsona v roli národního hrdiny Williama Wallace. Ale to pořád není všechno. Jedním z nejvýraznějších symbolů Skotska se totiž stala golfová hřiště – legendární linksy, na kterých se během jediného dne dokážou vystřídat všechna čtyři roční období.

Golf je ve Skotsku historickým fenoménem.

První záznamy o této hře pocházejí již z roku 1457, a to rovnou zmínkou o jejím zákazu králem Jakubem II. Tehdy zákaz nepotkal pouze golf, ale společně s ním i další národní zábavu Skotů – fotbal. Dnes by takový zákaz znamenal skutečnou katastrofu, ale panovník zřejmě neviděl jinou možnost, jak přimět své muže místo provozování zábavy k cvičení v lukostřelbě nezbytné pro boj. Pokud vám zmíněný letopočet připadá povědomý, tak v našich dějinách jde o rok, kdy na českém trůnu zemřel v sedmnácti letech Ladislav Pohrobek, aby na jeho místo české stavy o rok později zvolily Jiřího z Poděbrad. V té době, stejně jako o několik století později, jsme u nás ani o jedné ze zakázaných her neměli nejmenší ponětí...

Mekkou golfu je St. Andrews: Město, kde byla sestavena pravidla této hry.

Již brzy však následovníci Jakuba II. začali golf naopak podporovat a od samého počátku 16. století se stal fakticky národní zábavou. Golf si našel své pevné místo v rašeliništích, na pastvinách vrchoviny, na pobřežních planinách a v oblastech nekonečných vřesovišť. A tam, kde se uchytil, už také zůstal. Zůstal na takřka 550 hřištích, která se dnes ve všech částech Skotska nacházejí. A najdete mezi nimi i ta proslulá, jako jsou Carnoustie, Kingsbarns, Muirfield, Turnberry, Old Course, Royal Troon nebo King's Course Gleneagles, na kterých se konají nejprestižnější světové turnaje.

Mekkou golfu – a nejen toho skotského – je město St. Andrews. Město se čtrnácti tisíci obyvateli, s hradem, ruinami katedrály a třetí nejstarší britskou univerzitou založenou roku 1410. Město ležící v kraji Fife na východním pobřeží Severního moře mezi hlavním městem Edinburghem na jihu a Dundee a Perthem na severu. Město s šesti stoletími golfové tradice. Město s nejznámější golfovou jamkou světa. Město s nejstarším golfovým klubem z roku 1754, nejstarším golfovým hřištěm a nejstarším golfovým obchodem, který založil čtyřnásobný vítěz The Open Tom Morris (s jehož legendou se potkáte ne-li na každém kroku, tak alespoň na každém druhém), s nejslavnějším „golfovým“ mostem, nej..., nej..., nej... Město, kde byla sestavena golfová pravidla a kde i ulice mají golfová jména. Samotné St. Andrews má jedenáct golfových hřišť. Slavné Old Course je prakticky součástí města a na něj přímo navazuje New Course a Jubilee Course. Ostatní jsou v nejbližším okolí.

Když však v navigaci zadáte „vyhledat hřiště“ v okolí nějakých dvaceti kilometrů, výsledek již dosáhne počtu třiceti a každým zvětšením zvoleného okruhu bude narůstat. No, to množství hřišť na území velikosti našeho státu prostě někde být musí...

Pro každého, kdo někdy držel v ruce golfovou hůl, je Old Course magickým místem.

Pro každého, kdo někdy držel v ruce golfovou hůl, je Old Course magickým místem. Odpálit na prvním odpališti, projít si celé hřiště a končit před trvale přítomnými diváky, přejít po kameném můstku na osmnáctce zpátky před budovu The Royal and Ancient Golf Clubu – to je jako jít po stopách golfových bohů. Vždyť tady hrávali a vyhrávali takoví hráči jako již zmíněný Tom Morris, Bob Ferguson, John Henry Taylor, Bobby

Jones, Peter Thomson, Jack Nicklaus, Nick Faldo či Tiger Woods. A řadě dalších, stejně slavných, se dojit zde vítězně nikdy nepodařilo.

Mimořádná atmosféra hřiště pohltí i tu malou část návštěvníků, která je golfem nepoznámá. Desítky lidí stojí za jakéhokoli počasí a v kteroukoli denní dobu kolem plůtku hřiště a sledují kohokoli, kdo má tu čest a štěstí si zde zahrát.

A občas odmění hráče za zdařilý výkon potleskem. Třeba snad osmdesátiletého Japonce.

Staříka, který po odehrání celého hřiště zakončí poslední jamku přesným patem do parů. O tempo na hřišti, a tím i o pravidelné defilé přicházejících flajtů, se starají všudypřítomní kedíci.

Ti kromě nošení holí a poskytování neocenitelných rad hráčům suplují i roli maršálů. A i díky nim je provoz na hřišti rychlý a pravidelný jako vlaky švýcarských drah. Železnice v minulosti vedla hned vedle hřiště z druhé strany moře.

Zůstala po ní malá roztomilá stanice v sousedství

pětihvězdičkového Old Course Hotelu.

Po zrušení trati tak za sedmnáctou jamkou vznikla devatenáctá – slavná golfová hospoda Jigger Inn.

Ale diváky neláká jen dění na hřišti nebo okolo něj. Hřiště je úchvatné samo o sobě. Bílým zábradlím lemovaný trávník vytváří dojem nikoli golfového hřiště, ale spíše dostihového závodiště. Zvlášť když trávník je zde takřka jednolitá plocha fantastického, prokletě modelovaného a několikasetmetrového greenu. Však zde hráči nejednou vytahují putter i na rány dosahující délky sedmdesáti metrů. Prvotní ostych, zda se vůbec smí k hřišti přiblížit a zda není chodník kolem hrazení privátní, rychle zmizí. A člověk rychle zjistí, že projít se po kraji hřiště a jít na něj udělat několik snímků je úplně normální. Stejně jako je běžné, že napříč hřištěm vede cesta spojující město s písčnými plážemi, které místní často využívají při odlivu k běhání.

Jasný sluneční svit, déšť, kroupy a sníh se vystřídají i během jediné hodiny.

A běhá se zde, stejně jako se hraje golf, za jakéhokoli počasí. Ne, že jinde by tomu bylo jinak, ale ve Skotsku ono „za každého počasí“ dostává jiný rozměr. Panují zde sice mírně vlhké zimy a chladná léta, ale v praxi to znamená letní teploty málokdy převyšující dvacet stupňů. A třeba květnových dvanáct místní berou tak, že začalo léto. Co však překvapí ještě více, je četnost změn počasí během jediné hodiny. Místní tvrdí, že se za den mohou vystřídát všechna čtyři roční období. Jindy se vystřídá jasný sluneční svit, déšť, kroupy i sníh během jediné hodiny. Co se ale nemění, je vítr. Je všudypřítomný – menší či větší.

Golfově Skotsko se proslavilo především pobřežními linky. Když konečně propukne jaro, hřiště

překvapivě rychle získávají vynikající kondici. Zelená barva se na nich prolíná s vlnícími se světlými pásy vysokých travin a ostře žlutě kvetoucími vřesy. Hned za St. Andrews se na pobřeží nacházejí v těsném sousedství rovnou čtyři hřiště. Nejblíže je to na Castle Course, na dohled od něj se do sebe zaplétají malebnější a hezčími výhledy obdařenější Kittocks Course a drsnější, sportovnější Torrance Course. Obě jsou součástí hotelového komplexu Fairmont. O několik minut cesty dál se nachází Kingsbarns, které z těchto hřišť pravidelně hostí nejzajímavější golfovou událost – a to společně s Carnoustie a Old Course slavný Alfred Dunhill Links Championship. Pro tuto poctu bylo vybráno zasloužené a zasloužené se umísťuje také v žebříčcích mezi nejkrásnějšími hřišti Británie, Evropy i světa. Celý zážitek z něj pak dotváří přátelský, i když plně profesionální přístup každého, koho zde potkáte. Je to zkrátka přesně to hřiště, u kterého po odehrání kola

s jistotou víte, že si jej dříve či později budete chtít zopakovat. Poslední zmínka bude o místě, které je vzdáleno od St. Andrews přece jen trošku více. O nějakých sedmdesát kilometrů do vnitrozemí dále narazíte na golfový resort Gleneagles, jehož hotel je považován za jeden z nejlepších ve Skotsku. V kouzelném prostředí vrchoviny jsou jeho součástí hned tři mistrovská hřiště: King's Course otevřené již v roce 1919, Queen's Course a především PGA Centenary Course, které vymodeloval Jack Nicklaus. Ten prohlásil, že šlo o nejkrásnější kus země, se kterým kdy mohl pracovat. A pracoval tak dobře, že se na hřišti hrává Johnnie Walker Championship. A příští rok bude hostit dokonce prestižní Ryder Cup 2014. Podruhé se tak o tuto významnou trofej bude hrát na území Skotska. Přibude tedy další důvod navštívit golfu zaslíbenou zemi, alespoň jednou si zahrát pravý links a plnými doušky si užívat všudypřítomnou tradici.

| Satisfakce doporučuje: St. Andrews Golf Hotel

Hotel poskytuje úžasné výhledy do okolní krajiny, je komfortně zařízen a nabízí typickou skotskou pohostinnost i kuchyni. Obrazy umístěné na stěnách jsou pracemi skotských umělců minulého století. K dispozici je 22 pokojů v devíti různých provedeních.

www.standrews-golf.co.uk

| Kde hledat

www.linksgolfstandrews.com
www.carnoustiegolflinks.co.uk
www.kingsbarns.com
www.gleneagles.com/golf
www.standrews.org.uk

Vína z Chablis:

Spojení minerality, čistoty a svěžesti

Region Chablis leží v Burgundsku na severu Francie a za svůj název vděčí stejnojmennému městečku. Zdejší vinice se rozkládají na 4800 hektarech a sdružují osmnáct obcí. Vína z Chablis jsou vyráběna výhradně z odrůdy Chardonnay a svůj unikátní projev získala díky vápencovému podloží zvanému Kimmeridge. Pro půdu je charakteristické střídání jílovitých vrstev s vápenitými. V druhohorách zde došlo k fosilizaci různých druhů živočichů, přičemž toto složení dává Chablis jedinečný charakter a přináší místním vínům vysokou mineralitu a čistotu. Vinaři to v Chablis nemají jednoduché. Kvůli révokazu, který zde řádl na konci 19. století, zdejší vinice téměř vymizely. Za znovuzrození mohou poděkovat vytvoření institutu INAO, jenž v roce 1938 přijal dekret, kterým byla vínům Chablis připsána známka AOC (ochranné označení původu). Na základě dekretu existují čtyři dodnes používaná označení úrovní apelací: Petit Chablis, Chablis, Chablis 1er Crus a Chablis Grands Crus. O Chablis se taktéž říká, že jde o nejohroženější vinařskou oblast mrazem na světě. Ještě v květnu se musejí vinaři strachovat, že pozdní mrazy způsobí rostlinám škody. Na přelomu 50. a 60. let proběhlo několik krizových roků, které vedly ke vzniku nových způsobů boje s nízkými teplotami: „vytápění“ vinic plynovými kamny a pokropení révy vodou, kdy vrstva ledu výhonky chrání jako v miniaturním iglú. Vinařství působící v Chablis, s nímž vás dnes chceme seznámit, se jmenuje Domaine Louis Moreau. Vzniklo z rodinné vášně už v napoleonských dobách – roku 1814. Koncem 19. století přiměla rodinu láska k renomovaným vínům koupit pozemky s Chablis Grands Crus a Chablis 1er Crus. Dnes je vinařství držitelem pěti označení grands crus, z nichž jedno má monopol (typ vína, které patří jednomu majiteli, jenž vyrábí pouze toto víno z jedné apelace). Domaine Louis Moreau s největším ohledem na životní prostředí pěstuje na mnoha pozemcích vína s označením Petit Chablis, Chablis a Chablis 1er Cru. Nejprestižnějším je právě monopol vína Chablis Grand Cru Clos des Hospices dans les Clos, jenž rodina získala už roku 1904. Louis Moreau, který je ředitelem vinařství od roku 1994, vyrábí vína v jedinečném stylu spojujícím mineralitu, jemnost a ladnost.

Domaine Louis Moreau:

Chablis 1er Cru Vaillons – 2009

Tato Premier Cru vína jsou velkorysá, hutná a živá. Chudý terroir skládající se z hlíny a slínovce odhaluje typickou mineralitu a svěžest. Mineralitu vyvažuje aroma starých vinic, které dávají vínu kruhovitost a plnost. Vína Premier Cru Vaillons mohou být konzumována ještě mladá, pokud vyhledáváte živost vín z Chablis. Jako mladá jsou aromatická, se známkami broskve a meruňky. Stárnutím se stávají okouzlivějšími, ovocnějšími, kořeněnými a silnými. Zaslouží si být uchovávána alespoň 8–10 let v závislosti na ročníku. Premier Cru Vaillons je skvělou volbou ke grilovanému humrovi s bílou máslovou omáčkou nebo rizotu s lanýžů z Burgundsku. Doporučujeme podávat při teplotě 13–14 stupňů.

Toto víno si můžete vychutnat díky brněnské obchodní společnosti Bono Vno s. r. o. specializované na dovoz lahodných vín a delikates ze Španělska a Francie. Zaměřuje se na malé a středně velké vinaře, jejichž vína zaujmou autentickou chutí pro dané odrůdy i vinařskou oblast a kvalitním zpracováním.

BONO
VINO

| Bono Vno s. r. o.
Rooseveltova 4, 602 00 Brno

Prodejna a sklad
Tyršova 683, 664 42 Modřice
tel./fax: 547 216 751
tel.: 775 776 646
e-mail: bonovino@bonovino.cz
web a e-shop: www.bonovino.cz

Paragliding:

Dotkněte se oblohy...

V rubrice Aktivity už jsme psali o létání, kitingu i dalších sportech souvisejících s nebem nad našimi hlavami. Ještě jsme se ale nezaměřili na jednu z nejrozšířenějších aktivit z této oblasti – paraglidingu. A dnes toto pochybení napravíme.

Na paragliding se můžeme podívat několika způsoby. První – přísný – ho popisuje jako letecký sport podléhající zákonům o civilním letectví, kdy se k plachtění vzduchem používá paraglidingové křídlo neboli padákový kluzák. Takovýhle popis paraglidingu asi moc fanoušků nepřinese... Ale co když ho popíšeme trochu jinak? Paragliding je létání, které voní přírodou, je to svět ticha a krásna. Svět, ve kterém se můžete cítit jako součást přírody a její spřízněnec. Svět, kde čas nemá své místo, kde jste jen vy a pocit svobody a volnosti. To už více voní romantikou, že?

S paraglidingovým křídlem můžete letět třeba i stovky kilometrů.

Z čeho vlastně vychází název paragliding? Část slova „para“ je tak trochu historickým pozůstatkem a objevila se v tomhle sportu proto, že padákový kluzák je vlastně také kusem látky stejně jako skákací padák. A tak se slovo „padák“ stále používá i jako označení paraglidingového křídla. S takovým křídlem můžete letět třeba i stovky kilometrů, přičemž nejvíce se jeho let podobá závěsnému kluzáku (rogalu) nebo plachtění na větroních. Paraglidisté – piloti – využívají vzdušných proudů, snaží se s jejich pomocí získávat výšku a pak co nejdéle plachtit. Padákových kluzáků existuje mnoho typů a jsou členěny podle různých norem. Jednou z norem užívaných na našem území je již zastaralá PL-2. Nicméně právě tu zde využijeme, neboť začátečníkům jednoduše vysvětlí základní rozdělení křídla. Ta se podle ní dělí na standardní, výkonná, soutěžní a tandemová. Nováčci a piloti s nízkou frekvencí létání by určitě měli vybrat z první kategorie. Tato křídla se vyznačují výbornou

stabilitou kolem všech os a vysokou mírou pasivní bezpečnosti, která je dána především malou citlivostí k nepřesným a necitlivým zásahům do řízení.

Paraglidisté startují buď rozběhem z kopce, nebo z roviny pomocí navigáku.

Co se týče startování, zapomeňte na skoky z letadla. Paraglidisté startují dvěma základními způsoby: buď rozběhem z kopce (ideálně proti větru), nebo z roviny pomocí vlečného zařízení – navigáku. Ale to vše poznáte sami na vlastní kůži brzo poté, co učiníte první důležitý krok na cestě k tomu stát se paraglidistou: Přihlásíte se na základní seznamovací kurz. Pokud váháte, zda do toho jít, můžete ještě předtím absolvovat létání se zkušeným pilotem v tandemu. Když vás tenhle zážitek uchvátí, máte jasno, že kurz je tou správnou volbou.

Poté, co absolvujete zdravotní prohlídku u lékaře, vás instruktoři seznámí se základními principy paraglidingu. Poznáte nejdůležitější vybavu: samotné křídlo, přílbu, sedačku s pěnovým chráničem a karabinami, radiostanici, záchranný padák či obal na křídlo. Absolvujete teoretické přednášky a následně praktický výcvik. Při něm si vyzkoušíte startování, ovládání padáku, zatáčení a přistávání na cvičných loukách – zpočátku bez odpoutání od země, později s odpoutáním. Postupně přijde i létání z kopců s větším převýšením a z navigáku, nácvik svahování, létání v termice, přistání do vymezeného prostoru a další předepsané úlohy. Nechybějí ani nestandardní režimy letu, jako třeba kolaps vrchlíku při turbulencích. V ceně základního kurzu jsou zpravidla také poplatky za užívání letových ploch a pojištění za případnou škodu způsobenou třetím osobám.

Ucítíte vítr ve tváři, dotknete se mraku, pozdravíte se s hejnem ptáků...

To vše vám zabere asi pět dnů, po nichž je žák-pilot připraven na další fázi, tzv. dolétání. Tato část výcviku obvykle trvá čtyři dny intenzivní práce – většinou 2–4 víkendy v závislosti na přízní počasí. Pak už nic nebrání tomu, abyste se pokusili získat pilotní průkaz kategorie Pilot. Pro úspěch je třeba složit písemný test a zkoušky před provozním inspektorem LAA ČR – Letecké amatérské asociace České republiky. Tato organizace je pro uvedené aktivity pověřena ministerstvem dopravy a provádí také správu pilotů SLZ neboli sportovních létajících zařízení. Mezi SLZ patří kromě paraglidingových křídla ještě rogala a ultralehká letadla. Na závěr zbývá doplnit, že paragliding má i motorovou podobu, kde pilot pro let už nevyužívá

svého umu, ale „jednoduše“ se nechá do vzduchu vynést pohonnou jednotkou s vrtulí. Pokud vám učarovala právě tato odnož létání, máte dvě možnosti, jaký stroj si vybrat. Motor totiž může být umístěn buď na podvozku (tříkolce), nebo v tzv. motorové krosně, kterou si pilot upevní na záda. Takový „batoh“ váží asi 25 kilo a má ochranný rám bránící zranění pilota vrtulí. Podvozkiem se při této konfiguraci stávají samotné nohy pilota a startuje se tedy rozběhem, zatímco u tříkolky rozjezdem.

Ať už si zvolíte bezmotorovou nebo motorovou formu paraglidingu, čekají na vás úžasné zážitky s tím nejlepším výhledem na krajinu. Ucítíte vítr ve tváři, dotknete se mraku, pozdravíte se s hejnem ptáků... Zkrátka se stanete součástí oblohy. A věřte nám, že se vám z ní nebude chtít sestoupit zpátky mezi obyčejné smrtelníky...

| Z čeho se skládá padákový kluzák?

Vrchlík je ušitý z neprodyšné tkaniny do tvaru profilu křídla. Tvoří ho horní potah, spodní potah, žebra a výztuhy. Potah je vyroben z chemicky upravené tkaniny, která má nízkou propustnost vzduchu. Žebra jsou vystřihována do tvaru profilů křídla a přišívá se k nim spodní i vrchní potah. Šňůry se skládají z jádra a opletu. Jádro je tvořeno slabými vlákny z pevného materiálu, ochranný obal zabraňuje poškození šňůry při kontaktu s překážkami. Šňůry jsou vyvázány v řadách za sebou a jsou společně svázány do ocelového kroužku, který se pomocí karabin připojí k postroji pilota. Jediné volné jsou řídicí šňůry – ty vedou

skrz kladky k pilotovi.

Postroj je místo, ve kterém sedí pilot a ovládá z něj padák. Obsahuje sedák a opěrku, které lze seřídit do pohodlné polohy, dále chránič páteře, upínací popruhy, vak pro dovážení vodní zátěží a kontejner se záložním padákem.

| Kde hledat

www.paragliding.cz
www.svazpg.cz
www.laacr.cz
www.paragliding-mapa.cz
www.leteckykalendar.cz

Czech Economic Subjects Rating – CESR.cz

TVRDÝ HLÍDAČ – TVRDÁ FAKTA

Úvodem

CESR: Ucelený systém, kde vše najdete „pod jednou střechou“

V oblasti služeb se stále častěji objevuje jedno slovní spojení: komplexní řešení. Opakovaně slyšíme sdělení typu „nejsme jen dodavatelem služeb, máme komplexní řešení přesně podle vašich potřeb“. Ano, zní to jako klišé. Ale služby vymyšlené a sestavené dohromady tak, že vytvářejí ucelený balíček, který klient aplikuje ve své firmě a už se nemusí starat o nic kolem, jsou skutečně užitečné.

Tento přístup vychází na jedné straně z letitých zkušeností poskytovatelů služeb, kteří tak už vědí, co klienti potřebují, co neradi dělají, které procesy by nejraději eliminovali a na které naopak kladou důraz. Se znalostí – průběžně inovovanou – těchto věcí lze vytvořit řešení, jež firmě dokáže reálně pomáhat. Ať už třeba při správě budov, reklamních kampaních nebo logistice.

Na straně druhé u vzniku tohoto přístupu stojí sama dnešní doba – podnikání se stává tak složitým komplexem aktivit, že dodání služby už nestačí a podnikatelé vyžadují nápady, které jim nejen poslouží, ale také

je zbaví starostí. Z obou východisek vzešel systém CESR – Czech Economic Subjects Rating. Tým jeho tvůrců měl dlouholeté zkušenosti z oblasti správy a řešení pohledávek. A zároveň si byl vědom toho, kolik času i peněz většinu firem stojí prověřování obchodních partnerů, zjišťování jejich platební schopnosti apod. Proto začal uvádět do života myšlenku na vytvoření uceleného on-line systému, který by credit controllerům, obchodním zástupcům, právníkům a dalším pracovníkům umožnil na jednom místě najít co nejvíce informací ekonomického charakteru o prověřovaném subjektu. Časem se tato snaha ještě zintenzivnila. S každou další novou verzí CESRu mohli klienti začít využívat nové a nové služby, které systém přibližovaly onomu komplexnímu řešení.

Dnes tak už CESR zdaleka není „pouze“ nástrojem na hlídání insolvence a prověřování subjektů prostřednictvím CESR ratingu. Každý uživatel v něm najde mnohem více dat, podkladů pro rozhodování, vodítek pro další

prověřování i podnětů k zamyšlení. Podrobné ekonomické analýzy využívají metody prověřené experty, přístup do Centrální evidence exekucí přináší aktuální data z této oblasti, vlastní registr dlužníků nabízí možnost sdílet negativní zkušenosti o nespolehlivých firmách. Nechybí vzory smluvních dokumentů a upomínek, hlídání změn v Insolvenčním rejstříku, Obchodním rejstříku či Registru živnostenského podnikání. Z ratingové karty se jediným kliknutím dostanete k informacím o daném subjektu v oborových databázích, zobrazíte si adresu jeho sídla na mapě nebo zjistíte jeho obrat v posledních letech. Stručně řečeno: CESR usiluje o novou náplň termínu komplexní řešení. A těší nás, že jeho uživatelé tento vývoj hodnotí veskrze kladně. To, že v tomto systému naleznou vše „pod jednou střechou“, je totiž nejčastěji uváděnou výhodou, která je vedla právě k volbě systému CESR. Toto hodnocení je pro nás závazující – a můžeme slíbit, že i nadále po přihlášení ke svému účtu na www.cesr.cz budete v systému nacházet další a další služby a vylepšení.

Rozhovor

Miloslav Borek: „CESR využíváme jako nástroj ve strategii řízení rizik.“

Na naše otázky ohledně podnikání a používání systému CESR tentokrát odpovídal Ing. Miloslav Borek, který stojí v čele společnosti BO-IMPORT s. r. o.

Čím se vaše společnost zabývá?

BO-IMPORT s. r. o. funguje jako dodavatel nářadí, nástrojů, brusiva a měřidel se zaměřením především na strojírenský průmysl.

Jak dlouho působíte na trhu a jaký byl dosud vývoj společnosti?

Firma se narodila 28. ledna 2002, takže podnikáme už dvanáctým rokem. Začínal jsem sám, pouze s externí účetní. Prvotním záměrem byl dovoz vybraných nástrojů z bývalé Jugoslávie. S těmito produkty jsem oslovoval zejména obchodní partnery po celé České republice. Postupně se nabalovalo zboží českých i zahraničních výrobců. Až po třech a půl letech jsem vzal prvního zaměstnance, dnes je nás deset. A myslím, že to není konečné číslo. Významným milníkem se stalo postavení firemního sídla v roce 2009.

Celou dobu se snažíme být hlavně spolehlivým partnerem pro naše zákazníky. Možná to zní jako klišé, ale to „spolehlivé“ je dle mého naprostý základ, nejen v obchodě.

Proč jste se rozhodli používat právě systém CESR?

CESR využíváme jako nástroj ve strategii řízení rizik. Sbírá informace z jednotlivých portálů a předá mi výsledek najednou, na jednom místě. Takže jde o významnou úsporu času.

V čem je pro vás CESR přínosný, čím vám pomáhá?

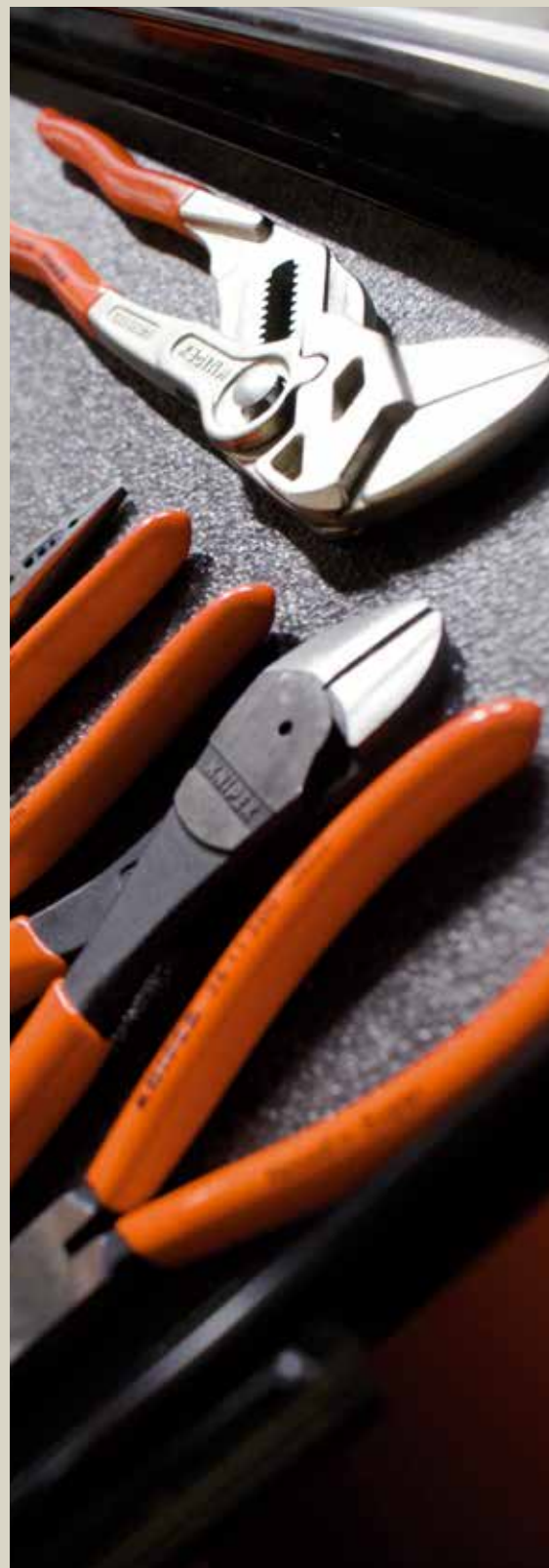
CESR mi především napoví ohledně minulosti prověřované firmy. Víím, že dané informace jsou k dispozici i jinde, ale zde je vše pohromadě. Také mi CESR nabízí data o současném stavu subjektu, i když informace o platební kázní dané firmy neposkytuje – „pouze“ ve formě registru dlužníků.

Kterou službu považujete za nejzajímavější?

Určitě program Hlídací pes. Zadáme si sem firmy, nastavíme pravidla, při jaké změně nám mají chodit zprávy, a nemusíme se o nic starat. Už se mi párkrát stalo, že jsem si především ze zvědavosti přidal nějakou firmu do Hlídacího psa, a za pár měsíců se potvrdily mé domněnky, že s ní není vše v pořádku.

Jsou pro vás data ze systému CESR kvalitním podkladem pro rozhodování?

Jednoznačně ano. Když např. uvidím záznam o insolvenční nebo časté převody vlastnických práv, bude postup úplně jiný.

Seznamte se s hlídacím psem

Každý nějak začíná, vyvíjí se a mění. Jaké byly Čendovy začátky?

| Sofis partner, s. r. o.

Cejl 91, 602 00 Brno

E-mail: info@cesr.cz

Telefon: +420 530 501 935

Technická podpora: support@cesr.cz

www.cesr.cz

Provozovatelem systému CESR je společnost Sofis partner, s. r. o., dceřiná společnost Unie pro rozhodčí a mediační řízení ČR, a. s. – vydavatele magazínu Satisfakce.

Možná vás to překvapí, ale Čenda nebyl od začátku své kariéry soukromým očkem. Kdepak. Jeho práce měla s hlídáním hodně společného, ale byla zaměřená poměrně úzce. A hlavně, Čenda pracoval jenom pro jednoho zaměstnavatele.

Jak to tedy začalo? Čendův první šéf a – řekněme – i cvičitel a osobní trenér se na trhu objevil už v roce 1995. Šlo o společnost Sofis partner s. r. o., která dlouhou dobu působila v oblasti ekonomického poradenství se zaměřením na pohledávky. Přelomový okamžik nastal v roce 2010, kdy se vlastníkem firmy stala společnost Unie pro rozhodčí a mediační řízení ČR, a. s. Tento rok se totiž stal prvním rokem Čendovy kariéry. Tehdy začala vznikat a byla spuštěna úplně první verze systému CESR – avšak výhradně pro interní potřeby mateřské společnosti. Čenda se tak nestal soukromým detektivem, ale vlastně pracovníkem ochranky, „sekuritákem“. Chránil svého chleboďárce před nespolehlivými obchodními partnery. Jeho služby ale zdaleka nebyly tak široké jako dnes – Čendovou první specializací se stalo především hlídání insolvence. Kontroloval zadané firmy v Insolvenčním rejstříku, automaticky sledoval vývoj jejich stavu den po dni a informace o vyhlášení insolvenčního řízení nebo změnách v tom již probíhajícímu poslušně hlásil zaměstnavateli.

Svou práci dělal rychle, dobře a bezchybně, nikdy nebrblal a ukázal se jako spolehlivý hlídač. Pozitivní zkušenosti přiměly členy týmů Unie pro rozhodčí a mediační řízení ČR i Sofis partner uvažovat o tom, že by Čendovi zvýšili kvalifikaci i pravomoc.

Výsledkem se stal pohovor, při kterém Čenda dostal jednoduchou otázku: „Jdeš do toho?“ Jeho odpověď byla stručná, jasná. A kladná. Následoval tak náročný výcvik, který měl zbystřit Čendovy smysly, naučit ho nové pátrací metody, seznámit ho s desítkami dalších

informačních zdrojů a dodat mu spoustu dalších praktických dovedností. Zocelený, vycvičený a natěšený na novou výzvu – takový se Čenda v roce 2011 pustil do práce. Z pracovníka ochranky se stal soukromým očkem, které si může najmout kdokoli. S narůstající praxí získal instinkty lovce, jenž z pouhých jemných náznaků umí odhadnout, kdy se dlužník nebo jinak nespolehlivá firma snaží něco ukrýt. Svým klientům dokázal dodat už tisíce prověřených informací, podkladů pro rozhodování a dalších výsledků svého pátrání. A postupně narůstaly řady těch, kterým Čenda zachránil buď peníze (třeba proto, že díky jeho informacím nedodali zboží firmě, která by jim ho nikdy nezaplatila), nebo dokonce i celé podnikání. Není proto divu, že hned v druhém roce fungování Čendovy detektivní kanceláře počet klientů přesáhl šest stovek. A narůstá i v roce třetím.

Onomu nárůstu napomáhá především to, že se Čenda osvědčil a postupně do svého portfolia zařazuje další služby. Už to není „jen“ hlídač insolvence, ale dokáže vypátrat kdeco a vždycky nabídne nějakou službičku nebo informaci navíc. Chcete také mít jistotu, že nad vaším podnikáním bude bdít opravdový profík, který toho spoustu vyřeší za vás? Podívejte se na www.cesr.cz.

A budete překvapeni, co vše dnes Čenda dokáže.

Co se děje

Workshop o systému CESR přilákal takřka sto účastníků

Náš workshop zaměřený především na užívání nové verze systému CESR, minimalizaci pohledávek a credit management přivítal 9. dubna 2013 na Zámku Štířín téměř sto uživatelů. Hlavní cíle workshopu vyjadřoval už jeho název: „Efektivní využívání nové verze systému CESR.cz & Předcházení a řešení pohledávek v obchodních vztazích“. Hosté – zástupci společností používajících systém CESR z celé České republiky a napříč mnoha obory – tak měli možnost především se podrobně seznámit se všemi funkcemi nedávno spuštěné verze systému CESR 3.1. Jednalo se např. o podrobnější způsob generování CESR ratingu, využití bankrotních modelů, ekonomické analýzy, spider grafy nebo novou strukturu ratingové karty.

Jaké novinky přinesl CESR 3.1?

V březnu 2013 jsme spustili novou verzi systému CESR – 3.1. Oproti dosavadní verzi obsahuje řadu nových služeb. Nové je také její logo: Nyní systém CESR reprezentuje postava Hlídačiho psa. Mezi novinky ve službách systému CESR 3.1 patří např.:

- rating generovaný na základě podrobnějších ukazatelů
- ratingová karta obsahující další údaje (např. odkazy na oborové databáze)
- ekonomická analýza subjektů – s ukazateli rentability, likvidity, aktivity a finanční stability
- spider grafy, které vizualizují výsledky ekonomických analýz
- využití bankrotních modelů pro předpověď dalšího vývoje podniků
- přepracovaná sekce DLUŽNÍCI – pro snadnější a efektivnější práci

Podrobně se s dosavadními i novými funkcemi systému CESR můžete seznámit v uživatelské příručce, kterou najdete zde: www.cesr.cz/manual.pdf.

O klienty systému CESR pečují další pracovníci

S dalším vývojem systému CESR přibývají nejen jeho služby a funkce, ale také počty jeho klientů a uživatelů. To vše samozřejmě znamená též nárůst související agendy, databáze dat, dotazů klientů, vystavování dokumentů a dalších aktivit. Naší prioritou je, aby systém CESR fungoval s co možná nejmenší chybou, aby uživatelům přinášel relevantní informace, aby byli s jeho službami spokojeni a aby vždy měli možnost se s jakýmkoliv požadavkem obrátit na náš tým.

Byli jsme si vědomi toho, že po spuštění nové verze stávající kapacity týmu nemusejí být dostačující. Proto jsme na přelomu března a dubna rozšířili oddělení klientské péče systému CESR o dva nové kolegy. Možná jste se s nimi už setkali osobně na našem workshopu nebo slyšeli jejich hlas při telefonickém školení či řešení vašeho dotazu.

Věříme, že navýšení kapacity týmu dále přispěje k vaší spokojenosti s našimi službami a že od našich kolegů vždy získáte právě ty informace, které potřebujete.

Ples jako Brno podruhé:

Vydařený vrchol sezóny

Druhý ročník události PLES JAKO BRNO přivítal v sobotu 30. března 2013 v brněnské Wannieck Gallery pětistovku hostů a desítky hvězdných účinkujících. Zazářili mezi nimi třeba Leona Machálková, Roman Vojtek nebo Soňa Norisová se slovenskou vokálovou formací Fragile.

Za doprovodu místního jazzového tria Two Generation Trio se dveře galerie s prvním hostem otevřely již před devatenáctou hodinou. Poděkováním pořadatelům a vzácným hostům Roman Vojtek slavnostně zahájil program, který pokračoval ve velkolepém stylu bez jediné pauzy až do půl druhé ráno.

Číšníci společnosti Valoria překvapili nečekanou taneční choreografií.

Fragile se Soňou Norisovou účinkovali bez jakéhokoliv hudebního doprovodu. Ve stylu doo wop zazpívali známé písně, mimo jiné Billy Joelovu legendární In The Middle of The Night. Ihned

po prvním vstupu se na parketu představili číšníci cateringové společnosti Valoria, spolupořadatele akce, s nečekanou taneční choreografií. Po prvním tanečním bloku se hostům otevřel zážitkový raut, který je vždy důležitým základem plesu. Herci a zpěváci jako Petr Gazdík, Dušan Vitázek, Lukáš Vlček a Hana Holišová vystoupili

jednotlivě s melodiemi známými z repertoáru jejich domácí muzikálové scény Městského divadla Brno. Skupina Zatrestand, v čele s temperamentním frontmanem a nadšencem pro swing, hrála k tanci i poslechu. V druhém tanečním bloku byla k orchestru přizvána zpěvačka Leona Machálková, jejíž ženský projev ve zpěvu swingových i soulových melodií nadchl veškeré osazenstvo. Po tomto speciálním představení scénu obsadila show dance formace Credance známé z finále české talentové soutěže.

Kytice pro všechny dámy zajistila společnost Carmen Flora.

Po desáté hodině se dostala na řadu očekávaná – a pro událost tohoto typu velmi podstatná – charitativní dražba na podporu Ligy vozíčkářů, Střediska rané péče v Brně, Nadace pro dětský smích a nadace PRO MATĚJE, jejímž předmětem byl dokonce i osobní automobil. Dražba vynesla 440 tisíc korun. Poté měli diváci možnost naživo sledovat ledovou show – tvorbu ledové sochy, podobné těm, jimiž byl zdoben celý prostor sálu. Třetí a čtvrtý taneční blok oddělila vycházející a velmi talentovaná muzikálová hvězda Viki Matušová. Několika dalšími vstupy program po půlnoci završili studenti pražské AMU, skupina NeoPercussio, ve spolupráci s Martinou Pártlovou. Její pěvecké výkony jednoznačně patřily mezi ty nejzajímavější. Živou produkci zakončil poslední taneční blok a zábava pokračovala do ranních hodin za doprovodu reprodukované hudby. Dramaturgii programu zodpovědně připravila organizující agentura One PR. Bohatou květinovou výzdobu prostoru a kytice pro všechny dámy na ples zajistila spoluorganizující společnost Carmen Flora. Všichni zmiňovaní partneři budou v pořádání velkolepých projektů pokračovat i v dalších letech. „Náš ples jednoznačně vyplňuje produkční nedostatky podobných událostí v regionu a na jeho další vývoj se těšíme,“ podotkl ředitel plesu Bedřich Snášel.

| One PR s. r. o.

Střední 26, 602 00 Brno
tel.: 734 230 618
e-mail: info@onepr.cz
www.onepr.cz

Zážitky z praxe: Jak (ne)pracovat s rozhodčí doložkou

Rozhodčí doložky jsou účinným nástrojem, který pomáhá sporům předcházet a posléze je i řešit. Avšak pouze tehdy, pokud jsou do smluvní dokumentace implementovány správně. Co se může stát, pokud se při zavádění rozhodčího řízení do dokumentů udělá chyba? Dva „odstrašující“ příklady nabízí následující článek.

Mnoho firem, které využívají rozhodčí řízení, vkládá rozhodčí doložky do svých smluv jako preventivní krok. A rozhodčí žalobu podávají ve chvíli, kdy vyčerpají ostatní možnosti – dlužník přestane komunikovat, porušuje dohodnutý splátkový kalendář apod. To je logický a osvědčený postup. Avšak už jsme se setkali se situací, kdy se při shromažďování podkladů pro rozhodčí žalobu stalo toto: Smlouva, z níž spor vznikl, byla sice podepsána oprávněnými osobami obou smluvních stran, ale ukázalo se, že rozhodčí doložku vůbec neobsahuje! Přestože ji tam věřitel před podpisem vkládal. Jak je to možné? Smlouva byla dlužníkovi totiž odeslána v editovatelném formátu. A ten si ji upravil tak, že rozhodčí doložku prostě odstranil a smlouvu zaslal bez ní podepsanou zpět. Doručenou smlouvu už nikdo nezkontroloval, pouze byl připojen druhý podpis. Rada, jak této situaci předejít, je jednoduchá: Zasílejte dokumenty vždy ve formátu, který nelze upravit, případně lze doplnit pouze individuální údaje (pdf, uzamčený dokument vytvořený ve wordu s odemčenými formulářovými poli apod.). A před podpisem pro jistotu i tak zkontrolujte správnost a úplnost znění dokumentu.

Podobně nepříjemná situace může nastat, pokud rozhodčí doložka v dokumentu sice vložena je, avšak nikoliv ve správném znění. Např. ve snaze mít samotný dokument co nejkratší někdy osoba, která do něj vkládá doložku, vymaže některé její pasáže. Obvykle ty, které považuje za nejméně důležité – aniž by si uvědomila, že jakýkoliv zásah to textu rozhodčí doložky může způsobit její neplatnost. Stačí, když z doložky v důsledku nekvalifikovaného zásahu do textu přestane být patrný počet rozhodců či způsob jejich určení, a problém je na světě. Proto varujeme před jakýmkoliv změnami ve znění rozhodčích doložek – je vytvořeno odborníky tak, aby po všech stránkách odpovídalo požadavkům zákona, a každé slovo v něm má svůj smysl. Takže doporučujeme dávat si pozor na „tvořivost“ ...

Je zřejmé, že rozhodčí doložky slouží v procesu řešení pohledávek správně pouze v případě, že jsou užívány v souladu se zákonnými podmínkami a zkušenostmi z praxe. Pokud si při jejich zavádění do smluv nejste čímkoliv jisti, neváhejte se obrátit na naše odborníky.

Obsah rozhodčí doložky

- přenesení pravomoci k řešení sporů z obecných soudů na rozhodce
- počet rozhodců a způsob jejich určení
- způsob vedení rozhodčího řízení
- způsob rozhodování rozhodce
- náklady řízení

Typy rozhodčí smlouvy

- rozhodčí doložka nebo smlouva o rozhodci
- jediný rozhodce ad hoc nebo tříčlenný senát
- rozhodování podle zásad spravedlnosti nebo českého práva
- rozhodčí řízení v písemné formě nebo on-line

text Miroslav Mašek

Trussardi alla Scala:

Zářící hvězda v srdci Milána

Milán patří mezi nejoblíbenější destinace gurmánů z celého světa. Není se čemu divit – působí zde pěkná řádka proslulých podniků, z nichž mnohým září pod názvem michelinská hvězda. Al Pont De Ferr, Joia, Cracco, El Brellin... Nesmíme však zapomenout na jednu z nejlepších místních restaurací: Il Ristorante Trussardi alla Scala.

Taglientiho tým suroviny přetváří mistrovskými technikami v inovativní recepty.

Luxusní restaurace na nejznámějším milánském náměstí těží především ze dvou předností: z umění šéfkuchaře a výjimečné lokality. Naše povídání začneme u první z nich – v kuchyni, které vládne Luigi Taglienti. Příznivce současné italské kuchyně zve především k vychutnání vynikajících sezónních surovin, ošetřených a zpracovaných s extrémním respektem a smyslem pro dokonalost.

Taglientiho tým suroviny přetváří doslova mistrovskými technikami v kouzelné inovativní recepty, které spojují tradici s nádechem přicházejících trendů. Cílem těchto postupů vždy je zvýraznit chuť složek jídla vybíraných s ohledem na sezónnost i místo. Důraz je kladen na rovnováhu i na to, aby všechny součásti každého pokrmu měly zřetelné a rozpoznatelné aroma. Sám šéfkuchař kuchyni charakterizuje jako výraznou a přímočarou. A pokud se ho zeptáte na to, jak by popsal své recepty, odvětlí: „Každý recept v Il Ristorante Trussardi alla Scala je jako dokumentární film, v němž všechny ingredience hrají hlavní roli. A v těchto příbězích vystupují pouze skuteční hrdinové.“ Restaurace získala od nejvýznamnějších světových gurmánských průvodců už bezpočet

| Ochutnávka z menu

- sépiový salát s artyčoky, petrželí a citrónem
- dušené telecí na šumivém víně s makrelou, okurkou a černými lanýži
- filé z mořského vlka, fialové brambory a chřest
- rizoto s kořenem kurkumy, kapary a divokým pepřem
- kachna na pomerančích s kapary a divokými jeřabinami
- ibišek, růžový grep dochucený estragonem a červená řepa

| Il Ristorante Trussardi alla Scala

Piazza della Scala 5 - 20121 Milano
tel.: +39 02 80688201
fax: +39 02 80688287
e-mail: ristorante@trussardiallascala.com

| Otevírací hodiny

oběd: Po–Pá 12:30–14:30
večeře: Po–So 20:00–22:30

www.trussardiallascala.com

ocenění, z nichž si přirozeně nejvíce cení michelinské hvězdy. Jak tým Trussardi dosáhl popularity mezi hosty i odborníky? Poctivým plněním svého poslání. Za něj zde považují především nadchnout a ohromit každého návštěvníka pozorným servisem, jehož úkolem je uspokojit všechny potřeby a přání. Nikdo z týmu ovšem neusíná na vavřínech a restaurace na svém webu otevřeně deklaruje, že úsilí o dokonalost a hledání nových kulinářských zážitků nikdy nekončí.

Elegantní a ležérní – taková je restaurace, která představuje gastronomický koncept inspirovaný kosmopolitními náladami.

Co na vás čeká po otevření jídelního lístku? Především kvalita, sezónní pokrmy a menu vyvážené ve snaze nabídnout jedinečný chuťový prožitek. Inspirace vychází z klasických francouzských a italských receptů, které jsou šikovně oděny do moderního kabátu pomocí avantgardních technik. Vzhledem k tomu, že šéfkuchař Taglienti klade až extrémní důraz na detail, volí při přípravě menu primárně produkty, které unikly procesu globalizace a jsou součástí italské gastronomické kultury. A co vinný sklep? Jeho obsah je výsledkem dlouholetého a pečlivého zkoumání a testování.

K dispozici je přes sedm stovek italských i zahraničních značek vín, mezi nimiž nechybí ani působivé biologické a biodynamické produkty.

To, co jsme uvedli o gastronomii v Il Ristorante Trussardi alla Scala, platí stoprocentně i o atmosféře a umístění tohoto slavného podniku. Představitelé Trussardi Group usilují o excelenci a styl v každém ohledu, a také v Miláně pro to udělali absolutní maximum.

Elegantní, neformální a ležérní – přesně taková je tato restaurace, která představuje gastronomický koncept inspirovaný kosmopolitními náladami moderního světa. Vzdušné prostory podniku, s okny obrácenými na náměstí Piazza della Scala, vytváří rafinovanou atmosféru, kterou ještě umocňují architektonické detaily ve světlých odstínech dřeva, zlata a kůže.

Pokud obdivujete italskou historii, mentalitu a architekturu a jste příznivci místní kuchyně, Trussardi alla Scala vám poskytne neopakovatelný zážitek.

Jedinečné pokrmy, procházka po náměstí pojmenovaném po slavné budově opery Teatro alla Scala, architektura navržená geniálním Lucou Beltramim, harmonické spojení staleté tradice a nejnovějších trendů...

Zkrátka příležitost vnímat Itálii všemi smysly!

 LEXUS

Nový Lexus IS:

Spojení elegance a dravosti

Na letošním autosalonu v Ženevě absolvoval evropskou premiéru Lexus IS, představitel zcela nové generace modelové řady. Ta bude uvedena na trh v polovině roku 2013 a nyní zahrnuje provedení IS 300h – první model IS s pohonem Lexus Hybrid Drive – a IS 250 s pohonem zadních kol. U obou bude možné zvolit i paket výbavy F SPORT.

Jednu z klíčových charakteristik každého sportovního sedanu představují dynamické jízdní schopnosti. Proto při vývoji tohoto prémiového vozu konstruktéři vsadili na neotřelý přístup. „Namísto toho, abychom se soustředili na jednotlivé atributy ve věře, že dohromady nabídnou atraktivní jízdní vlastnosti, jsme si nejprve stanovili za cíl výjimečný požitek z jízdy. A následně jsme se zaměřili na jednotlivé elementy, které naplnění tohoto cíle umožňují,“ vysvětluje hlavní konstruktér Junichi Furuyama. Lexus IS díky tomu zaujme sportovními jízdními vlastnostmi, agilním chováním, přesnou odezvou na pokyny řidiče a maximálně komunikativním řízením. Ale zdaleka nejen tím – nepřehlédnutelný design a kultivovaný interiér očekávaný od každého automobilu Lexus z modelu IS činí volbu pro skutečně náročné řidiče.

Dramatický výraz, elegantní povrchy a sportovní proporce

Dramatický výraz, elegantní povrchy a sportovní proporce nového IS odrážejí posun, kterého

konstruktéři dosáhli právě v otázkách jízdních schopností. Vůz navazuje na novou generaci modelů GS a LS a může se tak pochlubit kultivovanou dynamikou předních partií s charakteristickou maskou chladiče ve tvaru větene, která kompaktnímu sedanu propůjčuje vzhled spojující dravou eleganci, efektnější image a jednoznačnější příslušnost ke značce. Do konceptu přirozeně zapadá nově navržená aktivní kapota, která zajišťuje co nejnižší čelní profil vozidla a současně optimální ochranu chodců. Masku z obou stran lemují sdružené světlomety, zřetelně posazené o něco výše než samotná horní část masky. Podtrhují je světla pro denní svícení ve tvaru písmene L typickém pro vozy Lexus. Elegantní a zároveň dravý design je silnou stránkou IS i při pohledu z boku. Výrazná okenní čára opticky zvětšuje zadní kola a zároveň snižuje těžiště vozu.

K nezapomenutelnému dojmu ze sedanu přispívá stoupající prolis směřující od spodních partií karoserie přes podběhy k zadním sdruženým světlům. Čisté křivky nového IS evokují vzhled kupé, přičemž je dále zvýrazňuje lemování

podběhů zadních kol, stejně jako laserem pájená střešní konstrukce. >>>

Nový interiér lze charakterizovat především dvěma slovy: kultivovanost a kvalita.

Nový interiér lze charakterizovat především dvěma slovy: kultivovanost a kvalita. Čistý horizontální motiv jeho designu je rozdělen na dvě části pomocí nápadné vzhůru stoupající středové konzoly, která vytváří útulné a ergonomicky ideální prostředí. Jinými slovy: Vše je připraveno pro to, aby řidič naplno zužitkoval špičkovou jízdní dynamiku.

Prošívané sedadlo řidiče nové konstrukce nabízí vyšší míru pohodlí a lepší boční vedení, tříramenný volant o průměru 370 mm zaujme novými řadicími páčkami tvarovanými s ohledem na snazší a přesnější ovládání. Upravený úhel sklonu volantu přispívá ke sportovnější poloze při řízení.

Nevšimnout si nelze ani zvětšeného prostoru pro kolena cestujících na zadních sedadlech – díky

prodloužení rozvoru o 70 mm nebo ztenčení konstrukce předních sedadel je v tomto ohledu Lexus IS nejprostornějším autem ve své třídě. K vyšší praktičnosti přispívají i nová zadní sedadla s možností sklápění, dělená v poměru 60:40. Samozřejmostí v interiéru jsou vysoce kvalitní materiály.

Povrchová úprava evokuje moderní a prémiový vzhled – s typicky vysokou úrovní řemeslného zpracování a důrazem na detail. Posádka jistě ocení, že interiér oplývá povrchy měkkými na dotek, včetně čalounění pro kolena po obou stranách středové konzoly.

Do prémiového vozu patří prémiová audio soustava.

Silnou stránkou Lexusu IS jsou pokročilé palubní technologie. O tom, že jsou skutečně na výši, vás přesvědčí už systém Drive Mode Select pro volbu jízdních režimů. Po navolení sportovního režimu se podsvícení přístrojů a grafika multifunkčního displeje změní z modré na červenou a zároveň se přepne ukazatel hybridní soustavy pohonu

(u verze IS 300h) na otáčkoměr. Ve výbavě nechybí dvouzónová klimatizace s elektrostatickými spínači ani pokrokové multimediální soustavy. Ve spojení s plnobarevným sedmipalcovým displejem se nabízejí hned dva typy: Lexus Media Display a Lexus Premium Navigation. Multifunkční ovládání druhé generace napomáhá k intuitivnímu používání. Vylepšení se dotklo i funkčnosti a kvality rozhraní pro přehrávač iPod, který jde nyní ovládat mj. pomocí tlačítek na volantu.

Do prémiového vozu patří také prémiová audio soustava. Ta v Lexusu IS představuje novou generaci realistické a průzračně čisté reprodukce. Zahrnuje šesti- nebo osmikanálový digitální zesilovač třídy D schopný reprodukovat zvuk prakticky s nulovým zkreslením a minimálními ztrátami napětí. Už zmíněnou soustavu Lexus Premium Navigation lze spojit se soustavou Mark Levinson® Premium Surround System, která generuje zvuk s vynikající odezvou a věrností projevu, aby si cestující mohli vychutnat kvalitu hudby nerozeznatelnou od živého koncertu v sále.

Výrazné snížení spotřeby paliva a emisí bez kompromisů v otázkách výkonu

Jak je na tom Lexus IS s pohonnými jednotkami? Nové IS 300h je vybaveno pohonem Lexus Hybrid Drive druhé generace a potvrzuje zasazení automobilky o další vývoj technologie plně hybridního pohonu. Systém přináší výrazné snížení spotřeby paliva a emisí bez kompromisů v otázkách výkonu. Hybridní soustava kombinuje elektromotor (105 kW/143 k) se zážehovým čtyřválcem 2,5 l (133 kW/181 k). Celkový systémový výkon činí 164 kW/223 k a přenáší se na zadní kola prostřednictvím bezestupňové převodovky. Lexus IS 300h nabízí akceleraci z 0 na 100 km/h za 8,3 s a dosahuje maximální rychlosti 200 km/h. Verze IS 250 se na evropských trzích objeví s pohonem zadních kol a zážehovým vidlicovým šestiválcem 2,5 l. Pohonná jednotka vyvine výkon 152 kW/207 k, vůz tak zrychluje z 0 na 100 km/h za 8,1 s a dosahuje nejvyšší rychlosti 225 km/h. IS 250 používá šestistupňovou automatickou převodovku s jemným odstup-

ňováním převodových stupňů, která je vybavena funkcí sekvenčního řazení v manuálním režimu. Design, moderní technologie, kvalita, ergonomie, úspornost, výkon, elegance... Co je výsledkem spojení všech těchto vlastností? Vůz rezonující s filozofií značky Lexus, ze kterého se vám nebude chtít vystoupit...

| Provedení F SPORT

- exkluzivní design masky chladiče a předního nárazníku
- aerodynamické prvky pro lepší přítlak a chlazení brzd
- osmnáctipalcová kola s paprsky ve tvaru písmene Y
- osm různých barev karosérie
- nový design sportovních sedadel
- speciální stehování, dekory z imitace broušeného kovu
- hliníkové pedály a prahové lišty
- speciální naladění zavěšení kol
- adaptivní variabilní odpružení

Vizí automobilky Lexus je vyznávat modernější a progresivnější hodnoty luxusu než ty, které lze vidět u tradičních výrobců prémiových vozů. Cílem značky vždy bylo tvořit hodnotnější osobní zkušenosti prostřednictvím automobilů i nových technologií. Lexus věří ve vytváření produktů a poskytování služeb, které zlepší život i budoucnost. Tuto filozofii zastává také společnost C & K, a. s., která je již od roku 1992 oficiálním prodejcem vozů Toyota v ČR. V současnosti nabízí svým klientům také vozy prémiové značky Lexus a dále vozy Subaru, Citroën a Hyundai.

| C & K, a. s.

Maříkova 48, Brno
Autosalon LEXUS
tel.: 547 136 260
e-mail: prodej@lexus-brno.cz
Servis LEXUS
tel.: 547 136 255
e-mail: servis.marikova@ckauto.cz
www.ckauto.cz

Martin Stropnický:

Nemám rád pasivitu a zbabělé mazáctví

Stěží byste ve světě českého filmu a divadla našli všestrannějšího člověka. Herectví, dabing či režírování však nejsou zdaleka jedinými oblastmi, kterými se Martin Stropnický zabývá. Blízko měl a má i k politice – či spíše občanské aktivitě – a diplomacii.

Část dětství jste strávil s rodiči v Turecku a Itálii. Jak to ovlivnilo váš další život?

To byste se musel zeptat nějakého psychologa. Nejsem schopný to přesně určit, ale vliv to určitě mělo. Mé dětství tím pádem nebylo to „pravé socialistické“. Měl jsem exotické kamarády z různých koutů světa, musel jsem se často adaptovat na nové prostředí, musel jsem obstát v cizí škole a spoustu jiných věcí. Už sám fakt, že jsem žil léta za ostnatým drátem, byl velkou výhrou. O to více jsem si pak po osmašedesátém „vychutnal“ normalizaci.

Lákala vás už tehdy práce diplomata, které jste se později také věnoval?

Snad podvědomě. Někde se to ve mně usazovalo,

a pak to v roce 1990 vedlo k rozhodnutí odejít z divadla do diplomacie. Ale v klukovských letech jsem moc diplomatický nebyl. Pamatuji si, jak musel jednou otec na kobereček do francouzské školy, protože jsem praštil jednoho amerického prcka s hodně vlivným tatínkem.

Před kamerou jste se poprvé objevil v roce 1975. Kdy jste začal uvažovat o herectví jako o cestě, po které se chcete vydat?

Právě po tom prvním filmu. Při natáčení mi někdo říkal, ať to zkusím. Já měl ale hodně jiných zájmů: fotbal, bicí, kytaru a děvče. I když... To pořadí asi bylo trochu jiné.

Jak vzpomínáte na svá studia na DAMU?

Pamatuji si na moment, kdy jsem dostal obálku s dopisem, v němž stálo: „přijít“. Byl to určitě jeden z nejšťastnějších okamžiků v životě. Především proto, že na DAMU nebylo vůbec snadné se dostat. A pro mě dvojnásob, neměl jsem požadovaný „kádrový profil“. Můj otec byl pro režim černá ovce a byl malý zázrak, že jsem se na školu nakonec dostal.

Studoval jsem ale bohužel v období té nejužší normalizace. Byla v nás stálá obava, že můžeme být z vysoké kdykoli vyhozeni. Každá studentská recese se vykládala jako protirežimní akt. Kroutím nad tím s úžasem hlavou, když dneska čtu nebo slyším, jak to bylo za komunistů lepší. To může říct jen sklerotik, hňup anebo lempl, který tehdy dělal politickou kariéru a dnes se mu po tom stýská. Pokřivená doba přirozeně křivila charaktery.

A tak se někteří spolužáci cpali do KSČ, aby tak byli při shánění angažmá zvyhodněni proti ostatním. Rád bys do Národního? Vstup do strany a dostaneš nabídku! Bohužel, dnes jsou právě tito lidé velmi často u vesla. Prý jsou to profesionálové. Možná, ale jejich profese je špinavá.

Ve které divadelní hře jste hrál jako první a o jakou šlo roli?

To byste neuhádl. Bylo to v Turecku – v Ankaře na francouzském lyceu. Bylo mi asi třináct a ve školním Moliérově Lakomci jsem ve zcela zapomenutelné roli nějakého sluhy porazil kulisy...

„Rozumím Cyranovi, kterého hraju. Říkal vrchnosti, co chtěl a kdy chtěl.“

Která postava, již jste ztvárnil v divadle

či filmu, vám je nejsympatičtější?

Nejsympatičtější? Já takhle moc neuvažuju. Spíš to vnímám tak, jaká je mi blízká, které

Naštvte mě...

když vidím vítězit bezcharakternost, zbabělost a tupost

Potěší mě...

jakékoliv náhodné setkání se skromným a čestným člověkem, který něco umí

postavě rozumím a sdílím její pocity. A to se mění s věkem, s momentální životní situací. Teď určitě rozumím Cyranovi, kterého hraju. Především v tom, že říkal vrchnosti, co chtěl a kdy chtěl. A že vůbec nebyl, jak se dnes tak často říká, pragmatický.

Svého času jste se často objevoval v pohádkových rolích. Je vám tenhle žánr blízký i dnes?

Mně ano. Ale už v nich moc nehraju. Já pohádky v podstatě musím mít rád, i kdybych nechtěl. Už proto, že se kolem mě pořád motá hodně malých dětí. Kordulka už totiž dávno není nejmladší. Stala se z ní v sedmi letech dokonce teta. Vážně, pro Kryšpína je prostě teta a basta.

Rok 1989 znamenal radikální změnu ve vašem životě – na dlouhou dobu jste opustil herectví a věnoval se diplomacii. Co bylo kromě změny politických poměrů impulzem?

Svoboda. Úžasný pocit, že můžu se svým životem naložit, jak chci. A to tím spíš, že mě normalizace okradla o jeho pořádný kus. A znovu musím poznamenat, že všichni ti nostalgici po starých časech musí být opravdu mimořádně, jak to jen říct slušně, natvrdlí.

V mládí jsem snil o bigbitu a o tom, jaké by to bylo, kdybychom si mohli hrát, co chceme. Snil jsem o tom, jak jedu se svojí slečnou někam do ciziny, třeba skromně, pod širák. Nebo že si koupím nějaké rozhrkané staré auto a vyrazíme k moři a za památkami, které jsme znali jen z knih. Že uvidíme filmy, jaké budeme chtít, že budeme číst knížky, jaké budeme chtít. Nic z toho nešlo.

A najednou to bylo všechno na dosah. Byl to opojný pocit. A diplomacie? Asi jsem to měl někde v sobě zakódované z dětství.

Mimo jiné jste působil jako velvyslanec v Portugalsku, Itálii a ve Vatikánu. Která z těchto zemí vám byla svou mentalitou nejbližší?

To neumím říct. Portugalsko bylo první. A tím je řečeno mnohé. Itálie je moje celoživotní slabost. A Vatikán? To je téma na celý život.

Krátce jste si vyzkoušel i pozici ministra kultury. Změní taková zkušenost úhel pohledu umělce na svět?

Já v té době moc umělec nebyl. Spíš diplomat. A ještě spíš člověk, který pracuje ve státní správě. Ale i tak to byla zkušenost, lidsky i profesně, která je v podstatě nepopsatelná. Přesto bych o tom rád jednou něco napsal. Žánrově to bude asi vypadat jako science fiction, ale bude to skutečnost. Ta politická.

Loni jste uvažoval o kandidatuře do Senátu, nakonec jste se rozhodl ji odložit. Co vás k tomu přimělo a v čem je vám vlastně politika blížká?

To rozhodnutí jsem odložil z několika důvodů. Každý byl jiný a dohromady byly pádné. Dovolím si nebyť konkrétní... A jestli je mi blížká politika? To bych ani neřekl. Její zákonitosti jsou leckdy dost obtížně stravitelné. Jen je mi hodně vzdálená pasivita. Ta občanská. Zbábělé mazáctví, které rádo by moudře mele dokola o tom, že nic nemá cenu. Hodně mě štve, když si parta přihlouplých podvodníků myslí, že nás všechny přečůrá. Taková míra primitivní nadutosti mě uráží. Pokusit se postavit těmhle parchantům, to mě motivuje.

„Nechtěl jsem se nechat vydírat funkcí velvyslance, tak jsem s tím na vlastní žádost seknul.“

V roce 2002 jste se vrátil k herectví. Stýskalo se vám?

Ve státní správě a tím i v diplomacii tehdy začalo přituhovat. V tom smyslu, že bylo čím dál víc jasné, že apolitická a profesionální státní služba není hned tak téhle zemi souzená. A že se upevňují tendence k její stále větší provázanosti se zájmy politických stran. Nechtěl jsem se nechat vydírat funkcí velvyslance, a tak jsem s tím předčasně a na vlastní žádost seknul. Herectví byla jedna z mnoha možností návratu. Ne ta jediná. Prostě to ale nakonec dopadlo, jak to dopadlo. A musím říct, že toho vůbec nelituji.

Která poloha je vám v současnosti nejbližší – herec, režisér, dabér, publicista...?

Na podobné otázky odpovídám poměrně často. Pravda, při mém profesním „rozptylu“ není ani moc divu. A odpověď? Baví mě to střídání. Můžete tomu třeba říkat profesní promiskuita.

Téměř deset let jste byl uměleckým šéfem v Divadle na Vinohradech. Co taková pozice obnáší?

Jako u mnoha funkcí: Obnáší toho přesně tolik, kolik si připustíte. Jsou šéfové, kteří krom toho stihnou ještě jezdit každý víkend na chalupu, šéfovat v dalším divadle, točit v televizi, učit na škole, tlachat na golfu a co já vím co ještě. Pro mě to bylo dvanáct hodin denně v divadle, věčné hledání a čtení divadelních her, shánění vhodných herců, hereček a režisérů, snášení jejich rozmarů a přání, únavné dohady s lidmi, kteří patřili do jiné galaxie. A především: věčný Damoklův meč, který se jmenuje... návštěvnost versus náročnost. Žřizovatel po vás chce plnou kasu, kritici uměleckou hodnotu. Nemalá část z nich je ale bohužel divadelní praxí zcela nepoznamenaná, a tak po vás chce v podstatě zázraky. A to ještě ten druh zázraků, který je momentálně za zázrak dle jejich měřítek považovaný. Kdepak, umělecký šéf, to není žádná sinekura. Jeho životnost se často měří na měsíce, nikoliv na roky.

Vaše děti jdou ve vašich šlépějích – syn Matěj se věnuje politice a dcera Anna herectví.

Pomáháte jim svými zkušenostmi?

Snažím se nepřekážet jim. To není vždy lehké. Překážet můžete i přílišnou snahou o péči a přehnanou starostlivostí, která se může projevat poučováním. To je na rozdíl od nenápadné a přátelské partnerské rady velmi škodlivé. Snažím se nepoučovat. Někdy je to hodně těžké. My rodiče k tomu nezřídka inklinujeme. Říkáme tu strašlivou větu: „Vždyť já ale chci pro své dítě to nejlepší.“ Taková dobře míněná snaha může někdy vrazdit.

Mezi vaše nejnovější počiny patří zrežirování divadelní hry Králova řeč – příběhu proslaveného britským filmem. Čím vás ta story zaujala?

Svou lidskostí. Té se mi na jevištích poslední dobou trochu nedostává. Častější je snaha šokovat, exhibovat, být za každou cenu podle dobových měřítek moderní. Režisér Pleskot říkával, že moderní je to, co je kvalitní. O takovou modernost se snažím. Chci divákům poskytnout dvě hodiny autentického prožitku nějakého zajímavého osudu, který nabízí jistý přesah. Takového

osudu, který by je zasáhl. Citově, lidsky. Chci jim vyprávět příběh, který klade otázky a jen naznačuje možné odpovědi. Králova řeč je přesně ten typ hry. To, že má takový divácký úspěch, je samozřejmě příjemné. Divadlo bez diváků je nesignifikantní počínání. Stejně jako divadlo podbízející a hloupé, jež se za divácké jenom vydává a jeho domnělým pokleslým vkusem omlouvá svou vlastní pokleslost.

Na co se v pracovní oblasti zrovna nejvíc těšíte?

Na to, že budu mít volno. Ale vážně: Na spoustu věcí. Třeba na naši premiéru. Jakou? Právě s mojí ženou Veronikou zkusíme Apartmá v hotelu Plaza od Neila Simona. Tři povídky o třech partnerských dvojicích. Krásné herecké příležitosti ve vtipné, duchaplné a inteligentní hře slavného amerického autora. Spolu s námi hraje v Apartmá i Agáta a syn Vincent. Veronika se už z nedávného úrazu rychle dostává, ale pořád ještě chodí o berlích. Například při zkoušení milostných dialogů je to hodně neobvyklá rekvizita. Hrát začínáme v květnu, kdy je série předpremiér. Ve Slaném, v pražském Semaforu a Branickém divadle. Celou tu záležitost produkuji sám, takže jsem se ještě stal po padesátce podnikatelem...

| Martin Stropnický

narodil se v roce 1956 v Praze

- pochází z rodiny diplomata
- původně chtěl studovat zahraniční obchod
- poprvé hrál ve filmu Tak láska začíná (1975)
- v roce 1980 absolvoval herectví na DAMU
- hrál v desítkách divadelních her, filmů a seriálů
- po sametové revoluci začal působit v diplomacii
- pracoval jako velvyslanec v Portugalsku, Itálii a Vatikánu
- v roce 1998 byl krátce ministrem kultury
- roku 2002 se vrátil k herectví
- v letech 2003–2012 byl uměleckým šéfem Divadla na Vinohradech
- píše fejetony a sloupky do médií
- dabuje, vystupuje v rozhlasu, režuruje divadelní hry

A BIT OF SOFTNESS WON'T HURT THE WORLD

Vodka Medoff přichází s novým patentovaným způsobem výroby, který dodává tomuto destilátu jedinečnou, lahodnou a výjimečnou chuť. Dosahuje ji díky medu, kterého se využívá během destilace. Výsledkem je jedinečná průzračnost a velmi lahodná a křišťálově čistá vodka Medoff.

www.vodka-medoff.cz

text: Lenka Pospíšilová, foto archiv BCO

Soudobá vážná hudba zaznívá nejen ve vile Tugendhat

Soubor Brno Contemporary Orchestra založil dirigent Pavel Šnajdr v roce 2011 s cílem předkládat posluchačům současnou vážnou hudbu, protože, jak pravil: „Janáčkem to nekončí.“ Orchester mladých muzikantů je zván na festivaly a pravidelně koncertuje i ve vile Tugendhat.

Tanec Praha po pětadvacáté

Mezinárodní festival současného tance a pohybového divadla Tanec Praha se letos koná již po pětadvacáté. Hlavními hvězdami budou britský choreograf a tanečník Akram Khan a vlámský soubor Peeping Tom. Od 27. května do 4. července se v Praze a deseti dalších městech odehraje přes třicet baletních představení a další workshopy, prezentace a diskuze. Prolog v divadle Ponec, Studiu Alta či parku pod žižkovskou věží patří již po šesté dětem. Premiéru bude mít hned

text: Lenka Pospíšilová, foto archiv pořadatelů

Založení takto koncipovaného orchestru řadí Šnajdr mezi sny, které lze v průběhu času realizovat. V době, kdy se vracel z plzeňského angažmá zpět do rodného Brna, se sešel se smyčcovým kvartetem i dalšími mladými interprety. A postupně tak vzniklo těleso, jehož obsazení se sice upravuje dle repertoáru, ovšem míří až k šedesátičlennému ansámbli.

V repertoáru má BCO mj. skladby domácích skladatelů Svobody a Piňose, ale také hudbu k němému filmu Upír z Nosferatu. Koncertovali např. v brněnském Besedním domě, byli prvním orchestrem, který vystoupil v novém Divadle na Orlí. Hráli na festivalu duchovní hudby 2013 v Brně, kde vyprodaný Červený kostel odměnil jejich provedení skladeb Ondřeje Štochl a Steva Reicha dlouhým potleskem. Nebo na Hudebním fóru v Hradci Králové, kde jim rozhlasový přenos vynesl známost mezi širším publikem. S koncerty složenými z děl Poulence, Weberna, Varèse a Debussyho vystupují v brněnské vile Tugendhat pod názvem Hudební soaré před onyxovou stěnou. K autorům několikrát reprízovaného programu, který měl koncem dubna derniéru, přiřadili na závěr Benjamina Brittena. Premiéra Francouzských inspirací, nového koncertního večera pro věhlasnou funkcionalistickou stavbu, se chystá na 21. června. Na programu bude skladba Paula Hindemitha Hérodiade z roku 1944 na text stejnojmenného melodramatu Stéphan

Mallarmé. Dále Podivuhodný let Bohuslava Martinů doplněný projekcí kreseb a náčrtků k původně předpokládanému pojetí díla jako mechanického baletu a do třetice Hommage á Honegger Yuriho Kasparova.

V létě se BCO chystá na Festiwal muzyki polskiej do Krakova, kde 20. července provede koncert složený z děl letos jubilujících skladatelů: Ligetiho, Góreckého či Lutoslawského. Netradiční koncert připravuje BCO na konec léta. Romitelliho skladbu Professor Bad Trip provede orchestr v prostorách, kde se koncerty obvykle nekonají, ale které s tématem skladby souvisí. Konkrétnější informace jsou zatím tajemstvím.

Hráči jsou absolventy konzervatoří a vysokých hudebních škol, působí i v jiných orchestrech a též jako pedagogové. Dirigent a zakladatel Pavel Šnajdr vystudoval na JAMU skladbu a dirigování, nyní je tamtéž doktorandem. Osm let byl dirigentem opery v Plzni, čtyři roky v Janáčkově opeře v Brně, kde opět působí, dva roky šéfdirigentem Moravského divadla Olomouc. Spolupracuje se Státní operou Praha a v únoru premiéroval v Národním divadle baletní představení Čarodějův učeň. Za své kompozice byl dvakrát oceněn ve skladatelské soutěži Generace.

Francouzské inspirace – Brno Contemporary Orchestra, 21. června 2013, vila Tugendhat

27. května Karneval zvířat na hudbu Camille Saint-Saëns doplněný videoprojekcemi. Pro nejmenší od čtyř let se 29. května ve Studiu Alta chystá pohybová groteska inspirovaná Chaplinovými filmy, prolog skončí na Den dětí představeními a workshopy ve zmíněném parku. Gala zahájení festivalu se bude konat 3. června pod názvem Reminiscence. Pětadvacetiletou historii Tance Praha připomenou hvězdy, které tu v minulosti vystupovaly: Ohad Naharin, Jorma Uotinen, Hervé Diasnas, Lin Hwai-min nebo Palle Granhøj. Následující den bude totéž představení už otevřené pro veřejnost.

Za jednu ze dvou největších událostí tohoto ročníku považují organizátoři představení souboru Peeping Tom. 18. a 19. června v Hudebním divadle Karlín vystoupí s inscenací 32 rue Vandenbranden, jež stírá hranice mezi snem a realitou vizuálními postupy blízcími se těm filmovým. Druhou velkou událostí bude 3. a 4. července vystoupení choreografa a tanečníka Akrama Khana s projektem Desh ve Státní opeře. Khan pochází z Bangladéše a „desh“ znamená v jeho řeči „rodná země“. Kromě excelentního pohybového projevu využívá nečekaným způsobem nejnovější metody a možnosti scénografie. Inscenace Desh získala v roce 2012 britskou cenu Olivier v kategorii New Dance, o rok dříve obdržel Khan cenu

ISPA Distinguished Artist Award.

Přijede též dánský soubor Granhøj Dans s představením Aline Not Alone nebo choreografka Karine Ponties s představením Lamali Lokta (6. června v divadle Ponec). Španělsko, Francouzsko a Holanďanům budou patřit večery 25. a 26. června v divadle Ponec. Mnohá představení získala v minulosti různá ocenění, např. A Mary Wigman Dance Evening (13. června v divadle Ponec) v roce 2010 obdržel Prix Jardin d'Europe. Vybraná představení budou k vidění i v dalších městech: v Brně, Českých Budějovicích, Českém Krumlově, Hradci Králové, Jihlavě, Olomouci, Pardubicích, Plzni a dalších. Historie festivalu sahá do léta 1989, kdy se několik tanečních představení konalo spíše jako turistická atrakce v Obecním domě. V dalších letech se koncepce změnila na mezinárodní festival moderního tance, na kterém vystoupily takové hvězdy jako Michail Baryšnikov, soubor Marthy Graham či Merce Cunningham a mnoho dalších věhlasných jmen. Představení se odehrávají v divadlech, sportovních halách, exteriérech i třeba v cirkusovém šapito.

Tanec Praha: 27. května až 4. července, vstupenky v předprodeji a divadle Ponec od 150 Kč

„Evangelista“ Coelho

text a foto Lenka Pospíšilová

Rukopis nalezený v Akkonu, nejnovější do češtiny přeložený exemplář Paula Coelho, je opět syntézou fikce, univerzálních pravd a hodnot na historickém pozadí. Období po druhé světové válce přineslo několik významných historických objevů spojených s apokryfními i biblickými texty. Soubor třinácti papýrových kodexů ze 3. či 4. století, známý jako rukopisy z Nag Hammádí a nalezený v roce 1945, obsahuje převážně spisy gnostického učení. O dva roky později byly objeveny známé Kumránské svitky, v podstatě knihovna esejského skriptoria. Coelho se odvolává na rukopis, který „objevil“ v roce 1974 anglický archeolog sir Walter Wilkinson v Nag Hammádí a ke kterému se on – autor – přes archeologova syna dostal. V předvečer útoku křížáků na Jeruzalémské království v červenci 1099 promlouvá řecký učenec zvaný Kopt ke skupině obyvatel města: muslimům, židům i křesťanům. Podobně jako v Tomášově evangeliu (apokryfní text nalezený právě v Nag Hammádí, soubor 114 Ježíšových výroků) je tedy i v „rukopisu z Akkonu“ nositelem moudrosti jedna osoba, jakýsi archetypální představitel jedné z prvních křesťanských sekt. Nepodněcuje k obraně, neudílí válečné rady. V této téměř bezvýhodné situaci, kdy křížáci jsou ve značné převaze, hovoří na přání svých posluchačů o porážce, osamění, obavě ze změny, bezradnosti, úzkosti, ale také kráse, půvabu,

zázraku, moudrosti, které nasbírali za života a jež je třeba předat dalším generacím... A nepříliš objemný text končí závěrečnými slovy každé mše: Jděte v pokoji. Ať už přistoupíme na teorii o nalezeném rukopisu, který fabulátor Coelho jen tak „přepíše“, nebo tomu odmítáme uvěřit, mnoho z prezentovaných tvrzení platí univerzálně napříč staletími i společnostmi.

Autor prošel v roce 1987 svatojakubskou cestu a vzápětí napsal Mágův deník a Alchymistu. Po nedávné závažné nemoci a operaci srdce se tedy Coelho obrátil k životním moudrům, podobnostvím a formě knihy knih. První Coelhoovou knihou v českém překladu byl právě Alchymista vydaný v roce 1995 Nakladatelstvím Jota. Zapadl. Až když ho o tři léta později s náležitou propagací a barevným přebalem vydalo Argo, vyžádal si zájem ještě pět dotisků.

V posledních letech kritika zatracuje Coelhoa téměř smahelem, ovšem čtenáři ho kupují o sto šest. Zařadil se po bok těch nejprodávějších: Tolkiena a Rowlingové. Jeho knihy vyšly v 74 jazycích ve 168 zemích. V Brazílské literární akademii zaujímá křeslo č. 21 a v roce 2007 byl OSN oceněn titulem Posel míru.

Paulo Coelho: Rukopis nalezený v Akkonu, Argo, 2013

Křehký Mikulov na zámku

Festival art designu ve střední Evropě se chystá na druhý červnový víkend. Prostor současnému českému i zahraničnímu designu dá 8. a 9. června zámek Mikulov.

Setkání galeristů, sběratelů, obchodníků, ale i nadšenců se současnou domácí designérskou scénou se odehraje v proslulém mikulovském zámku. Přímo v prohlídkové trase i ve vyčleněných prostorách barokního dietrichsteinského sídla nabídne festival několik expozičních současných českého designu i některé premiérové prezentace domácích a zahraničních tvůrců. Hlavní program je rozdělen na Sběratelské preview, kde se představují zahraniční art design

galerie, a výstavní část, která je otevřena široké veřejnosti až do srpna. Během tří denního festivalu bude premiérově k vidění výstavní projekt Křehký Stories 2013, koncept Born in Fire studia Olgoj Chorchoj i prezentace designérů a galerií: mikulovského Studia Piršć Porcelain, Studia Ronyho Plesla, Bódi Horáka, Jakuba Berdycha a značky Qubus, slovenské galerie Art Design Project, instalace Ivana Jelínka, prezentace Konsepti a ze zahraničí práce Martina Rinderknechta a Liny Kanafani.

Sběratelské preview je určeno pro sběratele, obchodníky s uměním a designem a novináře. Výtvarníci a galeristé tak mohou pozvat své příznivce na prezentaci jednotlivých galerií a doprovodný program jako brunch na zámeckých terasách, výlet do vinařství Sonberk architektka Pleskova či piknik na Svatém kopečku. Výstavy a prezentace jsou otevřené veřejnosti v sobotu od 10 do 19 hodin a v neděli od 10 do 18 hodin, a to v době festivalu zdarma. Součástí víkendu bude kino v zámeckém parku, program ovšem pořadatelé tají. Festival Křehký Mikulov je společným projektem pražské Galerie Křehký, Regionálního muzea v Mikulově a organizátorů Designbloku. V roce 2012 se ho zúčastnily galerie S. Bensimon z Paříže, Galerie Judy Straten z Horstu, Galerie

text Lenka Pospíšilová, foto archiv pořadatelů

Sofie Lachaert z Tielrode, galerie Helmrinderknecht z Berlína, Art Design Project z Bratislavy, Qubus a Křehký z Prahy a Piršć Porcelain z Mikulova. Z designérů např. Aldo Bakker, Thalia Georgoulis, Ka-Lai Chan, Lin Cheung, Patrik Illo, Lucie Koldová & Dan Yeffet, Daniel Pošta & Zdeněk Vacek, Judith Seng & Alex Valder, Maxim Velčovský a další. Výstavní sály minulého ročníku si prohlédlo dvacet tisíc návštěvníků. Festivalové prohlídky končí nedělí 9. června, ovšem ostatní výstavy budou k vidění až do 18. srpna 2013.

**Křehký Mikulov, Sběratelské preview
7. až 9. června, výstavy do 18. srpna 2013**

Pero, které snoubí alchymii a psychologií

Carl Gustav Jung vyslovil názor, že alchymii lze chápat jako projekční techniku nevědomých psychických procesů. Slavný výrobce luxusních psacích potřeb Visconti mu dal za pravdu a vytvořil limitovanou edici plnicího pera Jung Alchemy Gold White/Yellow, která je inspirována alchymii a Jungovou osobností. Tak vznikl vysoce kvalitní psací nástroj z červené pryskyřice, zlata a bílého zlata se dvěma dvoutónovými 18karátovými hroty pokovenými rhodiem. Tento klenot v sobě kombinuje dvě plnicí pera s oddělenými rezerváry na inkoust, navíc se dodává v jedinečném stojánku s podstavou tvořenou křišťálovým kalamářem. Podtrhněte svou jedinečnost – těchto per je na celém světě jen 238...

Penshop.cz

Na Záhonech 7
141 00 Praha 4
tel.: 603 503 383, 273 130 610
e-mail: info@penshop.cz
www.penshop.cz

Kočárek Aston Martin pro nejmenší Jamese Bondy

Nejen velcí kluci si mohou užívat luxus vozů Aston Martin. Britská automobilka myslí i na nejmenší a vytvořila jeden z nejluxusnějších dětských kočárků na světě. Na pomoc si přizvala společnost Silver Cross, která vyrábí vozítka pro kojence a batolata už od roku 1877.

Kočárek je zhotoven ze stejné kůže, jaká se používá k vykládání interiérů automobilů Aston Martin. Sedací poduška je potažena alcantarou, vysoce kvalitním velurem z Itálie, zatímco veškerá madla a rukojeti nejjemnější teletinkou. Kolečka z hliníkové slitiny se podobají automobilovým Aston Martin One-77. Aby byla zajištěna naprostá exkluzivita, vznikne pouze 800 kousků – každý s certifikátem původu. Kočárek je k dostání v londýnském obchodním domě Harrods.

Harrods Ltd

87–135 Brompton Road, Knightsbridge
London, SW1X 7XL
United Kingdom
tel.: +44 (0) 20 7730 1234
www.harrods.com

Cohiba Behike: Poklad z Kuby

Cohiba Behike BHK 56 je nejexkluzivnější řada nejprestižnější značky kubánských doutníků Cohiba. Objevila se na trhu v dubnu 2010 ve třech velikostech: BHK 52, BHK 54 a BHK 56. Extrémně limitovaná výroba těží z nejlepšího tabáku z plantáží oblasti Vuelta Abajo. Poprvé v historii používá pro náplň směs čtyř tabáků zvanou medio tiempo, která dodává doutníkům Cohiba BHK výjimečné vlastnosti a silnou příchut. Tyto doutníky jsou chráněny dvěma hologramy zajišťujícími bezpečnou identifikaci. Jejich výjimečnost potvrdilo absolutní vítězství v soutěži TOP 25 nejlepších doutníků světa podle časopisu Cigar Aficionado za rok 2010.

Cigarshop.cz

Valmont CR spol. s r. o.
Nové sady 34, 602 00 Brno
tel.: 601 581 071, 543 210 417
e-mail: shop@cigarshop.cz
www.cigarshop.cz

Nejoriginálnější model Bentley

Hodinky Bentley Barnato Racing se staly legendou, jsou skrz naskrz originální a pozornost upoutávají především svým atraktivním designem. Sčítače s ručkami byly nahrazeny sčítači připomínajícími volant vozů Bentley, které vyhrály v letech 1924 až 1930 pětkrát závod 24 hodin Le Mans. Pro číselník je charakteristický exkluzivní systém třicetisekundového chronografu. Spodní víčko ze safírového skla odhaluje rotor s dekorem připomínajícím ráčky kol na voze Continental GT. Nepřehlédnutelná je i barva osmnáctikarátového červeného zlata.

Klenotnictví Dušák

Na Příkopě 1047/17
110 00 Praha 1
tel. 224 213 025, 736 630 133
e-mail: prodejna@dusak.cz
www.dusak.cz

Don Pintxos:

Ochutnejte atmosféru tapas baru

Od loňského roku mají všichni příznivci španělské gastronomie jedinečnou příležitost vychutnávat v Brně atmosféru pravého baskického tapas baru. S otevřenou náručí na ně totiž v srdci moravské metropole čeká bar Don Pintxos (v baskičtině „Pan Jednohubka“).

Podnik vznikl s cílem přiblížit hostům lahodná španělská vína a delikatesy. V jeho nabídce najdete vína ze slavných vinařských oblastí jako Rioja D.O.Ca, Ribera del Duero D.O. nebo Rias Baixas D.O. Nechybí však ani pěkná řádka zajímavých vín s původem v méně známých vinařských oblastech, která překvapí chutí i cenou. Zárukou kvality je zodpovědný přístup majitelů baru, kteří všechna vína osobně vybírají přímo ve Španělsku a konzultují jejich vlastnosti s enology a vinaři.

K dobrému vínu z Pyrenejského poloostrova neodmyslitelně patří také místní pochutiny. Jedním z hlavních lákadél baru, které – vystavené v bohatě proskleném vchodu – přitahuje kolemjdoucí, je prvotřídní nasolená šunka. Každý zde může ochutnat také několik druhů čerstvých tapas, tortillu z brambor a cibule, na farmě vyráběné ovčí sýry Manchego, sušené uzeniny, Jamón, grilované papriky, olivy nebo chřest. Kromě této stálé nabídky bar pro hosty připravuje také překvapení – třeba polévku gazpacho nebo baskickou patatas a la riojana, ryby, krevety či kozí sýr na grilu, mušle na víně a další laskominy.

To vše můžete okusit v pohodové atmosféře tak charakteristické pro slunné baskické pobřeží. Tvář baru vtiskl brněnský architekt František

Šmádek – a odvedl dobrou práci. Ať už se posadíte přímo k baru nebo k některému ze stolů, vždy se budete cítit dobře. Ponoříte se do příjemné hudby, ochutnáte sklenku voničního vína... A pochopíte, proč jsou Baskové na svoji kulturu tak hrdí.

| Don Pintxos

Dominikánské náměstí 3, 602 00 Brno
tel.: 774 770 254
www.donpintxos.cz

Otevírací doba

Po–Pá	12:30–24:00
So	17:00–01:00
Ne	zavřeno

BasWay s.r.o.
721 004 437, 723 020 551
info@vodka-medoff.cz

Cigarshop.cz
601 581 071, 543 210 417
shop@cigarshop.cz

Klenotnictví Dušák
224 213 025, 736 630 133
prodejna@dusak.cz

Omega Legal s. r. o.
602 873 325
info@omegalegal.cz

Porsche Brno
548 421 111
info.brno1@porsche.cz

CESR.cz
530 501 935
info@cesr.cz

FREEBOARD EUROPE s. r. o.
210 311 311
hrdy@freeboard.cz

Leaders Magazine
773 515 111
info@leadersmagazine.cz

Penshop.cz
603 503 383, 273 130 610
info@penshop.cz

Sofis partner, s. r. o.
530 501 935
info@sofispartner.cz

KALENDÁŘ VZDĚLÁVACÍCH AKCÍ UNIE PRO ROZHODČÍ A MEDIAČNÍ ŘÍZENÍ ČR, a. s.

Unie pro rozhodčí a mediační řízení ČR, a. s. pořádá vzdělávací akce zaměřené na správu pohledávek, řešení obchodních sporů a prevenci jejich vzniku. Semináře představují rozhodčí řízení jako moderní metodu řešení sporů se všemi jejími výhodami, právními důsledky a způsoby využití. Naši odborníci připravují také školení pro obchodní týmy na míru a další specializované akce, přednáší i na odborných konferencích partnerů.

Přehled nejbližších akcí:

Seminář: Rozhodčí řízení - efektivní nástroj na řešení pohledávek

- 11. června 2013 - Brno
- 9. července 2013 - Brno
- 13. srpna 2013 - Brno
- 10. září 2013 - Brno

Semináře se konají v sídle Unie pro rozhodčí a mediační řízení ČR (Cejl 91, Brno). Účastníci získají osvědčení o absolvování semináře, školicí a propagační materiály, občerstvení a roční předplatné lifestylového magazínu Satisfakce zdarma.

Další informace získáte na telefonním čísle 545 242 592 nebo na e-mailu seminare@urmr.cz.
Na konkrétní semináře se registrujte na webu www.urmr.cz/seminare.

Konec akcí na majitele

Co je vlastně akcie? Cenný papír, který potvrzuje, že jeho majitel je akcionář, tedy že vložil majetkový podíl do akciové společnosti, na základě čehož získal určitá práva na řízení této společnosti a zejména na podíl na jejím zisku. Akcii na majitele můžeme v literatuře nalézt také pod názvem akcie na doručitele, jde o tutéž formu akcie. U akcie na majitele se jedná o formu akcie, která je blíže definována v ustanovení § 156 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník. O formě, v níž budou akcie vydány, rozhodují při zakládání společnosti sami zakladatelé. Pokud jsou akcie vydávány již v průběhu existence společnosti např. při zvyšování jejího základního kapitálu, je forma akcií určena v souladu s usnesením valné hromady o zvýšení základního kapitálu.

De facto akcie na majitele není vázána na osobu majitele a jeho jméno v ní není ani uvedeno. Jednotliví akcionáři mající akcie obchodní společnosti ve formě na majitele jsou tedy pro obchodní společnost anonymní. Akcionářská práva vykonává osoba, která listinu předloží nebo která je k rozhodnému dni uvedena ve výpisu z evidence zaknihovaných cenných papírů jako vlastník zaknihované akcie.

V souladu s dikcí zákona je akcie na majitele neomezeně převoditelná. K převodu je nutná smlouva, jež však nemusí mít písemnou formu, musí ovšem obsahovat určení převáděných akcií a jejich kupní cenu. Smlouva samotná ale nedostačuje, k vlastnímu převodu listinných akcií na majitele dochází jejich předáním.

V případě zaknihovaných akcií na majitele pak dochází k převodu registrací převodu, kterou provede osoba pověřená vedením evidence zaknihovaných cenných papírů na základě příkazů oprávněné osoby.

Pokud jsou akcie na majitele předmětem smlouvy o správě cenných papírů nebo smlouvy o uložení cenných papírů, činí úkony nutné k výkonu a zachování práv spojených s akcií správce či opatrovatel. Je-li to nutné k provedení konkrétního úkonu, je vlastník akcie povinen vystavit potřebnou plnou moc správci nebo opatrovateli listinné akcie. Další variantou je předání samotné listinné akcie na majitele nebo zapsání správce či opatrovatele na účtu vlastníka akcie

vedeném v centrální evidenci cenných papírů. Ve sněmovně bylo na jejím zasedání dne 19. února 2013 celých 160 ze 162 přítomných poslanců pro omezení anonymních akcií, proti nebyl žádný. Krátce bylo ještě jednáno o pozměňovacím návrhu poslance Pavla Suchánka. Požadoval, aby už vydané anonymní akcie dál existovaly, ale od roku 2014 je nebylo možné emitovat. Současně by své vlastníky musely odhalit obchodní společnosti, které by se chtěly účastnit veřejných zakázek. Tento pozměňovací návrh ale nebyl přijat. Následoval pozměňovací návrh strany Věci veřejné, jenž požadoval zapsání akcií do systému centrální evidence, ale ani ten se neshledal s kladným přijetím.

V ustanovení § 263 zákona č. 90/2012, zákon o obchodních korporacích, tedy nalezneme, že akcie může mít formu cenného papíru na řad nebo na doručitele, což platí obdobně i pro zaknihované akcie. Hned v následujícím odstavci však čteme, že akcie ve formě cenného papíru na doručitele se označuje jako akcie na majitele, aby došlo ke sjednocení terminologie. A dále zde je ustanovení, že společnost může vydat akcie na majitele pouze jako zaknihovaný cenný papír nebo imobilizovaný cenný papír. Současně ustanovení uvádí, že toto platí i pro změnu formy nebo podoby akcií.

Totéž je obsaženo v ustanovení § 274 zákona č. 90/2012, zákon o obchodních korporacích. Tedy, že akcie na majitele je sice neomezeně převoditelná, ale může být vydávána pouze jako zaknihovaný cenný papír nebo jako imobilizovaný cenný papír. V zákoně o obchodních korporacích ale bohužel v přechodných ustanoveních nena- lezneme, jak naložit s již existujícími listinnými akciemi na majitele. Jak dosáhnout souladu skutečného stavu s touto novou koncepcí, to upravuje zákon o některých opatřeních ke zvýšení transparentnosti akciových společností a o změně dalších zákonů (dále jen ZZTAS). Povinnost zaknihování akcií či jejich imobilizace, kterou požaduje znění zákona o obchodních korporacích, znamená i nutnost zápisu v evidenci investičních nástrojů při převodu vlastnického práva. Současně je stanovena povinnost provést výměnu akcií v souladu s ustanovením § 3 ZZTAS ve lhůtě do 30. června 2014, a to několika způsoby.

Jaké možnosti existují? Prvním způsobem je akcie v listinné podobě zaknihovat postupem dle § 112 zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu. Druhý způsob představuje imobilizace akcií postupem dle nového ustanovení § 93a ZPKT. Třetí možností je vlastní iniciativa společnosti v podobě změny formy akcií před uplynutím lhůty, a to na základě rozhodnutí valné hromady před 1. lednem 2014.

Společnost jako taková je současně povinna v souladu s ustanovením § 3 ZZTAS vyzvat k předložení akcií. A to způsobem určeným pro svolání valné hromady, minimálně tři měsíce před uplynutím lhůty pro předložení akcií, tedy nejpozději do 30. března 2014, a současně též oznámit následky spojené s prodloužením. Podle důvodové zprávy se jedná o soukromoprávní motivaci pro akcionáře, aby nezanedbávali zákonnou povinnost. Toto řešení usiluje o minimalizaci zásahu do vlastnických práv stávajících akcionářů.

Pokud společnost akcionáře vyzve k předložení akcií na majitele k vyznačení nezbytných údajů či výměně, ale některý akcionář tak neučiní, není tento akcionář oprávněn po dobu prodloužení vykonávat oprávnění spjatá s akciemi. Současně v případě, že společnost rozhodne o rozdělení zisku v době, kdy je akcionář v prodloužení s plněním povinnosti, tomuto akcionáři nevznikne právo na dividendu k akciím.

A co vůbec omezení listinných akcií na jméno v souvislosti s rekodifikací obchodního a občanského práva přinese? Omezení anonymních akcií znamená především snadnější rozkrytí korupční sítě, zamezení praní špinavých peněz či nekontrolovaného oběhu akcií.

Pokud jste ale při čtení tohoto článku dospěli k názoru, že již nijak nelze skrýt vlastníka společnosti, chtěla bych závěrem upozornit, že jisté řešení už proběhlo médií. Bude-li chtít vlastník zůstat skryt, postačí, pokud deklaruje, že akcie jsou vlastněny společností registrovanou ve státě, jehož pravidla umožňují skrytí skutečných vlastníků společnosti – což by nemělo vliv ani na zájem takové firmy účastnit se veřejné zakázky.

Mgr. Tereza Vašíčková

právník, Unie pro rozhodčí a mediální řízení ČR, a. s.

PRAGUE leaders

MAGAZINE

INTERVIEWS WITH LEADERS

culture - business - politics - education - health

PHOTO COVERAGES FROM TOP EVENTS

concerts - seminars - conferences - gala evenings

EU MATTERS | PR TOPICS | LIFESTYLE TOPICS

We are focused on interviews, businesses, top-level events, EU matters, lifestyle, culture and even luxurious products. Our readers are mostly people from high society, government officials and high ranking managers that work in business, health and education.

This magazine targets its distribution to about 15 000 printed copies with special delivery to the top of the EU officials in Brussels. Our magazine also has electronic version and newsletter that is dispatched to thousands of people from around 80 countries per month.

ELECTRONIC VERSION AVAILABLE AT WWW.LEADERSMAGAZINE.CZ

Unie pro rozhodčí a mediační řízení ČR

rozhodčí řízení | mediace | poradenství a konzultace | vzdělávací akce

Naším posláním je vytváření spravedlivého obchodního prostředí, v němž každý získá to, co mu právem náleží.